Jacques Rémy

DACĂ TOȚI OAMENII DIN LUME...

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

JACQUES RÉMY

DACĂ TOȚI OAMENII DIN LUME...

Traducere de
JACQUES COSTIN

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

Coperta de *I. Molnar*

Jacques Rémy :
SI TOUS LES GARS DU MONDE...

Robert Laffont
30, rue de l'Université
Paris, 1956

Orele 21,50 (GMT)[1] *— în Oceanul Înghețat de Nord, undeva la răsărit de insula Jan Mayen.*

Un vas de pescari suedez, *Maria Sorensen,* înaintează încet pe marea netedă. O ploaie măruntă, stăruitoare, învăluie puntea vasului cu o ceață jilavă.

In cercul de lumină gălbuie a felinarului, omul de veghe păşeşte în sus şi în jos. E un vlăjgan bărbos; din cînd în cînd îşi ridică, tremurînd, gulerul hainei de piele. Scuipă pe jos şi se uită lung la micul ochi de salivă care luceşte pe scîndurile gudronate; apoi îl striveşte cu tocul.

Vasul pare lipsit de viață.

Uşa postului de comandă se deschide şi în cadrul luminos al cabinei se iveşte silueta bondoacă a lui Larsen. Căpitanul e un om vîrstnic, voinic şi scund, cu fața tăbăcită de soare şi de vînt, cu trăsături aspre. Coboară scara ale cărei trepte scîrțîie sub greutatea lui, străbate puntea, îşi aprinde pipa în bătaia vîntului şi intră în dormitorul oamenilor.

Înăuntru sînt douăsprezece paturi, aşezate pe patru rînduri suprapuse. Cei mai mulți pescari stau tolăniți. Unii dorm, un bătrîn sforăie cu zgomot la răstimpuri regulate. Alții fumează, o parte s-au apucat să joace cărți. Din cînd în cînd vorbesc cu glas scăzut.

---

[1] *Greenwich meridian time* — inițiale care indică orariul după primul meridian care trece prin localitatea Greenwich din Anglia.

Căpitanul se îndreaptă spre fundul cabinei. Pe unul din paturile de jos un om se frînge de durere; e palid, cu părul vîlvoi, faţa îi e schimonosită de suferinţă. Uneori, de pe buzele lui se desprinde un geamăt răguşit. De pe paturile din jur, vecinii, pe care îi împiedică să doarmă, se uită la el cu nelinişte.

Larsen îi pune mîna pe umăr:

— Ţi-e mai bine, Erik?

— Mi-e mai rău, răspunde arţăgos bolnavul.

Michel, bucătarul, al cărui culcuş se află chiar deasupra celui în care zace Erik, se amestecă în vorbă:

— De patru ore se vaietă într-una.

În timp ce vorbeşte, mîngîie în neştire o pisică neagră ghemuită pe perna lui.

Larsen se apleacă deasupra lui Erik şi-i dezveleşte pieptul. Apoi scoate din buzunar un stetoscop, ridică bolnavul cu ajutorul bucătarului şi-i aplică instrumentul pe inimă, pe plămîni şi pe spate. Oamenii nu scapă nici o mişcare. Pe podea se rostogoleşte o pipă. E singurul zgomot care tulbură liniştea. Pînă şi bătrînul, care dormea, încetează să mai sforăie.

— Unde te doare?

Erik îşi arată coapsa.

Căpitanul îi desface pansamentul murdar. Şi dă la iveală o rană din care curge puroi. Larsen dă din cap:

— Ai febră?

— Ca şi înainte, spune Michel refăcînd pansamentul.

Larsen iese din cabină oftînd şi se întoarce la postul de comandă unde îl aşteaptă fiul său. Pe cînd Olaf era copil, Larsen îl iubea tare mult. Şi se plimba, mîndru, pe străzile portului, ţinînd de mînă băieţaşul cu părul auriu, cu faţa bălaie şi ochii albaştri, care arăta ca un Wiking în miniatură. Dar după ce începu să se facă mai mare,

Olaf se dovedi un băiat nărăvaş. Era aspru, închis, bănuitor, poate din vina tatălui său care nu ştiuse cum să-l crească. Knut Larsen voise să-i facă educaţia cu aceeaşi străşnicie cu care fusese crescut şi el. Numai că asta nu se mai putea. Cel puţin aşa susţinea nevasta lui, care era întotdeauna gata să ia apărarea băiatului. Olaf se răzvrătise, Knut voise să-l înfrîngă, dar cu anii raporturile dintre ei înăspriseră tot mai mult. Nu se înţeleseseră niciodată; tatăl şi fiul nu ajunseseră niciodată să fie prieteni; se ciocneau într-una. Pînă într-atît, încît Knut se întreba dacă-şi iubeşte fiul, iar Olaf era aproape sigur că-şi urăşte părintele.

Căpitanul îl luase pe Olaf ca secund pe vas. Nu putea face altfel. Olaf era un Larsen şi într-o bună zi vasul avea să fie al lui. Dar băiatului nu-i plăcea meseria de pescar. Avea înclinări numai pentru mecanică, o muncă pentru cei de pe uscat. Îl preocupau numai maşinile, aparatele de radio, meteorologia.

Cînd Larsen se înapoie la postul de comandă, îl găsi pe Olaf aplecat spre emiţător:

— Aici KTX... KTX... Chemare către toate posturile. Comunicare urgentă.

— Sînt ore de cînd repeţi apelul ăsta fără nici un rezultat, spune Larsen. Nu înţeleg de ce te mai încăpăţînezi.

Cu oarecare trufie, Olaf se apucă să-i dea din nou lămuriri: postul folosit de el e un post de amator, deoarece aparatul de radio de pe *Maria Sorensen* e stricat.

— Cum aşa? Nu poţi fi auzit? Cu tot numărul mare de vase care trebuie să se afle în jurul nostru? îl întrebă Larsen.

Explicaţia e prea complicată pentru căpitan. Cîteodată, continuă Olaf, se iscă o vijelie magnetică şi asta izolează anumite zone, împiedicîndu-le să comunice cu posturile vecine. Dar de obicei există cîte o

zonă, uneori foarte îndepărtată, cu care se poate totuşi corespunde şi de unde poţi fi auzit foarte bine.

— Şi atunci de ce nu se face auzită zona asta corespunzătoare? stăruie Larsen.

— Nu pricep nici eu.

Larsen aruncă fiului său o privire neîncrezătoare, spunîndu-şi: o fi oare rea-voinţă din partea lui Olaf? Îşi dă însă seama că gîndul acesta e nesăbuit. Olaf face ce poate. De altfel tatăl e tot atît de neputincios.

Căci Larsen nu se pricepe de loc la boala lui Erik, deşi e obişnuit să-şi îngrijească oamenii singur. Dar nu s-a aflat niciodată în faţa unui caz atît de greu.

Se uită la fiul său şi deschide gura ca şi cum ar vrea să-i încredinţeze şi lui grijile acestea. Dar o sfiiciune neroadă îl opreşte. Se aşază la masă fără să spună nimic, rînduieşte în neştire nişte hîrtii, îşi aprinde pipa care se stinsese, se ridică şi se apropie de dulapul farmaciei din care scoate o carte de medicină, apoi se întoarce la masă şi începe s-o răsfoiască. Din cînd în cînd aruncă o privire spre Olaf, care stă cu spatele la el. Aşezat în faţa aparatului, acesta continuă să cheme:

— Aici KTX... KTX... Apel general...

Olaf ghiceşte deznădejdea tatălui său.

Şi pe el îl gîtuie îngrijorarea. Vasul e la o depărtare de trei zile de portul cel mai apropiat. De şase ore de cînd îşi împrăştie chemările, nu-i răspunde nimeni. Sînt rupţi de restul lumii. Olaf ar vrea să spună ceva pentru a dărîma zidul acesta, vizibil aproape, care desparte pe tată de fiu, dar nu e în stare. De prea multă vreme trăiesc ca nişte străini unul faţă de celălalt pentru a mai putea reface legătura aceea de care simt totuşi o atît de mare nevoie. Şi fiecare din ei rămîne închis în tăcerea lui, prizonier al unei sfieli de neînţeles.

Orele 22 (GMT) — în Congo Belgian: satul Zobra.

Aşezat în faţa porţii colibei sale, Étienne Loiseau se uită la gloata femeilor care intră şi ies. Tînărul negru e împovărat astă-seară de griji. De cînd au apucat-o primele dureri, Maria, soţia lui, şi-a chemat mama, mătuşile, surorile şi verişoarele care s-au îngrămădit în jurul patului ei numai cu puţin înainte de venirea celorlalte femei din sat. Ele umblă forfota cu lighene de apă şi cu rufărie. Odinioară naşterea unui copil era sărbătorită cu ciudate rînduieli păgîne. Étienne îşi aduce aminte că-şi văzuse tatăl şi unchii cu faţa vopsită în culori vii şi cu trupul acoperit cu pene, cîntînd şi ţopăind danţul sfînt în sunetul tam-tam-ului. Dar toate acestea aparţin de multă vreme trecutului.

Zobra e acum un centru creştin. S-a clădit o biserică şi băştinaşii se îmbracă în haine europene. Pe vrăjitor, cu toate astea, nu l-au uitat cu desăvîrşire. Bătrînii mai cred încă în el şi tinerii, spunîndu-şi că două măsuri de prevedere preţuiesc mai mult decît una, îl cheamă şi azi în clipele însemnate ale vieţii lor. Cîteodată se brodeşte ca preotul şi vrăjitorul să fie de faţă în acelaşi timp. S-au deprins cu asta, se îngăduie unul pe altul şi întîlnirile acestea nu dau naştere la ciocniri. Vrăjitorul e pe cale să ţintuiască pe uşa colibei lui Étienne nişte talismane menite să apere copilul de deochi. Tînărul negru îl priveşte cu arţag. Doar îi spusese soacră-si că nu vrea popă fals. Dar cum să smulgi superstiţia din căpăţîna bătrînilor! Étienne se gîndeşte c-ar trebui să facă ceva, să-şi arate mînia sau dispreţul, dar simte că astăzi nu-l ascultă nimeni. Rareori i se întîmplă unui bărbat să se simtă mai de prisos ca în ziua în care-i naşte nevasta pentru prima oară. Numai de-ar fi băiat!

Étienne e un bun creştin. El ştie că Dumnezeu nu face deosebire între fapturile sale. Ar fi totuşi foarte dezamăgit dacă Maria i-ar dărui o fată.

Femeile intră şi ies învăluite în importanţa lor. Îl-o pe mama-soacră, matahăloasă şi pîntecoasă, cu sînii atîrnînd sub bluza de stambă. L-a izbit cu tărtăcuţa plină de apă dinadins. Étienne se dă la o parte fără să crîcnească.

S-a aşezat afară, în spatele colibei, sub o streaşină, cu aparatul de radio pe care i-l lăsase moştenire Părintele Gross. Bătrînul misionar, care convertise tot satul, ţinea foarte mult la Étienne. Îl luase ca secretar şi, între altele, îl învăţase să mînuiască postul lui pe unde scurte. După moartea Părintelui Gross, aparatul îi rămăsese lui Etienne. Se folosea deseori de el şi se fălea, pe drept cuvînt, că-i proprietatea lui.

Ingenuncheat, Étienne răsuceşte comenzile aparatului. O învălmăşeală de zgomote ascuţite sfîşie aerul şi bagă spaima în vrăjitor şi în femei. După cîteva clipe se aude, de departe, un concert de muzică de cameră, acoperit îndată de un glas fornăit pe care îl întrerupe, năvalnic, un pîrîit neplăcut de fierărie.

Vrăjitorul nu-şi poate opri un fel de rînjet gutural cît se poate de jignitor pentru Étienne, apărătorul progresului. Înciudat, tînărul răsuceşte comenzile aparatului în toate chipurile, dar difuzorul revarsă într-una sunete din ce în ce mai încîlcite. S-ar zice că în noaptea asta s-au dezlănţuit toate forţele naturii. De cînd a învăţat să mînuiască un aparat de radio, Étienne nu-şi aduce aminte să mai fi auzit asemenea hărmălaie. Deodată, punînd capăt acestei babilonii, răsună un glas de-o limpezime uluitoare:

— Aici KTX... Aici KTX... Apel general... Mă auziţi?

Etienne nu ştie englezeşte, dar cunoaşte semnalul SOS al radio-amatorilor. Atît numai că nu poate răspunde. Postul lui e numai de recepţie.

O bătrînă negresă iese tocmai din colibă ; e mama lui Étienne. Hlizindu-se cu toţi dinţii, îl linişteşte : totul se petrece firesc. In aceeaşi clipă Maria scoate un ţipăt ascuţit. Étienne sare în sus. Mama lui izbucneşte în rîs : bineînţeles, Maria se chinuie. Aşa şi trebuie să fie. Toate femeile sînt nevoite să pătimească la naştere. Ochii bătrînei scapără de voie bună. Se îndepărtează repede, cu paşi mărunţi, cloncănind de bucurie şi plină de neastîmpăr la gîndul că va fi în curînd bunică.

Şi din nou se aude glasul lui Olaf, repetînd cu o limpezime surprinzătoare :

— Aici KTX... KTX... Apel general. Ne auziţi ?

Etienne se ridică în picioare.

Porneşte spre sat, gonind de-a lungul uliţelor drepte şi bine întocmite între cele două rînduri de colibe albe. Ajungînd în piaţă, se opreşte la o poartă în faţa căreia se află un *jeep*. După ce străbate o grădină cu o bogată vegetaţie tropicală, ajunge în faţa unei scări de beton.

Pe terasa casei, doi oameni prăbuşiţi în jilţuri fumează nişte trabucuri nemăsurat de mari. Cam de cincizeci de ani fiecare, greoi şi burtoşi, par să n-aibă alt păs în viaţă în afară de ban şi de alcool. O masă plină de hîrtii şi lichioruri stă mărturie. Dorzit, proprietarul casei, care e plantator, sărbătoreşte, cu paharul în mînă, vînzarea recoltei sale împreună cu vechiul său prieten Van Rielst, cumpărător din partea Companiei Generale de Bumbac. Sînt cam cherchelíţi. De aceea pricep cu oarecare greutate ce vrea Étienne de la ei. Tînărul negru le explică, răbdător, c-a prins un semnal de alarmă căruia nu-i poate însă răspunde, dar că la mina din Tituie se află un post emiţător destul de puternic pentru a putea intra în legătură cu misteriosul KTX. Mina e la vreo douăzeci de kilometri. Cu automobilul n-o să dureze mult. Din fericire, cei doi oameni sînt veseli la beţie. Li se pare că semnalul

de alarmă e o glumă bună şi drumul la Tituie o plimbare plină de haz. Rîzînd în hohote, sughiţînd, poticnindu-se, înjurînd, îl urmează pe Étienne pînă la *jeep*. Din cînd în cînd îl plesnesc zdravăn cu palmele pe spate, în semn de prietenie. Van Rielst se urcă primul în automobil, nu fără trudă. Dorzit e gata să se aşeze lîngă el, cînd îl apucă o grabnică nevoie. Coboară şi se uşurează în mijlocul drumului. În clipa aceea străbate piaţa o negresă. Dorzit îi aruncă o glumă necuviincioasă. Femeia răspunde plantatorului cu aceeaşi grosolănie. Van Rielst se strică de rîs. Étienne îşi stăpîneşte cu greu nerăbdarea. I se pare că fiecare clipă pierdută va pricinui un rău de neiertat celor pe care i-a auzit lansînd apelul de alarmă.

Orele 22,10 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Olaf a încetat să mai cheme. Ce rost are să se mai încăpăţîneze, dacă nu-l aude nimeni?

Tatăl său e tot acolo, tăcut. Olaf îşi scoate pipa din buzunar, o umple, apoi o aprinde fără graba. Cu pipa între dinţi, cu mîinile împletite sub bărbie, priveşte drept în faţa lui, spre peretele de lemn. Şi închipuirea lui vede, dincolo de peretele de lemn, silueta unei femei: cu părul blond în şuviţe zburdalnice, dinţii laţi, albi, neregulaţi, o bărbie rotundă şi mîini stîngace, scurte şi pătrate ca ale unui bărbat.

Larsen, care a încetat să mai răsfoiască tratatul de medicină, ridică din umeri. Zevzecul ăsta de Olaf stă şi visează în timp ce pe vas bîntuie molima. Knut va trebui s-o înfrunte singur. E şi firesc, de vreme ce el e căpitanul; dar ar fi putut să se aştepte

la mai multă înțelegere din partea unui fiu. El nu era așa, în tinerețe, cînd tatăl său îl lua cu dînsul pe mare. Pe vremea aceea familia Larsen nu avea vasul ei, muncea la alții. Căpitanul se ridică și se apropie de lădița farmaciei agățată în perete. O desprinde și o deșartă pe masă. Blestemată lădiță, mereu vraiște. Borcănașe, cutii, alifii, hapuri, vaccinuri și pansamente se rostogolesc de-a valma. Nu găsești niciodată nimic din ceea ce-ți trebuie în afurisitele astea de pachețele. Larsen caută lista produselor farmaceutice pe care fiecare vas ar trebui s-o aibă pe bord. Găsește, într-adevăr, o foaie de hîrtie care n-a fost despăturită de-atît de multă vreme, încît marginile i-au rămas lipite și ar trebui rupte pentru a fi citite. Își spune, suspinînd, că nu e în regulă cu prevederile igienei... ca de altfel toată lumea. Mofturi, toate regulamentele astea, bazaconii de ale contopiștilor! Și-a îngrijit întotdeauna bolnavii așa cum învățase de la tatăl său: cu aspirină și cu bruftuieli. Îi reușise ani de-a rîndul, de ce nu-i mai mergea și acum? Larsen trage o înjurătură. Și tîmpitul ăsta care se uită la el de parc-ar fi străveziu!... Olaf vede mereu, dincolo de făptura tatălui său, forma delicată, sînii tari, pulpele lungi ale Cristinei.

Larsen își amintește deodată ceva și-și rostește gîndul cu glas tare:

— La naiba, Erik nu făcea parte din echipajul regulat al vasului. A fost îmbarcat la Anvers. Dar trebuie să fi fost cercetat de medic...

Olaf, bosumflat c-a fost întrerupt, ridică din umeri:

— De Witt e cel care s-a urcat pe vas pentru controlul sanitar, spune el rînjind.

De Witt, un vechi prieten. De ani de zile Larsen și De Witt se cinstesc cu rachiu și tutun. Există între ei o învoială. De Witt nu l-a pisat niciodată cu formalitățile sanitare. Trîndavului aceluia îi con-

vine să se înfigă în jilțul postului de comandă și să-și golească paharul, cu picioarele la căldură. Și să discute cu Larsen chestiuni politice. Visul lui De Witt e să ajungă consilier municipal. Și ar fi izbutit de mult dacă n-ar fi făcut pe nebunul în timpul ocupației. În timp ce doctorul își istorisește întîmplările, Larsen pregătește actele. De Witt le semnează și farsa s-a terminat. Larsen, săltînd de bucurie, îl conduce la barca lui, și cu asta controlul sanitar a luat sfîrșit. Doar n-o să se lase încălecat de birocrați! Numai că de data asta s-ar putea prea bine ca mîzgălicii ăștia să se răzbune.

Orele 22,30 (GMT) — Pe drumul dintre Zobra și Tituie.

Jeep-ul lui Van Rielst cîrmește brusc. Dorzit și Étienne se încleștează de banchetă. Cumpărătorul de bumbac conduce cum i se năzare. Mașina merge în zig-zag pe șoseaua îngustă, hîrșîie copacii, se zgîrie de tufișuri și intră vijelios în băltoacele din care țîșnesc mănunchiuri uriașe de apă. Cei doi bețivi cîntă cît îi țin gura și gălăgia lor acoperă zvonul pădurii. Aerul răcoros al nopții i-a mai trezit puțin. Încep să chibzuiască. Adică pentru ce se duc ei la Tituie? Ceea ce le-a povestit Étienne n-are nici cap nici coadă. Cum să crezi că el e singurul ins care-a auzit semnalul acesta de alarmă? Și că sînt oameni în primejdie care așteaptă ajutorul unui pui de negru?

Étienne Loiseau încearcă să fie cît se poate de convingător. Le explică tot ce știe despre radioamatori și despre obiceiurile lor, despre strînsa solidaritate care îi unește de la un capăt la celălalt al lumii, de regulamentele care prescriu să se răs-

pundă numaidecît la orice cerere de ajutor ; le vorbeşte apoi despre vijelia magnetică şi vibraţia undelor. Tovarăşii lui sînt din ce în ce mai neîncrezători. Van Rielst opreşte *jeep*-ul şi se pregăteşte să se întoarcă, în timp ce Dorzit repetă ameninţător :

— Ţi-ai bătut joc de noi, maimuţoiule... Dar n-o să-ţi mai meargă !

Étienne e deznădăjduit. Sare jos din automobil.

— Încotro ? îl întreabă unul din ei.

Cu atît mai rău, îşi spune Etienne. Va continua drumul pe jos pînă la mină. Aerul lui hotărît îi pune pe cei doi oameni pe gînduri.

— Şi cum ai să te întorci înapoi ?

Étienne dă din umeri. Tot pe jos. În clipa aceea îl fulgeră un gînd. A uitat de Maria, a uitat de pruncul lor care e pe cale să se nască, propriul lui copil. Cum s-a putut întîmpla aşa ceva ? Nu se poate dumeri. Se opreşte dintr-o dată, împietrit şi ruşinat. Trebuie să se înapoieze acasă, numaidecît. Vaietul nevestei, rîsul uşuratic al mamă-si, îl recheamă la colibă. Ce-i pasă lui de necunoscuţii aceia al căror semnal de alarmă l-a prins el ? Dar, cu nestatornicia caracteristică beţivilor, cei doi tovarăşi ai lui şi-au schimbat şi ei părerea.

— Există un inginer la Tituie care ştie să mînuiască un aparat emiţător ? Hai să stăm de vorbă cu el. Urcă !

Étienne se supune. Dorzit îl înhaţă, pentru a-l sili să se urce în automobil. Rînjeşte :

— Dacă ne-ai minţit, o să faci calea-ntoarsă mînat din spate de loviturile picioarelor noastre !

Ideea asta îl înveseleşte de Van Rielst. El doreşte din toată inima ca Étienne să-i fi înşelat şi repetă, plin de veselie :

— Mînat din spate de picioarele noastre ! Hai, urcă !

Şi în timp ce automobilul porneşte, Dorzit, încîntat, precizează :

— Unul din noi doi va conduce *jeep*-ul, cînd celălalt te va lovi cu piciorul în spate. Şi-o să mergem în voie. Nu ne grăbim.

Van Rielst a născocit acum o nouă ghiduşie: ridică mîinile de pe volanul automobilului şi-l prinde numai în ultima clipă, cînd maşina e gata să se izbească de vreun obstacol.

Jocul ăsta îl face pe Dorzit să rîdă în hohote. Iar faţa înspăimîntată a lui Étienne îl înveseleşte.

— La întoarcere ai să rîzi şi mai puţin. O să-ţi facem dosul chisăliţă.

Cei doi beţivi n-au prea multă imaginaţie şi-o născocire de felul acesta îi face să petreacă timp îndelungat.

Orele 23 (GMT) — La mina din Tituie.

Cînd ajung la mină, găsesc tot satul cufundat în tăcere. *Jeep*-ul se îndreaptă spre o căsuţă de zid înconjurată de o grădină. Un servitor negru care moţăia pe terasă iese în întîmpinarea vizitatorilor. Stăpînul e bolnav.

De două zile, inginerul Gilles Lalande e ţintuit la pat de friguri. Dar febra îl împiedică să închidă ochii. În încăperea strîmtă în care pătrund toate zgomotele, tînărul belgian se răsuceşte în toate felurile sub plasa care-l apără de ţînţari. Ciudate năluci joacă în jurul lui, într-o horă în care amintirile se contopesc cu plăsmuirile închipuirii lui înfierbîntate. Unele din ele prind, pentru o clipă, consistenţa realităţii. Altele se destramă chiar în momentul în care au apărut.

Pentru ce a venit Lalande să-şi caute norocul atît de departe? Încearcă să-şi amintească şi nu

izbuleşte : ploaia, caldarîmul unsuros, luminile tremurătoare ale cîrciumilor portului Anvers îl chinuiesc ; îl macină un dor ascuţit ca o durere trupească, smulgîndu-i un geamăt sfîşietor. Poate că în patul lui, în Europa, Gilles s-ar fi stăpînit, ca să nu-l audă mamă-sa din camera alăturată. Dar aici de ce să se înfrîneze ? N-are pe cine cruţa, n-are pe nimeni cu care să stea de vorbă, nu-i nimeni care să conteze pentru el. Se răsuceşte mereu în patul lui fierbinte. Vede femei. Ele se îmbulzesc încetişor în cameră, se adună în jurul patului. Sînt sumedenie. Sau, poate, o fi mereu aceeaşi femeie pe care o vede într-o mulţime de chipuri. Are părul negru şi bălai în acelaşi timp, ba chiar roşcat, dar e mereu aceeaşi : braţele goale, sînii, umerii şi pulpele rotunde vrîstate de linia jartierelor şi de belşugul dantelelor albe. Aici nu sînt decît negrese. Pielea neagră e unsuroasă. Lunecă mîna pe ea. Şi totodată e vîrtoasă, aspră, îţi face silă. Lalande oftează amintindu-şi de carnaţia femeilor flamande, pufoasă şi puţin grasă. Pe negresele astea le-ar lua la palme. Într-o zi a prins un contramaistru lovind cu cravaşa o femeie... Şi făcea trosc, plosc... A intervenit şi l-a pedepsit pe bărbat, care şi-a cerut iertare. Iar acum Lalande ar vrea să facă şi el la fel. Să lovească... din plin pielea neagră.

Dar bate cineva. Servitorul negru îşi bagă nedumerit capul prin uşa întredeschisă. Au sosit nişte albi care vor să-l vadă pe Lalande. Inginerul se uită la ceas : a stat. Nimic nu merge în ţara asta. Să nu ştii cît e ceasul i se pare lui Lalande un chin de neîndurat. Se ridică, dar lungile lui picioare slăbănoage acoperite cu fire aurii de păr nu-l mai ţin. E nevoit să se aşeze din nou şi-i scapă o înjurătură. Tot răsucindu-se în pat a sfîşiat apărătoarea de ţînţari. O s-o dreagă servitorul, dar e tare neîndemînatic. O să se străduiască mult şi bine cu aţa şi cu acul, iar un răstimp Gilles nu se va mai

putea culca. Din pricina acestui ultim pocinog care pune vîrf tuturor celorlalte îi vine să plîngă. Înainte de-a ieşi, inginerul îşi mai aruncă pe umeri o pătură. Cu toate că lîna îi ţine cald, el dîrdîie în noaptea tropicală.

În aşteptarea lui, Dorzit şi Van Rielst s-au aşezat în jilţurile de pe terasă. Cînd soseşte, ei nici nu se ridică să-l salute. Continuă liniştiţi să-şi bea *whisky*-ul pe care l-au cerut servitorului. Lalande, cînd are cîte-un atac de friguri, nu-i e silă numai de negri. Îi urăşte şi pe albi. Aştia doi, cu feţele lor roşii şi umflate, îi sînt cît se poate de nesuferiţi. Lalande ascultă plictisit lămuririle lui Étienne. Are, într-adevăr, un post emiţător, dar nu-l foloseşte niciodată. Tare ar vrea să-i trimită dracului cu apelul lor de alarmă cu tot! Ce-i interesează pe aceşti indivizi josnici un apel de alarmă? Nu sîntem oare cu toţii în stare de alarmă în ţara asta prăpădită? Dar Gilles se stăpîneşte. După toate cîte le-a îndurat pe pămîntul ăsta al Africii, atît ar mai lipsi ca şefii lui să primească rapoarte nefavorabile despre el. A învăţat, din experienţă, să se ferească de albi. Nu se ştie niciodată cu cine sînt în legătură. Îşi trece mîna jilavă pe fruntea care şiroieşte de sudoare. Durerea de cap îi ciocăneşte tîmplele. Apoi, împreună cu servitorul, scoate aparatul din cutia în care-l pusese. Îl aduc pe terasă. Etienne îi ajută să-l monteze. Lalande se aşază în faţa aparatului şi răsuceşte comenzile. La primele hîrîieli suspină uşurat, Se întreba tocmai dacă aparatul mai funcţionează şi se temea să nu se fi stricat de-a binelea. Treptat, sunetele devin tot mai deslușite. Un val de muzică de jaz se revarsă în noapte. Tînguirea ascuţită a saxofoanelor îl face pe Dorzit să tresară. Sub efectul ultimului pahar de *whisky*, începuse să moţăie în jilţul său.

Lalande caută un alt post. Se aude un cîntec de

Chevalier ; un disc tocit care fîşîie în chip neplăcut ; o vechitură de peste douăzeci de ani.

Din aparat se aud acum frînturi de emisiuni. Din nou muzică, apoi ştiri în limba spaniolă, fornăitul unei voci americane, întretăiate toate de pîrîituri şi de pîrţîieli.

Lalande continuă să caute.

Şi deodată, vocea pe care o auzise Étienne mai înainte repetă cu o limpezime uimitoare :

— Allo, aici KTX... KTX... apel către toate posturile. Mă auziţi ? Trec pe ascultare.

De data asta cei doi albi s-au ridicat în picioare. Necunoscutul ăsta care li se adresează din depărtare a devenit deodată o făptură vie, aşa cum fusese şi pentru Étienne. Se apleacă amîndoi asupra aparatului în timp ce Lalande, care se ridicase de asemenea în picioare, trece pe emisiune :

— Chem KTX... KTX... Aici TRZ...TRZ... mesajul a fost auzit... Trec din nou pe ascultare...

Orele 23,10 (GMT) — Pe vasul
MARIA SORENSEN

Evenimentul e atît de neaşteptat, încît Olaf şovăie cîteva clipe înainte de-a răspunde. De cînd tot repetă apelul său la fiecare sfert de ceas fără să primească răspuns, ajunsese să se împace cu gîndul că nu-l aude nimeni, să se convingă că vor rămîne izolaţi în ceaţă şi în bezna nopţii arctice. Vocea care le-a răspuns este aceea a unui bolnav istovit de friguri şi de oboseală. Şi totuşi ea îi pare lui Olaf neobişnuit de caldă şi de prietenoasă. Larsen s-a ridicat în picioare. S-a apropiat de aparat. Şi-o fi dînd el seama de ceea ce face ? A pus mîna pe umărul băiatului. Atingerea asta neaşteptată îl stinghe-

reşte pe Olaf, i se pare aproape necuviincioasă. Mîna tatălui îl apasă ca ceva străin şi trebuie să-şi impună voinţa ca să nu se descotorosească de ea printr-o mişcare bruscă. Larsen simte că Olaf se crispează, îşi dă seama de dezgustul pe care îl încearcă fiul său. Îşi retrage laba-i lată acoperită cu păr lung roşcat şi o lasă să cadă din nou pe masă ; încurcat, Olaf pleacă ochii.

În timpul acestei scene mute, Lalande dă lămuriri despre el şi locul de unde vorbeşte şi întreabă ce poate face pentru cei care au lansat apelul de alarmă. Larsen şi Olaf îşi întorc în acelaşi timp capetele şi caută pe harta din perete regiunea Congo Belgian. La fereastra postului de comandă a apărut un cap bărbos. E omul de veghe care a înţeles că s-a primit în sfîrşit un răspuns prin radio. Zîmbeşte arătîndu-şi dinţii înnegriţi de mestecatul tutunului, care se contopesc cu perii ţepoşi de pe faţă.

— Aş vrea o consultaţie medicală, explică Larsen. Am pe vas un bolnav care mă îngrijorează. M-aţi înţeles ?

Şi face semn fiului său să treacă pe ascultare.

Se înţeleg cu destulă greutate. Lalande vorbeşte puţin englezeşte. Larsen de asemenea, numai că accentul lui nu înlesneşte lucrurile. În cele din urmă se resemnează şi trece microfonul fiului său.

Dorzit se amestecă şi el :

— Ce simptome are boala ?

La celălalt capăt al undei căpitanul dă semne de nerăbdare. De ce se amestecă ăştia ? E treaba medicului. Să se aducă unul la microfon şi se vor lămuri. Olaf nu vrea să transmită răspunsul ăsta şi are dreptate : nu trebuie să-i supere pe singurii radio-amatori care le-au putut prinde apelul. Şi începe să explice că bolnavul are o temperatură foarte

ridicată, dureri aproape în tot corpul, o umflătură în coapsă.

— De unde-a fost îmbarcat ?

Larsen își înăbușă din nou un strigăt de mînie. Cu ce drept se amestecă ăștia în treburile lui ? Cînd se vor hotărî oare să cheme un medic ?

Olaf răspunde :

— Bolnavul a fost îmbarcat la Anvers, dar venea din Indiile Olandeze.

Orele 23,15 (GMT) — La mina din Tituie.

Cînd a auzit rostindu-se numele orașului său, Lalande a tresărit ca și cum apelul ar fi fost o comunicare adresată lui personal. Anvers, două silabe care au pentru el o putere de evocare aproape magică : cheiurile, mulțimea deasă și neagră de pe străzile care duc în port, siluetele vapoarelor ancorate...

Întrucît privește pe ceilalți, pomenirea Indiilor Olandeze i-a luminat. După înșirarea simptomelor bolii, diagnosticul e limpede pentru oamenii aceștia din colonii. Nu poate fi vorba decît de o boală tropicală. Cui să ceară ei o consultație ? Îl înlătură cu toții pe medicul local, Leuwels, care e îndobitocit de climă și de băutură. Ignoranța acestuia a ajuns de pomină. Se hotărăsc să încerce a găsi un specialist prin radio.

— Allo KTX... aici TRZ... nu părăsiți postul. Vom încerca să facem legătura cu Institutul Pasteur din Paris.

Orele 23,20 (GMT) — În Golful Neapole

Un port de pescari ale cărui case, ghemuite una lîngă alta, urcă spre vîrful dealului. Străzile sînt pustii sub lumina lunii. Un cîine străbate piața încrucișîndu-se cu un trecător întîrziat. Vîntul plesnește pînzele corăbiilor gata să-și ia drumul în larg, cu un felinar mare aprins la pupă. Un pește sare deodată din apă și cade cu un plescăit răsunător pe suprafața mătăsoasă a mării.

La capătul satului se află o clădire modernă. Una din îngrămădirile acelea îngrozitoare de beton care au crescut de cîtva timp ca niște ciuperci la marginea satelor ale căror culori se contopesc în mod armonios cu priveliștea. La catul al treilea al clădirii se vede o fereastră luminată. Domenico d'Angelantonio șade în fața postului său de emisiune. E un om de vreo cincizeci de ani, înalt, slab, chel, cu fața ca de ceară tărcată de o mică mustață neagră. Stă cu pălăria pe cap și e îmbrăcat cu un halat lung, de culoare roșie închisă, căruia anii i-au tocit coatele și i-au destrămat marginea de jos a pulpanelor.

Alături de el, doi pescari, tatăl și fiul, îi urmăresc cu atenție fiecare mișcare.

— Allo, aici d'Angelantonio: *Lola-Lola?*

Vasul de pirați *Lola-Lola* plutește în imediata vecinătate a coastei golfului Neapole, cu cala ticsită de lăzi cu țigări americane de contrabandă.

Aparatul de radio al lui d'Angelantonio face legătura între vas și pescarii care trebuie să preia încărcătura de tutun.

Cîteva clipe țăcănitul telegrafului Morse umple încăperea.

— Ce spun ăia? întreabă unul din pescari.

D'Angelantonio îi face semn cu mîna să tacă.

Aparatul începe să pîrîie îngrozitor. Paraziții se țin lanț. Ca să nu-și deștepte vecinii, radio-telegrafistul micșorează intensitatea sunetului.

Și pe dată se aude o voce, cît se poate de deslușită :

— Aici TRZ... TRZ... comunicare urgentă... Am vrea să intrăm în legătură cu Parisul. Dacă ne-ați auzit, răspundeți...

Domenico îi înlătură cu un gest plin de nerăbdare pe nechemații aceștia care-i stingheresc audiția. El se ocupă de treburi serioase. Adevărul este că n-are vreme să asculte neroziile radio-amatorilor.

Se căznește să restabilească legătura cu vasul pirat.

— Allo, căpitane, mă auzi ?

Dar căpitanul nu-l aude. Intre el și d'Angelantonio se află nepoftitul acesta care repetă :

— Aici TRZ... TRZ... comunicare urgentă. Am vrea să intrăm în legătură cu Parisul. Trec pe ascultare.

Țăcănitul aparatului Morse, mai întîi îndepărtat, devine tot mai deslușit și încetul cu încetul iese biruitor. Țăcănitul acesta se traduce printr-o curbă care se desenează pe aparatul de înregistrare al unui automobil de reperare goniometrică al poliției.

Comisarul Ippolito și-a culcat ambele mîini pe pulpele-i dolofane.

— Ei sînt, spune operatorul.

— Pe ei atunci ! poruncește polițistul.

Automobilul pornește. Ippolito tremură de bucurie. Își iubește meseria. De luni de zile urmărește vînatul acesta. O să izbutească oare acum să-l prindă ? Ippolito are numai patruzeci de ani și a și ajuns comisar. Ar putea, de cele mai multe ori, să-și lase subordonații să lucreze pe teren, iar el să conducă munca din birou. Dar n-o să facă asta niciodată. Mai întîi pentru că năzuiește sus și-apoi pentru că învălmășeala și tumultul sînt pentru el o ieșire necesară : numai în felul acesta poate să-și

domolească instinctele care l-ar fi dus de-a dreptul pe banca acuzaților dacă n-ar fi preferat să-i conducă el pe alții acolo.

— De data asta am pus mîna pe postul clandestin, repetă operatorul.

Fața lătăreață a comisarului se luminează de un zîmbet. Postul acesta misterios de emisiune i-a pricinuit multe griji. Din păcate n-a izbutit încă să-l descopere. Oamenii cu care are de-a face sînt de o dibăcie și de o prevedere nemaipomenită. Postul nu emite decît timp de cîteva minute în fiecare noapte. Regiunea în care operează e foarte întinsă și după reperările făcute pînă acum rămîne să se mai cerceteze o zonă de peste o sută de kilometri pătrați.

Deodată automobilul se oprește. Emisiunea a luat sfîrșit. Ippolito desface o hartă. Înseamnă cu o cruce locul în care au ajuns. Apoi aprinde o țigară și așteaptă ca inamicul său tainic să iasă din nou la iveală, ceea ce i se pare îndoielnic. Domenico, sfîrșind comunicarea, transmite pescarilor instrucțiunile căpitanului de pe vasul pirat.

— Întîlnirea va avea loc la orele trei dimineața. Dacă plecați la orele două și jumătate veți întîlni *Lola-Lola* la ora exactă. Transbordarea se va face în largul mării. Camioanele vă vor aștepta la locul știut... Eu voi rămîne pe loc. În caz că se vor da noi ordine, vă voi înștiința.

În aparatul lăsat deschis răsună din nou, poruncitor, apelul africanilor:

— Aici TRZ... TRZ... apel urgent... Ajutați-ne să stabilim legătura cu Parisul...

Domenico ridică din umeri, apoi strigă:

— Carmela!

O fată tînără se ivește în pragul camerei învecinate. E greu să crezi că un om urît și șubred ca d'Angelantonio a putut zămisli asemenea mîndrețe de fată. Oacheșă, cu ochi minunați, forme pline,

bine înfiptă pe picioare, Carmela, deşi are numai şaisprezece ani, priveşte bărbaţii în faţă şi-i înfruntă.

— Însoţeşte-i, îi spune tatăl.

Pescarii o urmează. Ea se leagănă puţin în mers, un obicei rău pe care l-a căpătat de curînd. D'Angelantonio se întoarce la postul său.

— Aici TRZ... comunicare urgentă.

Orele 23,30 (GMT) — La mina din Tituie (Congo Belgian).

Lalande îşi pierde răbdarea. Tăcerea asta în care i se pierde apelul i se pare un act de duşmănie. În starea de mare încordare pricinuită de boală, orice împotrivire se preface, la el, într-un izvor de ascuţită suferinţă. Sub pătura care i se pare deodată ca de plumb, se schimonoseşte de furie neputincioasă, întărîtat de bezna ce-l învăluie şi pe care n-o poate străpunge. Mîinile i se încleştează pe comenzile aparatului, genunchii, scuturaţi de friguri, zvîcnesc. Pătura îi alunecă de pe umeri. Se apleacă s-o ridice.

— Om fi poate şi noi în vreo zonă de tăcere, îşi dă cu părerea Étienne.

Lalande ridică din umeri. Negru nerod! N-a prins adineauri mai mult de zece posturi, unul după altul? E sigur c-a fost auzit de undeva, dar de unde?

— Trec pe ascultare... anunţă el prin aparat.

Tăcere. Şi sforăitul regulat al lui Dorzit, bărdaca asta plină de *whisky,* revărsată în jilţ cu picioarele întinse şi crăcănate. Van Rielst nu doarme. Roteşte în jurul lui o privire sticloasă, de o nerozie desăvîrşită. Lalande se pomeneşte gîndind: dacă i-aş repezi un pumn în obraz ar băga oare de seamă? Iar dacă l-ar simţi, ar fi în stare să răspundă? Tare

ar vrea să încerce, să vadă ce-are să se întîmple. Dar se înfrînează. Gîndul de-a ridica braţul pentru a lovi îl face să simtă cum i se urcă sîngele la cap. Se uită din nou la Etienne. Pare într-adevăr isteţ şi dezgheţat. O maimuţă, o maimuţă răpănoasă, îşi repetă Lalande ca să se convingă ; cînd ăştia fac pe evoluaţii sînt şi mai primejdioşi. Poartă ei încălţăminte, dar cu degetele picioarelor încă mai pot apuca. Nu m-aş mira să se fi înfruptat şi el la niscai ospeţe cu ceva carne de om ! Şi unul ca ăsta umblă să salveze nişte pescari cu care n-are nici în clin nici în mînecă şi de care, la urma urmei, nici n-ar trebui să-i pese. Lalande îşi dă foarte bine seama că în împrejurarea de faţă nu e nepărtinitor, ba e chiar nedrept. Ei şi ? Îl doare capul, rinichii, spinarea, îl dor toate, dîrdîie de frig şi de febră ; trăieşte de luni de zile în satul ăsta afurisit în care, pînă la urmă, are să şi crape, iar acum au venit să-l scoată din pat pentru a-l sili să lanseze prin radio apeluri unor oameni care nu răspund ! Şi după toate astea mai trebuie să fie şi nepărtinitor ? De ce ?

Orele 23,30 (GMT) — În Golful Neapole.

Carmela i-a însoţit pe pescari pînă la poarta grădinii care dă în stradă. Unul din oameni fu ispitit să facă un gest îndrăzneţ, dar fata i-a luat-o înainte. S-a uitat la el aşa de crunt, încît omul a simţit nevoia să se apere, mormăind că nu voise să facă nimic.

Poarta scîrţîie. Carmela o închide încet, în timp ce pescarii se îndepărtează. Gennaro ţîşneşte din umbră. Pîndea în dosul porţii. E scund, bondoc,

îndesat; și negru ca un cărbune. Are părul inelat și lucios, ochii întunecați, fața smeadă.

Carmela rîde:

— M-ai speriat!

Gennaro o apucă de braț și i-l strînge.

— Mă doare.

Dar nu face nimic ca să se desprindă din strînsoare. Dimpotrivă, se lipește de bărbat cu tot trupul. Gennaro e mulțumit c-o face să sufere. Îi place să se simtă puternic și ar vrea ca tuturor fetelor să le fie frică de el. Carmela îi vorbește încet, gura ei atinge aproape buzele tînărului.

— Trebuie să plec. Tata stă astă-seara la aparatul lui de radio. Nu veni înainte de ora trei!

Gennaro îi petrece brațul pe după mijloc. Ea se pleacă sub îmbrățișare, tremurînd. Dar cum și-a întors capul spre fereastra luminată, el o liniștește:

— Fii pe pace, nu se uită!

Chiar dacă bătrînul d'Angelantonio, „doctorul" cum i se spune prin partea locului, l-ar zări, credeți că Gennaro s-ar teme? El nu se teme de nimeni, iar Carmela face tot ce vrea, fără să țină niciodată seama de părerea lui taică-său. Vor avea însă împotriva lor gura lumii, legile bunului renume așa cum sînt înțelese acolo și care sînt mult mai înfricoșătoare decît mînia bătrînului pirat.

Carmela scapă din brațele lui Gennaro.

— Pe curînd! mă duc sus.

Gennaro nu răspunde. După ce face cîțiva pași, Carmela se oprește și-i spune:

— Ce-o să faci pînă atunci?

— O să-mi găsesc eu ceva de lucru.

— Adică?

— Am să mă plimb.

— Pe unde?

— Pe-acolo.

Și arată într-o doară spre plajă.

— Singur?

El nu răspunde. Carmela repetă :

— Singur ?

Zîmbetul obraznic al lui Gennaro o întărîtă.

Fata se apropie, îi pune mîna pe obraz şi-şi înfige unghiile în el :

— Mă iubeşti ?

— Ştii foarte bine.

— Vreau să mai aud o dată.

— Te iubesc.

Poate că suferinţa lui Gennaro e prefăcătorie. Carmela se aplecă spre el ca pentru o sărutare :

— Dacă mă înşeli...

Gennaro scoate un strigăt de durere şi-şi freacă urechea. Muşcă putoarea ! De data asta Carmela se depărtează fugind. Aude rîsul ei limpede de dincolo de uşa care se trînteşte cu zgomot.

Orele 23,40 (GMT) — La mina din Tituie (Congo Belgian).

Loiseau se uită la ceas (un ceasornic elveţian cumpărat de la un camionagiu pe care l-a pisat pînă ce acesta s-a hotărît să i-l vîndă). Ce-o mai fi cu Maria ? Poate c-o fi şi născut. De ce-am plecat oare ? se întreabă Étienne. Numai de-ar putea să se întoarcă la Zobra ! Dar cum ? Atît de mult doreşte să fie din nou lîngă nevastă-sa, încît e hotărît să facă cei douăzeci de kilometri pe jos. Dar o să-l lase ăştia să plece ?

Dorzit, care s-a trezit tocmai atunci din somn, se uită la el neîncrezător şi, ca şi cum ar răspunde gîndurilor lui Étienne, rînjeşte :

— Ce, te grăbeşti să afli că porţi coarne ? Plodul tău va avea culoarea cafelei cu lapte. Cum te văd şi mă vezi !

Étienne nu răspunde. Nu i-a trecut niciodată prin minte că Maria l-ar fi putut înșela. La amintirea nevestei lui se simte inundat de-o undă de duioșie. În clipa asta ea trebuie să se chinuiască, să strige. Toate femeile trebuie să strige, așa i-a spus mamă-sa. Și el e departe de ea. Cumetrele susțineau că are să se chinuiască toată noaptea. Dar ce știau ele? Fiecare naștere e o nouă minune, și, de fiecare dată, Dumnezeu se apleacă asupra oamenilor ca să binecuvînteze un cămin. Căminul lui Loiseau e un cămin fără prihană, cinstit. E un cămin creștin. Păcatul de care se învinovățește adesea Étienne, cînd se spovedește, e păcatul trufiei. Are oare dreptul să se socotească mai presus decît frații lui de sînge numai pentru că ei au rămas păgîni iar el a fost mîntuit? Asta ar trebui să-l învețe ce e umilința. Dar nu-l învață. În ciuda bunăvoinței lui, nu se poate opri să nu creadă că, de pildă, Dorzit și Van Rielst sînt niște păcătoși sortiți iadului, pe cînd el se va duce cu siguranță în purgatoriu, iar de acolo în rai.

Lalande și-a rezemat capul de spetează scaunului. Sudoarea îi curge pe obraz. O picătură groasă i se prelinge de-a lungul nasului. O lasă să-și facă drumul. Picătura alunecă, șovăie o clipă la vîrful nasului, crește, se umflă și în cele din urmă cade pe pătură. Lalande e istovit. Nu mai reacționează de loc.

Étienne se apropie de microfon și cheamă:

— Allo, aici TRZ... Dacă mă aude cineva, îl rog fierbinte să-mi răspundă. Nu vă mulțumiți cu gîndul că înștiințarea noastră a fost auzită poate și de alții. Pe o noapte ca asta sînteți probabil singurii cu care am putut intra în legătură. Ascultați: e în pericol viața unui om. Avem un bolnav pe un vas. Încercăm să-l salvăm. Ajutați-ne... TRZ, TRZ... chemați TRZ.

Dorzit și Van Rielst au sărit în sus și acum se uită la negru cu atenție. În privirea lor nu se mai

citește batjocură. Lalande pare a se deștepta și el din amorțeală și spune:

— Poate că n-or fi știind franțuzește. Am să repet ceea ce ai spus în limba engleză.

Orele 23,41 (GMT) — In Golful Neapole.

D'Angelantonio și Carmela stau aplecați deasupra aparatului.

— Ce spun? Nu pricep nimic.

Fata îi face semn să tacă. E prea tîrziu însă: vorbele lui au acoperit cuvintele englezești. Carmela a avut de-a face cu marinarii americani la o vîrstă cînd se învață cu ușurință limbile străine.

— Vorbesc despre un om în primejdie...

— Atunci să răspundem!

Prima pornire a lui d'Angelantonio e totdeauna cinstită. Iar dacă acum se află amestecat în treburi necurate, e din pricină că împrejurările l-au copleșit prea de multe ori. Cel puțin așa susține el. Ar putea fi adevărat dacă se poate socoti că slăbiciunile unei firi pot fi urmarea împrejurărilor. Familia d'Angelantonio e o familie onorabilă. Cel puțin așa era pînă cînd Domenico a risipit averea familiei. Incapabil să muncească, neavînd nici o dată o îndeletnicire precisă, și-a dus viața căznindu-se să ticluiască cele mai năzbîtioase afaceri din care nici una nu era întemeiată pe realitate. Nereușita încercărilor nu l-a descurajat de loc. Dimpotrivă: de fiecare dată o lua de la capăt cu aceeași înflăcărare, alunecînd mereu tot mai jos, din concesie în concesie. Și pe nesimțite, treptat, a ajuns părtașul contrabandiștilor. La început se bucura de oarecare trecere printre cei care calcă legea, ceea

ce îl îndreptățea să se poarte cu ei cu o bunăvoință cam trufașă. Dar stîngăciile lui l-au făcut să-și piardă repede prestigiul și asta a însemnat prăbușirea. Nimeni nu-și dă seama atît de bine de umilirea asta ca fiica lui. Mama a părăsit-o de mică, atunci cînd s-a despărțit de Domenico pentru a pleca după un negustor bogat din Calabria. Carmela n-a mai revăzut-o niciodată. Fata a crescut ca o floare sălbatică. A trăit de capul ei. Și-a iubit totdeauna cu înfocare tatăl, dar totodată l-a și disprețuit, obișnuindu-se să-l trateze ca pe un copil. Pentru a-i face plăcere, Carmela brodează stema familiei pe batiste, dar e cea dintîi care-și bate joc de lucrul acesta cu Gennaro și prietenii lui.

— Am să răspund acestui apel, zise hotărît Domenico.

Orele 23,42 (GMT) — La mina din Tituie (Congo Belgian).

Cei patru oameni încep să-și piardă nădejdea de-a mai primi vreun răspuns.

— Repetați comunicarea în două limbi, propune Dorzit.

Ei o rostesc din nou. Étienne își dă seama că repetînd propriile lui cuvinte a pus mai puțină rîvnă în ele decît prima oară, cînd îi țîșniseră dintr-un imbold lăuntric. Îi pare rău că nu fusese auzit atunci. Poate că ar fi izbutit să zdruncine nepăsarea vreunui radio-amator.

Tresare. Lalande, după ce a repetat apelul în englezește, a trecut pe ascultare: se aude o voce fornăită:

— TRZ... TRZ... chem TRZ. Comunicarea a fost auzită.

Orele 23,43 (GMT) — Undeva în Golful Neapole

În automobilul goniometric al poliției, comisarul Ippolito a desfăcut o hartă a regiunii. Scoate din buzunar un creion și însemnă cu cîte o cruce cele trei locuri din care a auzit postul de emisiune clandestin. Încercuiește partea care trebuie cercetată și strîmbă din nas. Treizeci de kilometri pătrați. Nici în noaptea asta n-o să poată descoperi locul în care se află postul. Iar mîine emițătorul contrabandiștilor va fi poate departe.

— Tot mai vorbesc, spune operatorul arătînd spre curba care se desenează pe aparatul de înregistrare.

Numai de-ar vorbi mai mult! Ippolito se apleacă spre geamul din față, de parcă ar vrea să grăbească mersul vehiculului.

— Înainte, poruncește el, strîngînd din dinți.

Automobilul pornește pe șosea, hurducîndu-se.

Domenico n-a pierdut vremea degeaba. A izbutit să stabilească legătura care i-a fost cerută cu Parisul.

— Allo, allo, Paris! Mă auziți?

Orele 23,45 (GMT) — Paris.

O încăpere spațioasă într-un apartament din Champ-de-Mars. Prin geamul mare, se vede Turnul Eiffel și o întindere de acoperișuri cenușii, sclipind de un roi de lumini.

Un bărbat stă în fața aparatului său de radio. Să tot aibă patruzeci de ani. Fața îi e palidă și

îngustă, iar ochii de-o stranie fixitate. Rostește cu o voce seacă:

— Foarte bine. Voi încerca să fac legătura cu Institutul Pasteur. De unde vorbiți?

— Din Italia.

— Din ce loc anume?

— Din Italia de Sud.

— Dați-mi indicativul!

Domenico încearcă să ocolească răspunsul:

— Chemați-ne din nou și cît mai curînd. Voi aștepta. Rămîn pe ascultare.

Dar francezul stăruie:

— Dați-mi indicativul!

— TRP 45.

D'Angelantonio a dat un indicativ la întîmplare. Apoi taie legătura ca să nu i se ceară și alte lămuriri.

Paul Corbier se întoarce spre nevastă-sa. Ochii îi sînt stinși și nemișcați: e orb.

— Caraghioși corespondenți, mormăie el, nici nu-și bat capul să ne dea indicativul cum trebuie.

Laurette stă într-un jilț scund și împletește. E în capot. Poala cămășii îi cade în cute trandafirii peste papucul roșu, decolorat. Pe vremuri, cînd Laurette rămînea seara acasă, își ungea fața cu pomadă: e prielnică pielii. Acum nu mai iese seara și nici nu se mai îngrijește. Fiindcă cel care se îngrijește o face de obicei pentru altul. Și cum acest altul e orb, Laurette nu se mai îngrijește de loc. La ce bun să vrei să placi unui bărbat care nu vede? Iată de ce arată Laurette puțin cam veștedă. Și totuși nu are mai mult de treizeci și cinci de ani.

— Trebuie chemat Institutul Pasteur, spune Corbier. Vor o consultație.

Laurette se ridică numaidecît, îndatoritoare și nepăsătoare totodată ca în toți anii aceștia din urmă:

— Vrei să telefonez eu?

El o oprește cu un gest.

— Zadarnic: n-o să se ostenească nimeni pentru asta.

Un răstimp de tăcere. Laurette s-a deprins de mult să tălmăcească gîndurile soţului ei.

Acrit de nenorocirea care a dat peste el, Corbier simte nevoia să se arate nemulţumit de tot şi de toate.

— Îi ştiu eu pe medici. Dinspre partea lor poţi să şi crăpi.

Dacă atunci cînd a fost rănit medicii-militari ar fi intervenit la vreme, puteau să-i salveze măcar ochiul stîng...

Corbier oftează: n-are noroc; s-a brodit că această comunicare să-l nimerească tocmai pe el, ca să-i zgîndăre vechile răni.

„Te scoate din sărite" gîndeşte Laurette. Bărbatul ei îşi petrece zilele mînuind aparatul de radio pe care şi l-a construit singur; asta e toată viaţa lui acum şi de cîte ori n-a regretat că n-a avut prilejul să ia parte la una din acele acţiuni internaţionale de ajutorare care justifică rostul radio-amatorilor! Laurette aşteaptă să vadă ce va face. Aşteptarea e de scurtă durată. Corbier hotărăşte: trebuie ca Laurette să se ducă la Institutul Pasteur pentru a îndupleca vreun medic să vină în faţa aparatului.

Ea trece în camera alăturată.

— Te îmbraci?

Laurette nu răspunde: el cunoaşte în cele mai mici amănunte fiecare din mişcările ei, ca şi cum ar vedea-o. De cînd a orbit, viaţa Laurettei e toată lumea lui. Acum ascultă cu luare-aminte foşnetul stofei.

— Îţi pui rochia albastră?

Întrebarea asta nu-i chiar o întrebare. E o constatare.

Îşi trece cu gingăşie mîna peste cele două rînduri de nasturi de sidef care împodobesc corsajul.

Unul din ei trebuie întărit. Corbier trage puțin de el pentru a se asigura că n-o să cadă chiar așa repede.

Laurette se așază în jilț și-și trage ciorapii. Dantela cămășuței ei e destrămată ici și colo.

Corbier îi explică :

— Ca să ajungi la Institutul Pasteur, mergi pe Bulevardul Tour-Maubourg și pe la Palatul Invalizilor... E drumul cel mai scurt.

Orele 23,50 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN

Corespondentul din Congo Belgian anunță tocmai că s-a făcut legătura cu un radio-amator francez care va înștiința Institutul Pasteur.

— Cu atît mai bine, oftă Olaf.

Observația asta, deși foarte firească, a fost făcută de Olaf pe un ton care l-a izbit numaidecît pe Larsen. Acesta se uită țintă la fiul său ; apoi, bănuitor, îl întreabă :

— De ce spui : cu atît mai bine ?

— Pentru că oamenii sînt îngrijorați.

— N-au de ce să fie îngrijorați. Dacă e cineva bolnav pe vas, asta mă privește pe mine.

Olaf nu răspunde. Între tată și fiu prinde ființă chipul unei femei. De ce i-a dus gîndul pe amîndoi, în același timp, la Cristina ?

Pentru a risipi vedenia asta care-l tulbură, Larsen spune :

— Data viitoare voi cerceta din nou, și de aproape, contractul cu Compania. Plătesc prea puțin pentru încurcăturile în care mă pun.

— Deocamdată se reziliază destule contracte, știi doar.

Bunul-simţ al lui Olaf, care nu e altceva decît spirit de contradicţie — el are acelaşi fel de-a răspunde ca şi mamă-sa — aţîţă mînia neîndreptăţită a căpitanului.

Larsen bate cu pumnul în masă:

— Oamenii vor mînca întotdeauna peşte. Compania va avea întotdeauna nevoie de pescari. Şi tocmai pe noi o să ne lase fără lucru?

Degeaba te înfurii dacă nu ţi se răspunde. Olaf rămîne mut. Larsen continuă, fără nici o legătură:

— Să se distribuie o raţie de rom...

— Cui?

— Cui vrei să se distribuie? Întregului echipaj!

La ieşire, Olaf dă peste Michel, bucătarul. E aşezat pe podea cu pisica în braţe şi, îndată ce-l vede pe Olaf, spune:

— Merge din ce în ce mai prost.

O cutie de conserve se rostogoleşte pe punte şi se înţepeneşte între funii. Cei doi oameni se uită după ea, apoi îşi înalţă capetele.

— Distribuţie suplimentară de rom, vesteşte Olaf.

Michel fluieră lung, pune pisica jos, care începe să alerge spre cutia de conserve, şi-l urmează pe Olaf pe scara dormitorului.

Un marinar bătrîn, Peter, care şade pe pat cu o gheată în mînă, bate cu pipa cuiele care-i ies din pingea.

— De cînd umblu pe mare, n-am pomenit niciodată să se prindă balenă pe-o vreme ca asta.

Ceilalţi îl ascultă în tăcere. Mai toţi sînt întinşi pe culcuşurile lor; dar nu doarme nimeni. Un pescar face o pasienţă cu nişte cărţi slinoase, alţi doi joacă barbut.

Bătrînul marinar continuă:

— Pe o vreme ca asta balena se dă la fund. Du-te după ea dacă poţi...

Cînd îl vede pe Olaf intrînd, amuţeşte.

Tînărul se apropie de culcuşul bolnavului. Acesta

şi-a tras pătura pînă sub nas. Nu i se mai văd decît fruntea şi ochii, strălucind de febră.

Olaf îl priveşte în tăcere:

— Nu se mai vaietă?

— Deocamdată nu!

Cel care a răspuns e musul Edmund. E tare micuţ pentru cei unsprezece ani ai lui. Roşcat, cu părul vîlvoi, nasul cîrn, nările deosebit de mari şi, singurul lucru frumos în obrazul acesta pocit şi pistruiat, nişte ochi mari şi verzi.

Olaf dezveleşte bolnavul, dar îl acoperă numaidecît. Omul geme prelung. În încăpere domneşte o tăcere apăsătoare. Se aud pîrîiturile lemnăriei vasului, vîntul care suflă pe punte, respiraţia oamenilor şi zgomotul zarurilor care se rostogolesc pe podea. Se aude în sfîrşit zăngănitul bidonului care se ciocneşte de paharele pe care Michel le ţine toate într-o singură mînă. Apoi se iveşte bucătarul în persoană, care pătrunde în dormitor aplecîndu-şi capul:

— Cănile...

Pescarii i le întind; Michel trece printre ei, ridicînd butelca din care curge o licoare brun-aurie. Edmund are dreptul numai la două degete de rom. Bucătarul dă şi de cana bolnavului, dar Olaf nu-i dă voie s-o umple.

Orele 0,10 (GMT) — Paris.

La Institutul Pasteur.

Internul de gardă, doctorul Guy Mercier, citeşte în biroul său un raport care-l absoarbe. Rezultatele obţinute în Canada de către specialiştii în tratamentul la frig sînt nemaipomenite. Mercier a avut întotdeauna încredere în terapeutica frigului.

Își întrerupe lectura pentru a se întreba dacă nu l-ar putea îndupleca pe Lainé să folosească noile metode pentru îngrijirea băiatului de curînd intrat în tratamentul lui. Dar știe dinainte ce-i va răspunde șeful. Lainé e prea conservator. Zadarnic o să-i vorbească el despre asta. Așa că Mercier își continuă lectura. E un om de vreo treizeci de ani, nici frumos nici urît: mic, părul castaniu și mițos, trăsături neregulate și frunte înaltă; îmbrăcat cuviincios, dar nu cu prea multă îngrijire. Gulerul cămășii începe să i se tocească, unul din colțuri e boțit, haina își pierde linia, iar pantalonul e necălcat de cîteva zile. După înfățișare ar părea mai degrabă un om năruit dacă n-ar avea o privire atît de inteligentă.

Infirmiera a intrat fără să bată la ușă.

— Iar a venit smintita aia de la radio. Stăruie; vrea, cu orice preț, să vorbească cu tine.

Mercier surîde către tînăra femeie oacheșă, ale cărei forme pline se trădează prin bluză.

Se ridică și se îndreaptă spre ușă. Trecînd prin fața infirmierei, nu-și poate înfrîna dorința de-a o ciupi. Ea îi zîmbește, se apropie și se lipește de el fără să spună nimic.

— Și cum arată nebuna?

— O femeie oarecare.

I-a răspuns la repezeală. Dar se dezmeticește numaidecît și adaugă, înfuriată:

— Ce-ți pasă cum arată?

— Vreau pur și simplu să știu.

— Cînd nu te văd eu, treacă-meargă. Dar nu ți se pare că-i prea de tot să mă înșeli chiar sub ochii mei, aici în spital?

Izbucnesc amîndoi în rîs. Mercier o ia de mijloc. Ar vrea s-o sărute, dar ea îl îmbrîncește, arătîndu-i ușa deschisă:

— Fii atent!

Laurette aştepta pe sală. Cînd îl vede pe medic, faţa ei veştedă se luminează de un zîmbet. Se grăbeşte spre el:

— Guy, dumneata eşti?

El n-a recunoscut-o. Femeia îi aduce aminte: Juan-les-Pins, vara lui 1942... făceau parte din acelaşi grup de prieteni. Era în foarte bune relaţii cu verii lui, Jacques şi Colette.

Acum Mercier îşi aminteşte totul. Îşi aminteşte de fata aceea blondă şi minunată de care se îndrăgostise şi căreia îi făceau curte toţi camarazii lui. Într-o zi i-a cerut o consultaţie. Şi ca să poată fi examinată şi-a desfăcut rochia la piept. Punîndu-şi urechea pe umărul Laurettei, Guy se tulburase atît de tare, încît începuse să se bîlbîie şi era cît pe-aci să se înşele în punerea diagnosticului. Era şi acum tot aşa de înăltuţă, de bălaie şi de mlădioasă şi poate tot atît de desăvîrşită ca forme şi proporţii, dar şi-a pierdut strălucirea. Un crin înalt şi veşted, se pomeneşte el gîndind. Ea îi surîde şi el îi răspunde. Dar dinţii ei s-au îngălbenit puţin; el îşi dă seama de asta şi-şi spune: peste trei ani va fi o femeie bătrînă. Şi fără să vrea, îi vine pe buze întrebarea:

— Ce s-a întîmplat cu dumneata, Laurette?

Orele 0,15 (GMT) — În Golful Neapole.

Indicatorul aparatului goniometric, acest neîndurat denunţător, a călăuzit automobilul poliţiei pînă în satul în care trăieşte Domenico d'Angelantonio. Maşina se opreşte la poarta unei clădiri mari din beton armat. Ippolito şi oamenii lui coboară. Apoi urcă scara pe nerăsuflate. După ce au sunat la pri-

mele două uşi şi au pus întrebări portarului, se îndreaptă fără şovăire spre uşa „doctorului". La zbîrnîitul puternic al soneriei, Domenico deschide. Are o înfăţişare foarte demnă în halatul lui lung. Ippolito îl împinge cu brutalitate în cameră şi intră urmat de oamenii săi.

De la primele întrebări, d'Angelantonio ridică braţele spre cer şi se apără foarte revoltat:

Un aparat de emisiune, la el? Şi în ce scop? Din păcate, mijloacele lui materiale nu-i îngăduie asemenea cheltuieli. Ar trăi el oare aşa cum trăieşte dacă şi-ar putea permite luxul acesta? Comisarul îşi poate da singur seama cît de modestă îi e locuinţa şi în ce stare jalnică îi sînt mobilele.

Ippolito îl întrerupe:

— Don Domenico, spune el, eşti singurul om cu carte din satul ăsta de analfabeţi. Cunosc aici pe toată lumea. Şi nu se găseşte nimeni, în afară de dumneata, care să poată mînui un aparat de radio.

Poliţistul a atins punctul slab al „doctorului": învăţătura. Dar Domenico nu-şi pierde cumpătul. Dimpotrivă, se simte la largul lui. Face apel la spiritul de solidaritate al comisarului. Oamenii de un anumit nivel sînt făcuţi să se înţeleagă între ei. De la cine altul s-ar putea aştepta la puţină îngăduinţă dacă nu din partea celor care, ca şi el, au învăţat carte? Cînd Domenico se dezlănţuie, nu se opreşte cu una cu două. Vorbeşte de copilăria lui, de tinereţea lui paşnică petrecută în sînul unei familii de vază. Toată regiunea îi cunoştea părinţele şi-l respecta. Domenico păstrează de la el o amintire de care, în ciuda loviturilor soartei, n-a vrut niciodată să se despartă: inelul moştenit de la bătrînul nobil, pe care e săpată stema familiei. Şi vîră inelul sub nasul poliţistului, care începe să-şi piardă răbdarea. Dar d'Angelantonio are o nesecată poftă de vorbă. Aminteşte despre studiile lui de drept de la Universitatea din Neapole, anul acela

unic de pe urma căruia se făleşte cu titlul de „doctor", apoi îşi deapănă lungul şir de nenorociri : un război, două războaie, fasciştii, nemţii, americanii. Ascultîndu-l, ai spune că toate calamităţile astea au căzut numai asupra lui : o adevărată cabală. Vorbeşte apoi şi despre afacerile lui personale, de amărăciunile pe care le-a încercat, fără să-i scape nici un amănunt ; scoate dintr-un sertar nişte dosare şi flutură documentele din ele ca pe nişte steaguri.

Ippolito, care nu mai nădăjduieşte să-l vadă tăcînd, dă ordin oamenilor să înceapă percheziţia. Ei atîta aşteptau şi se răzbună cumplit pentru îndelunga răbdare ce le-a fost impusă, răvăşind încăperea cu desăvîrşire ; în cîteva clipe, aceasta fu prefăcută într-un adevărat cîmp de bătălie. Dar nu găsiră nimic.

— Ce-i în dosul uşii acesteia ?

La întrebarea asta nelegiuită, d'Angelantonio ridică braţele într-un fel care aminteşte pe sfîntul Ambrosie oprind intrarea barbarilor în biserica ce-i poartă numele.

— Dormitorul fiicei mele.

Ippolito nu se lasă tulburat nici de gestul lui, nici de tonul cu care a rostit cuvintele acestea.

— Spune-i să se îmbrace şi să iasă !

D'Angelantonio ia atunci o atitudine mai puţin trufaşă :

— Trebuie să ţii seama, domnule comisar : e vorba de o fată !

Dar argumentul nu-l înduioşează pe poliţist.

— Dacă nu vrei să deschid chiar eu uşa, spune-i să iasă singură !

Ippolito bate în uşă şi strigă :

— Poliţia ! Pînă în cinci minute trebuie să ieşi din cameră, domnişoară ! Dacă nu, intrăm noi.

Domenico îl apucă pe comisar de unul din nasturii hainei :

— Dacă ai și dumneata vreo fată, te rog fierbinte...

— N-am nici o fată. Sînt holtei.

D'Angelantonio își ridică brațele:

— De vreme ce trebuie să vă îndepliniți datoria, faceți ceea ce credeți. Mă supun. *Dura lex, sed lex.*

Apoi deschide ușa camerei și aprinde lumina. Carmela e în pat, jucînd de minune rolul domnișoarelor trezite brusc din somn.

— Cine sînt oamenii ăștia?

— Ți-am mai spus o dată, poliția. Ne vom retrage pentru o clipă ca să te poți da jos din pat.

Atenția comisarului fu numaidecît atrasă de mărimea neobișnuită a patului și de faptul că stinghia cobora pînă în podele.

Domenico face o ultimă încercare:

— Domnule, socotesc că am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a vă fi pe plac. Dar cereți un lucru care mi se pare că întrece măsura, avînd în vedere sfiala firească a unei tinere fete și cinstea unei familii.

— Am spus cinci minute; noi ieșim.

Și pentru prima oară, d'Angelantonio se răzvrătește:

— Faceți cum credeți de cuviință. Dar Carmela nu se va da jos din pat.

Apoi se întoarce către fiica lui:

— Să nu te miști cumva de-acolo!

Povață inutilă. Carmela a și părăsit atitudinea de fecioară rușinoasă și rostește:

— Dacă vreți să mă scol, ar trebui să mă scoateți din pat cu sila.

Comisarul șovăie. Încăpățînarea asta n-a făcut decît să-i întărească bănuielile. Dar o fată e totuși o fată, și el se întreabă cum să scotocească prin patul Carmelei fără să se abată de la buna-cuviință.

O întreabă pentru ultima oară:

— Ai sau nu bunăvoința să te scoli din pat?

— În faţa atîtor bărbaţi? răcni tatăl. Niciodată!

— Ei, atunci dacă refuzi...

Ippolito face agenţilor un semn. Apucă el însuşi un colţ al saltelei, apoi o ridică toţi patru cu Carmela cu tot şi o aşază jos. În clipa în care salteaua se izbeşte de podea se aude foarte desluşit, venind de sub cearşafuri, un zgomot de fierărie. Sub saltea nici urmă de somieră. În locul ei, în lada patului, se iveşte un bogat material radiofonic, iar în mijloc casca de ascultat.

— E absolut totul, observă comisarul, nu lipseşte decît antena.

Ippolito se uită la Carmela. Ea şovăie o clipă, apoi vîră mîna sub cuverturi şi, fără să scoată un cuvînt, întinde antena poliţistului. Şi cum se saltă puţin pe saltea, de sub cămaşa strîmtă de noapte i se conturează formele sînilor ei tari. Toţi oamenii şi-au îndreptat deodată ochii în aceeaşi direcţie.

— Îmbracă-te şi urmează-ne, îi spune Ippolito lui d'Angelantonio.

Domenico se supune în tăcere. Dar mai înainte de a-şi scoate halatul, porunceşte:

— Carmela, întoarce-te cu spatele.

Ea îl ascultă, ridicînd din umeri.

Pe cînd îşi trage pantalonii, „doctorul" încearcă să se dezvinovăţească:

— Aveam un' post emiţător. Recunosc. Era o ocupaţie plăcută să pot sta de vorbă cu o seamă de prieteni risipiţi în toate colţurile lumii. Te simţi mai puţin singur, şi-apoi după toate nenorocirile care s-au abătut asupra mea...

Comisarul pune numaidecît capăt acestor lămuriri:

— Bine, bine. Dar grăbeşte-te.

— Sînt gata să plătesc taxa cuvenită. Ştiu că nu sînt în regulă cu lucrurile astea. Spune-mi la cît

se ridică amenda şi am să fac tot ce-mi stă în putinţă...

— Şi contrabandiştii cît te plătesc pentru a le sluji drept legătură ?

— Care contrabandişti ?

Domenico pare cu adevărat indignat de bănuielile lui Ippolito.

— Nu cunosc nici un fel de contrabandişti. Ce-ţi închipui ? Sînt un cetăţean vrednic de cinste. Cînd aţi venit, slujeam într-adevăr de legătură. Dar ştiţi cui ? Unui vas care are pe bord un bolnav. Un act de omenie. L-am pus în contact cu un radio-amator care s-a dus să caute un medic la Institutul Pasteur.

— Ai să fii propus pentru medalia salvatorilor, rînjeşte poliţistul.

Orele 0,17 (GMT) — Paris.

Pe drum, Laurette istorisi lui Guy Mercier trista ei poveste. S-a căsătorit cu Paul Corbier în 1943. Era, pe vremea aceea, bărbatul la care visau toate fetele: tînăr, frumos, bogat, cutezător, cu un strălucit trecut de aviator, de vestit vînător şi de campion de tenis. In 1944, Corbier, care avusese o purtare excelentă în timpul Rezistenţei, se angajă în Divizia a doua blindată. In cîteva luni a fost înaintat în grad de două ori, citat de trei şi răsplătit cu o medalie. Apoi urmă accidentul acela groaznic în momentul intrării într-un oraş german cînd i-a explodat în mînă o grenadă, intervenţia chirurgicală făcută în grabă, cu stîngăcie, oscilările acelea între nădejde şi descurajare şi, în cele din urmă, după o ultimă operaţie, consultul pentru care au fost chemaţi cîţiva dintre cei mai vestiţi oculişti şi

care au ajuns la concluzia îngrozitoare că Paul Corbier va rămîne orb. Laurette nu cunoscuse decît un singur an de fericire. Soţia fericită, răsfăţată, invidiată, a unuia dintre bărbaţii cei mai ademenitori din Paris devenise îngrijitoarea unui om bolnav şi umilit. Sportul, marea patimă a lui Paul Corbier, îi era interzis infirmului pentru totdeauna; n-avea prea multe resurse intelectuale şi rămînea dezarmat în faţa suferinţei, a singurătăţii, a intimităţii cu el însuşi.

De îndată ce medicul intră în cameră, Corbier începu să cheme Italia:

— IRP 45... IRP 45...

— De ce n-o fi răspunzînd oare afurisitul ăsta de post?

Corbier se înfurie. Mercier s-a aşezat lîngă el. Aşteaptă. Laurette s-a dus în camera ei şi i-a lăsat singuri.

— Doctore, n-ai vrea să cauţi indicativul ăsta în *Call Book*? IRP 45, la *Italia*?

Mercier găseşte voluminosul tom pe policioara de lîngă aparat. *Call Book* se aseamănă foarte mult cu o carte de telefon. Cuprinde numele tuturor radio-amatorilor din lume.

IRP 45 nu figurează nicăieri.

Corbier se frămîntă pe scaun.:

— V-aţi uitat bine?

Pentru a-l convinge, medicul îi citeşte lista tuturor indicativelor italiene: se trece de-a dreptul de la IRP 40 la IRP 62.

— Peste putinţă, spune Corbier.

Orbul continuă să-şi lanseze apelul încleştîndu-şi mîinile pe comenzile aparatului.

— Poate că e un post nou, spune Mercier.

Corbier strigă:

— Laurette!

Tînăra femeie apare în pragul camerei sale. Şi-a schimbat pieptănătura. Părul, pînă atunci lins, o

face mai tînără. Şi-a refăcut şi fardul. Sforţarea asta pentru a reapare în faţa lui Guy aşa cum arăta în vara lui 1943 e mişcătoare, copilărească şi deşartă. Privirea şi-a pierdut vioiciunea, pielea nu-i mai e catifelată. Un crin care începe să se veştejească, îşi spune din nou Mercier. Dar constată că formele ei şi-au păstrat fineţea şi că picioarele ei lungi şi desăvîrşite au rămas aproape ca odinioară. Ţine în mînă o tavă:

— Un lichior, Guy!

Rosti numele lui ca o mîngîiere. El îşi înalţă capul, privind-o drept în ochi, şi zîmbeşte:

— Cu plăcere.

Totuşi el nu bea niciodată lichioruri.

Laurette pune tava pe o masă scundă, destupă sticla şi umple un pahar. Guy îi urmăreşte toate mişcările. Ea n-a scos nici un cuvînt, dar fiecare gest al ei vădeşte o însufleţire, o voioşie care nu scapă orbului.

Întinde paharul doctorului şi spune:

— De cînd nu mai ai veşti de la Jacques şi de la Colette?

Cuvintele îi sînt lipsite de însemnătate. Important e însă felul în care le-a rostit. Corbier se grăbeşte să intervină:

— Nu vezi că chem postul acela care nu vrea să răspundă? Dacă începi să vorbeşti n-o să mai auzim nimic.

Laurette se scuză cu smerenie:

— Iartă-mă, dragul meu.

Îşi dă seama c-a greşit, la fel ca şi Guy de altfel. El îşi întoarce privirile de la Laurette, care s-a aşezat, ca de obicei, în fotoliul vechi şi scund, încrucişîndu-şi picioarele şi lăsînd să se vadă dantela unei cămăşuţe care nu mai e cămăşuţa destrămată de adineauri.

Orele 0,20 (GMT) — In Golful Neapole.

Ippolito iese din casă îmbrîncind pe Domenico înaintea lui. Atraşi de zgomot, vecinii, în cămăşi de noapte, s-au adunat în curte şi pe scări.

La ivirea „doctorului", care poartă o manta lungă încheiată în nasturi şi o pălărie cu borurile largi, amintiri din vremuri mai bune, se ridică de pretutindeni un murmur de compătimire.

— Domnule comisar, protestează Domenico cu o voce solemnă, am spus adevărul. Făceam legătura între un vas de pescari şi Institutul Pasteur. Am dat şi un indicativ fals chiar, IRP 45... un indicativ care nici nu există. Puteţi verifica.

— Aşa e, se amestecă şi Carmela care, după ce şi-a pus un capot uşor, îşi urmează părintele şi pe poliţişti în curte. IRP 45 e un indicativ pe care l-a născocit tata. Jur!

Pîlcul de oameni îngrămădiţi în jurul automobilului poliţiei nu pricepe mare lucru din convorbirea asta. Dar, oricum, e de partea „doctorului". Un om atît de cumsecade! Totdeauna cuviincios. Totdeauna binevoitor. Şi învăţat. Unde-o să ajungem? Ce barbarie, să îndrăzneşti să bagi la închisoare oameni dintr-ăştia care sînt mîndria şi fruntea satului!

Simţindu-se sprijinită de vecini, Carmela s-a înfipt în faţa automobilului în care vor să-l urce pe tatăl ei.

— N-o să-l luaţi, strigă ea. N-o să mi-l răpiţi!

Din rîndurile cumetrelor se ridică un murmur de aprobare. Are dreptate, mititica! Ce-o să se aleagă de ea dacă rămîne singură, fără sprijinul lui don Domenico? Poliţiştii ăştia trebuie să aibă o piatră în loc de inimă dacă sînt în stare să-i răpească unei fete atît de tinere părintele! Nu se tem de judecata nimănui? Carmela strigă, bate din picioare şi se înfierbîntă atît de tare, încît pînă la urmă se

convinge şi ea că e nenorocită. În cîteva clipe toţi cei din curte, uitînd istoriile care circulă pe seama domnişoarei, ca şi treburile necurate în care e vîrît d'Angelantonio, fierb de indignare şi se pregătesc să-i ia cu orice preţ partea.

Ippolito a apucat-o pe Carmela de braţ şi încearcă s-o smulgă de lîngă automobil; ea se zbate, zgîrie, muşcă, plînge, cere ajutor.

— Ai noroc că eşti minoră, mormăie comisarul care nu îndrăzneşte s-o lovească. Dar îţi făgăduiesc că tatăl tău are să dea socoteală şi pentru tine.

Domenico asistă la toată scena fără să se clintească din loc. Din cînd în cînd dă din cap şi ridică ochii spre cer cu o mutră de martir.

Apropiindu-se de automobilul goniometric, Ippolito, care auzise ceva, strigă cu o voce tunătoare:

— Tăcere!

Răcni cu atîta forţă încît pînă şi Carmela încetă să se mai agite.

— Liniştel!

Toţi cei din curte amuţesc. Din aparatul de radio aflat în automobil, se aude glasul lui Paul Corbier care cheamă:

— IRP 45... IRP 45... IRP 45... mă auziţi?

Ippolito face semn tehnicianului să răspundă. După cîteva clipe, convorbirea prinde să se înfiripe:

— De ce n-aţi rămas la aparat? întreabă Parisul.

Comisarul răspunde voios:

— Înainte de-a vă supăra, spuneţi-mi cine sînteţi.

— Sînt postul căruia i-aţi cerut să caute un medic la Institutul Pasteur. Medicul e lîngă mine. Puteţi face legătura cu vasul?

— O să încercăm. Nu părăsiţi aparatul.

Comisarul porunceşte poliţiştilor care îl înconjoară pe Domenico:

— Duceţi-l înapoi în cameră. Să pună aparatul în funcţiune!

Vecinii nu-şi pot lămuri pricina acestei schimbări

neașteptate din partea polițistului, dar văzînd că „doctorul" d'Angelantonio se întoarce în casă cu un aer triumfător, scot un suspin de ușurare.

Orele 0,25 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Larsen și Olaf se privesc cu neliniște. Prin fereastra deschisă aud cum plînge musul. A fost bătut. Pescarii nu sînt oameni duioși. Iar pe-o asemenea noapte devin și mai aspri.

— Aida de, spune tatăl, n-o să i se tragă nici o nenorocire din asta!

— Îi va împietri inima, răspunde Olaf ca un ecou. A plîns și el, adesea, pe cînd era mus. Nimeni nu i-a cruțat coastele pentru faptul că era fiul căpitanului.

Olaf își umple paharul ochi.

— Bei prea mult, spune Larsen.

Tînărul nu răspunde și dă romul de dușcă dintr-o suflare. Respiră lung, adînc, apoi își reazemă coatele de masă, împreunîndu-și mîinile sub bărbie.

Larsen își umple pipa, pune punga lîngă el și îndeasă tutunul cu degetul lui gros și murdar.

Din aparatul de radio, care continuă să funcționeze, se aud scrîșnituri, ghiorăituri, chemări asurzitoare, pîrîituri bruște.

Deodată se aude un glas. Vocea lui Lalande. Anunță că s-a făcut legătura și că un medic, doctorul Mercier, se află în fața unui post de radio-amatori, gata să dea consultația cerută.

Convorbirea se leagă anevoie. Vasul e în comunicație cu Africa, africanii transmit mesajul la Neapole, de unde tehnicianul poliției, instalat la postul

lui d'Angelantonio, trece ştirile lui Corbier. Întrebările şi răspunsurile urmează aceeaşi cale.

— Descrieţi simptomele bolii, cere Mercier.

— Temperatură ridicată, începe Larsen.

Cuvintele acestea trec din post în post.

— Face bale la gură... Bubuliţe pe tot trupul, o umflătură la coapsă...

De la Paris, Mercier întreabă:

— Ce culoare au bubuliţele?

— Roşie.

— Roşie, anunţă Lalande.

— Roşie, repetă tehnicianul poliţiei.

— Dureroase?

— Nu... nu... repetă corespondenţii de la un capăt la celălalt al lanţului.

— Boala s-a declarat brusc?

— Brusc. Omul s-a prăbuşit fără veste pe punte.

— Aveţi vreun animal pe vas?

— Da, o pisică.

— Umpleţi o seringă cu bale de la bolnav şi injectaţi-le pisicii.

Larsen şi fiul său n-au nevoie să vorbească pentru a se înţelege. Căpitanul ia o siringă din dulapul farmaciei.

— Puneţi-o la fiert, spune glasul din aparat.

Într-un colţ al camerei e o maşină de spirt. Olaf umple o cratiţă cu apă şi dă foc spirtului cu bricheta. Tatăl pune siringa în cratiţă. Apa se încălzeşte repede. Ca să nu stea degeaba, Olaf se apropie de aparat şi anunţă:

— Apa fierbe. În cîteva clipe voi injecta pisicii balele.

Ştirea trece din post în post.

În camera lui d'Angelantonio, comisarul stă călare pe un scaun. Nu se poate stăpîni să nu se uite din cînd în cînd la Carmela. E aşezată lîngă tată-său, aproape de aparat. Capotul i s-a căscat puţin în dreptul genunchilor, lăsînd să i se vadă că-

mașa scurtă de bumbac și pulpele negricioase și musculoase care atrag, fără voia lui, privirea polițistului.

Lalande s-a ridicat pentru a lua apă din răcitor. Medicul nu-i dă voie să consume băuturi reci, dar Lalande vibrează de nerăbdare numai la gîndul racorii pe care-o răspîndește gheața. Drumul pînă la bucătărie i se pare nesfîrșit. Răcitorul american, o enormă mașină albă și lucioasă, se deschide scîrțiind. Lalande n-are răbdare să-și umple paharul. Bea cu lăcomie din sticlă.

Doctorul Mercier își aprinde o țigară. A uitat să ofere una și Laurettei. Cu toate acestea nu se gîndește decît la ea. Încetul cu încetul chipul tinerei fete de la Cannes i-a reînviat în amintire atît de limpede, încît se întreabă cum de-o putuse uita. În vremea aceea frumusețea Laurettei îl intimida. Și iată că astăzi ea se află în fața lui șezînd într-un fotoliu și cerșindu-i un zîmbet. Aplecîndu-și capul el vede picioarele tinerei femei frecîndu-se nervos unul de altul; fără să-și dea seama de ce, i se pare că vede în mișcarea aceasta o chemare. E atît de stingherit, încît se întoarce spre soțul ei. Ar vrea să-i spună ceva, dar nu îndrăznește; se simte intimidat dintr-o dată de mutra lui Corbier. Orbul și-a pironit ochii săi stinși asupra lui și pare că-l spionează.

Apa clocotește în cratița lui Olaf. Siringa e gata. O scoate și iese din cabină ținînd-o cu două degete. Trecînd pe punte prin fața musului, poruncește:

— Du pisica în cabina căpitanului!

Apoi se îndreaptă spre scara care duce în dormitor. Pisica e în brațele lui Michel. Bucătarul, care nu putea dormi, se urcase cu animalul pe punte. Musul se uită speriat la Michel. Bucătarul a auzit și el porunca lui Olaf. A văzut siringa și știe la ce trebuie să se aștepte. Nu se clintește din loc. Musul se apropie. Ar vrea să-i ceară iertare, dar îi

lipsesc cuvintele. Întregul echipaj știe cît de mult iubește Michel animalul ăsta. În clipa în care musul ajunge lîngă el, Michel dă drumul pisicii pe punte și strigă :

— Șterge-o, Mustafa, fugi...

Ca și cînd ar fi priceput despre ce e vorba, animalul o rupe la fugă.

Băiatul ar fi vrut să se ia după pisică, dar cade. Michel i-a pus piedică. Musul simte numaidecît în coaste o lovitură de picior care-l face să se înfioare de durere. O ploaie de lovituri se abate asupra lui. Edmund nu se vaietă. Se mulțumește să-și ferească fața cu amîndouă mîinile. Michel știe foarte bine că puștiul n-are nici o vină, dar simte nevoia să-și verse mînia pe cineva.

Orele 0,30 (GMT) — Paris.

Mercier scoate din buzunar un ceas și-l pune pe masă. Și-a scos și stiloul.

— Poți să-mi dai o bucată de hîrtie ?

Laurette îi aduce un teanc întreg.

— Te pot ajuta, îi propune ea. Stenografiez de multe ori pentru soțul meu.

— Nu, mulțumesc. O să-mi iau notele singur.

Și-a dat silința să răspundă pe un ton rece, profesional, dar n-a obținut cîtuși de puțin rezultatul pe care-l urmărea. Laurette, observînd schimbarea din purtarea lui Guy, departe de a se descuraja, încearcă un sentiment de bucurie. Ea știe acum că nu-i e indiferentă. Și închipuirea ei nestrunită construiește în cîteva clipe un roman în care medicul, îndrăgostit încă din anii îndepărtați de la Cannes, și care n-a uitat-o, se hotărăște să se folosească de acest prilej neașteptat pentru a-i mărturisi patima

tăinuită atîta vreme. Ea nu merge mai departe cu închipuirea, dar duioasa privire în care îl învăluie pe Mercier îi trădează şi cele mai ascunse gînduri. Aparatul de radio se însufleţeşte :

— Injecţia a fost făcută, anunţă tehnicianul postului.

Mercier răspunde cu glas uscat. Intonaţia asta e menită mai degrabă celor de lîngă el decît ascultătorilor din depărtare. Laurette pricepe bine lucrul acesta şi zîmbeşte. Soţul ei caută, pipăind, o ţigară pe care şi-o aprinde cu bricheta de pe masă.

Medicul dispune :

— Spuneţi căpitanului să urmărească cu atenţie reacţiile pisicii şi să mi le comunice treptat, fără să omită nimic.

Orele 0,30 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Olaf pune pisica pe duşumea. Larsen spală siringa.

Animalul face cîţiva paşi apoi, cu un miorlăit tînguitor, fuge sub divan.

La fereastra care dă pe punte s-au ivit capetele pescarilor care urmăresc scena cu multă curiozitate. Olaf recunoaşte printre ei pe bătrînul Peter şi pe mus. Michel lipseşte.

Pisica începe să se întindă.

— Se pare că vrea să doarmă, rosteşte Olaf la microfon.

Ştirea trece de pe vas în Africa şi din Africa la Neapole. Radiotelegrafistul poliţiei o transmite celor de la Paris.

Orele 0,35 (GMT) — Paris.

Medicul murmură :

— Are să mai doarmă puţin.

— E grav ? întreabă Laurette.

Mercier nu răspunde. De data asta n-a mai încercat să simuleze nepăsarea. Neliniştea lui e vădită. Se apropie de microfon.

— Vreţi să comunicaţi căpitanului Larsen să izoleze numaidecît bolnavul ? Şi să continue a ne comunica toate reacţiile pisicii. Rămîn pe ascultare.

Şovăie puţin, apoi urmează cu un glas plin de convingere :

— Fac apel la simţul de datorie al celor care asigură legătura dintre noi şi vas. Nu le e îngăduit, sub nici un motiv, să părăsească emisiunea. Repet : sub nici un motiv. Lanţul prin care sînt legat cu vasul nu trebuie să se rupă pînă cînd nu se va restabili o comunicaţie normală.

Orele 0,36 (GMT) — În golful Neapole.

Comisarul Ippolito strîmbă din nas. Iată-l, pentru moment, ţintuit locului. Nu se mai amuză. Vînătoarea s-a sfîrşit. L-a prins în plasă pe d'Angelantonio. Nu e chiar un vînat de soi, dar dacă prin mijlocirea „doctorului" s-ar putea ajunge la hoţii de mare şi s-ar putea descoperi toată filiera contrabandiştilor, atunci nu s-ar mai putea spune că şi-a pierdut timpul degeaba. Stă în fotoliu şi cască de plictiseală. Cine l-a pus să facă pe copoiul ? Carmela a aţipit în jilţ. Şi-a tras o cuvertură pe genunchi, aşa că nu i se mai văd picioarele. Capotul i-a alunecat puţin pe

piept, dar pînă la urmă omul se satură de toate. Comisarul se gîndeşte cu melancolie la patul lui.

— Cîteodată, observă tehnicianul pe un ton încurajator, vijelia magnetică încetează brusc după ce a atins punctul culminant.

— Dar cel mai adesea, se amestecă d'Angelantonio, ţine mai multe ceasuri.

Ippolito fulgeră pe „doctor" cu privirea. Se încumetă să-şi bată joc de el? Ochiul lui bănuitor nu desluşeşte însă nici o licărire de ironie pe faţa tatălui Carmelei.

Orele 0,37 (GMT) — La Tituie.

Tehnicianul a transmis ordinul medicului, iar Étienne a scos un oftat care-ţi sfîşie sufletul.

— Am să mă întorc pe jos, spune el.

Dar Dorzit, care simte nevoia să se înfurie pentru a rămîne treaz, urlă:

— N-ai să te urneşti de-aici atîta timp cît vom rămîne şi noi! N-ai auzit ordinele?

— Dar nevastă-mea...

— N-are nevoie de tine ca să nască.

Negrul pare hotărît să se revolte:

— N-aveţi dreptul să-mi interziceţi să plec...

— Ordinele sînt ordine şi vrei nu vrei, trebuie să te supui. N-aveai decît să nu te joci cu aparatul de radio.

Van Rielst se amestecă şi el în vorbă, rostind apăsat:

— Maimuţoi răpănos!

Dorzit, în care zburdă alcoolul, îl apucă pe Étienne de umăr şi-l scutură cu putere:

— Vii cu alte cuvinte să ne cauţi, să ne deranjezi, faci pe civilizatul, te ocupi de vapoare aflate în pri-

mejdie şi acuma ai vrea s-o ştergi. Nu-ţi dai seama cu cine ai de-a face?

Étienne are ochii plini de lacrimi: Maria e singură, se chinuieşte, strigă, iar copilul lui, micul lui negrişor, va veni pe lume fără ca tatăl să fie de faţă. Ce-or să spună păgînii? Or să spună că religia creştină a ajuns să smulgă din sufletul oamenilor pînă şi cele mai elementare sentimente umane. Nu e vina creştinismului însă. E vina lui. Trufie şi iar trufie. A vrut să săvîrşească lucruri prea mari, prea însemnate pentru el. Dar mila? A vrut să ajute nişte oameni nenorociţi şi acum iată-l pedepsit... Nu mai ştie dacă avea dreptate sau nu. Toate astea îl depăşesc. Ştie numai c-ar dori ca Părintele Gross, misionarul care l-a crescut, să fie lîngă el pentru a-l sfătui.

Lalande sare tocmai atunci în ajutorul lui Étienne, ca şi cînd Părintele Gross i-ar fi cerut sprijinul său binevoitor.

— Eşti bun să nu mai ţipi? i se adresează el cu asprime lui Dorzit. Nu pot transmite comunicarea.

Iar negrului:

— Am să telefonez la jandarmeria din Zobra să vedem ce s-a întîmplat cu nevastă-ta.

Étienne zîmbeşte: o maşină l-a făcut să păţimească, o altă maşină îl va ajuta.

Se uită cu recunoştinţă la aparatul care stă pe masa inginerului.

Orele 0,40 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN

Patru pescari îl transportă pe Erik în baraca de la pupa vasului, care slujeşte de obicei drept magazie. Bolnavul geme pe saltea. Pe punte, o pală de vînt

pălmuieşte cu furie pîlcul de oameni şi ridică patura în aer. Unul din ei o culege de jos. Aşază salteaua pe duşumeaua barăcii, apoi ies.

— De ce-l izolează? întreabă Frank, omul care unge maşinile.

— Ordinul căpitanului, răspunde scurt Olaf.

Frank dă din umeri. Nu asta voia el să ştie.

— Eu, spune bătrînul Peter căruia îi place să flecărească, am văzut o dată în Alaska un om care suferea de-o boală ciudată. Mai întîi a pierdut o ureche.

Ceilalţi încep să rîdă. Bătrînul se supără:

— Dacă vă spun c-a pierdut-o şi i-a căzut jos! A ridicat-o. Apoi a pierdut o bucată de nas.

Se uită în jurul lui, dar de data asta nu mai rîde nimeni. Peter încheie:

— Pînă la urmă omul s-a desfăcut tot în bucăţi.

— Bolnavul nostru e molipsitor, spune Frank. Conrad, care doarme de obicei lîngă el, a avut adineauri vărsături. Aşa a început boala şi la el.

— Nu era nevoie să-i facă injecţii pisicii ca să afle asta, se amestecă în vorbă Michel, arţăgos.

— Dacă vrei să ştii părerea mea, mormăie al patrulea pescar, măsurile astea nu prevestesc nimic bun.

Peter stăruie:

— Asta nu e vreme de pescuit. Ce căutăm noi aici?

— Moşul are dreptate.

Frank dă un pumn vîrtos în aer. Oamenii se întreabă ce rost au ei acolo.

Unii merg şi mai departe:

— Trebuie să ne întoarcem acasă!

— Ne-ajunge!

Frank e cel mai hotărît dintre ei:

— Am să-i spun lui Larsen că echipajul vrea să se întoarcă în port. Vă învoiţi?

Ei, asta e altă poveste. La întrebarea lui făţişă

oamenii şovăie să ia vreo hotărîre. Simţul disciplinei e foarte dezvoltat la cei de pe mare.

Michel scuipă pe duşumea ; e singurul care răspunde :

— Eu mă învoiesc. Puţin îmi pasă de pescuit.

Dar tăcerea celorlalţi nu-i un îndemn.

Olaf s-a întors în cabină. Se aşază în faţa aparatului. Tatăl pufăie tăcut din pipă. Cei doi oameni se uită la Mustafa care continuă să doarmă, ghemuit la piciorul divanului.

Orele 0,45 (GMT) — Paris

Mercier şi-a chemat la telefon infirmiera de la Institutul Pasteur.

— Martine, pergăteşte-mi, te rog, numaidecît serul care se află în dulapul din stînga, în fund.. Nu: în fund, am spus. Aşa. Împachetează cît se poate de bine cinci-şase fiole pentru a fi expediate mai departe. Te chem îndată din nou. Mulţumesc. Da.

Acest ultim *da,* e răspunsul la o întrebare îndrăzneaţă de-a infirmierei. Martine întrebase :

— Mă iubeşti ?

El i-a răspuns cu răceală, plictisit de această supărătoare vorbă de prisos. De altfel nici nu-i adevărat c-o iubeşte. Între ei n-a fost niciodată dragoste, ci numai camaraderie. Pentru ce-a simţit ea nevoia să-i pună întrebarea asta acum, prin telefon, în clipa în care el îi comunica ceva atît de serios ? Din gelozie, fără îndoială. Mercier îşi aminteşte că, plecînd cu Laurette, nu şi-a luat rămas bun de la infirmieră ; ea a aşteptat, cu siguranţă, întoarcerea lui.

Doctorul agaţă receptorul la loc şi se înapoiază

lîngă aparatul de radio. Întreabă pe Corbier:

— Nici o ştire?

— Nimic.

Medicul ia loc. Simte aţintindu-se asupra lui privirea plină de îmbărbătare a Laurettei. Şi ea se gîndeşte tot la asta. Toate femeile sînt la fel. Se gîndesc întotdeauna la acelaşi lucru. Chiar cînd echipajul unui vapor întreg e în primejdie de moarte, cînd se pot salva din depărtare atîtea vieţi şi cînd ai prilejul să iei parte la una din acele neobişnuite întîmplări care-ţi reîmprospătează visurile tinereţii.

— Cum ţi se pare acest Millet, doctore?

Întrebarea asta neaşteptată a orbului i-a luat pe Mercier prin surprindere. Trebuie să facă o sforţare pentru a-şi da seama că i se cere o părere în legătură cu tabloul din perete. Răspunde la întîmplare:

— E foarte frumos.

— Îl am din familia mea. Cînd am împărţit moştenirea rămasă de la părinţi, fraţii mei, surorile şi cu mine ţineam cu toţii să punem mîna pe acest tablou. Ne aminteau toată copilăria noastră, odaia de primire a mamei şi multe altele. Deoarece nu puteam ajunge la nici o înţelegere, ne-am scris cu toţii numele pe cîte un petic de hîrtie, le-am pus pe toate într-o pălărie şi am tras la sorţi. Am cîştigat eu.

După o clipă de tăcere, Corbier urmează:

— De atunci am cumpărat nenumărate picturi. După părerea experţilor se află printre ele şi cîteva pînze preţioase. Dar mie îmi place mai mult acest Millet.

Mercier îşi plimbă buimăcit privirea pe zidurile goale. Nu vede nici o altă pictură în afară de aceea a lui Millet. Numai nişte pete mari, luminoase, arată locurile unde erau atîrnate cîndva tablourile.

Mimica rugătoare a Laurettei îl lămureşte. Îşi

aduce aminte c-a auzit o dată o poveste asemănătoare. Era vorba tot de un orb care se credea în posesia unui număr de lucruri prețioase ce fuseseră vîndute de ai lui din pricina lipsurilor.

Pentru a rupe tăcerea asta de neîndurat, el îi spune lui Corbier :

— Vrei să chemi vasul ca să aflăm dacă n-a mai intervenit nimic nou ?

Orele 0,47 (GMT) — Zobra.

Brigadierul fu trezit brusc de soneria telefonului. Îi trebuie oarecare timp ca să priceapă ce-i spune inginerul de la mina din Tituie. În cele din urmă fața i se luminează. Nu-i vorba de cine știe ce sarcină plictisitoare, ci de-o simplă informație.

— Nu, domnule inginer. Nevasta lui Loiseau n-a născut încă. Cum de știu asta ? Pentru că o aud de-aici cum țipă. Nu, domnule inginer, eu cred că mai are... De unde știu ? Fiindcă nu strigă destul de tare. Am avut trei copii. Ne-am înțeles, domnule inginer. Am să vă dau de știre numaidecît.

Orele 0,48 (GMT) — Mina din Tituie.

Lalande agață receptorul telefonului la loc. Zîmbește. Loiseau zîmbește și el, cu gura pînă la urechi. Zîmbește și Dorzit. Van Rielst de asemenea, arătîndu-și dinții îngălbeniți de tutun.

Postul de radio cheamă :

— Restabiliți legătura cu *Maria Sorensen,* cere tehnicianul poliției italiene.

Orele 0,50 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Pisica se trezește. Se întinde domol. Apoi se freacă de picioarele divanului.

Se aude o bătaie în ușă.

— Intră, strigă Larsen.

În cameră pătrunde un om înalt și palid; are ochii de culoare deschisă, puțin holbați. De cum îl văd, căpitanul și Olaf își dau seama despre ce e vorba: Conrad e bolnav și el. Pe îmbrăcămintea lui se văd urme proaspete de vărsătură.

— Lasă-ți pantalonii în jos.

Bolnavul își arată pîntecul umflat și acoperit de pete. Pe coapsă umflătura caracteristică.

— Stai jos.

El se supune. De cînd a intrat în cameră a devenit parcă mai galben, ochii și-au pierdut orice expresie. Prosopul murdar pe care și l-a înfășurat în jurul capului se desface și cade jos. Pare că nici nu-și dă seama de asta.

— Bubulițele astea, te dor?

Căpitanul le atinge. Apasă cu tot dinadinsul una din ele, dar omul nu reacționează.

— Nu dor.

— Dați-mi ceva de băut, cere Conrad.

Olaf ia un ibric și se duce să-l umple la robinetul de pe punte. Pescarii se uită la el în tăcere.

Olaf ordonă:

— Mai duceți o saltea în baracă.

Se întoarce în cabină, se apropie de bolnav și, ferindu-se de el cu grijă, deșartă apa în gîtlejul în-

setat al acestuia. Conrad oftează prelung, apoi se ridică.

— Poți merge pînă la baracă?

Conrad se întoarce spre căpitan. Pentru prima oară de cînd a intrat în cabină, ochii lui prind viață. Se citește în ei o teamă îngrozitoare, animalică. Larsen îi ocolește privirea:

— O să fiu obligat să te izolez. Așa cere regulamentul.

Trebuie să fie într-adevăr foarte neliniștit dacă simte nevoia să se justifice. Și ce scuză șubredă! Larsen care invocă regulamentul! Nu s-a mai pomenit niciodată așa ceva.

Dar căpitanul își revine:

— Hai, șterge-o...

Omul iese împleticindu-se. Cînd trece pe lîngă pescarii care stau pe punte, aceștia se dau la o parte. Îl urmăresc cu privirea pînă intră în baracă.

Intre timp, Olaf întreabă îngrijorat la microfon:

— Ce boală au?

Se aude răspunsul medicului, retransmis din post în post:

— Nu pot pune diagnosticul atîta timp cît nu am rezultatele definitive ale experienței făcute asupra pisicii.

În vremea asta animalul începe să umble prin cabină.

Orele 0,55 (GMT) — Neapole

Ca să le treacă de urît, comisarul, d'Angelantonio și doi agenți s-au apucat să joace cărți.

— Mă întreb ce fel de boală or fi avînd, spune Domenico dus pe gînduri.

— Oricum, rostește radiotelegrafistul, e mai bine să fii în pielea noastră decît într-a lor.

— Jucăm sau pălăvrăgim? izbucnește cu parapon comisarul.

Timp de cîteva clipe nu se mai aude decît zgomotul cărților trîntite pe masă și scurtele anunțuri ale jucătorilor.

Carmela vine din bucătărie ținînd în mîini o tavă. Își cunoaște îndatoririle de gazdă și a pregătit cafea pentru toți.

— Luați o ceașcă, domnule comisar?

Ippolito o privește țintă în ochi. Nu află decît candoare și nevinovăție. Ce chef ar mai avea să-i azvîrle ceașca în obraz! Dar își spune că asta n-ar duce la nimic. Ia ceașca cu cafea cu un mormăit care ar putea trece și drept mulțumire. Dar își făgăduiește să dea într-o bună zi ochi cu Carmela și să-i plătească exact cu aceeași măsură. N-are, de altfel, nici un fel de îndoială: a cunoscut destule fete ca ea, așa că știe prea bine unde-o să ajungă.

Deocamdată Carmela nu se mai simte îngrijorată de viitorul ei. Se apropie de tată-său și, aplecîndu-se, dă la iveală niște rotunjimi care-i fac pe polițiști să se uite cu jind.

In aparatul de radio se aude deodată vocea lui Lalande:

— Se anunță de pe vas că pisica dă semne de oarecare nervozitate.

Tehnicianul trece pe emisiune și transmite:

— Comunicarea a fost auzită.

Apoi cheamă:

— Allo, Paris... allo, Paris... Mă auziți? Trec pe ascultare.

Corbier răspunde:

— Comunicarea a fost auzită. Trec pe ascultare.

— Se anunță de pe vas că pisica dă semne de nervozitate.

Orele 1 (GMT) — Paris.

Doctorul Mercier scrie în grabă o notă.

Laurette citește foaia peste umărul lui. El se întoarce pe neașteptate și Laurette roșește ca și cum ar fi fost prinsă asupra unui lucru nepermis, ca și cum s-ar fi trădat. Ea presimte că medicul a înțeles că, plecîndu-se asupra lui, a cedat unui îmbold căruia nu i se poate împotrivi, nevoii de a se apropia de el și de a-l atinge.

— E grav? întreabă ea ca să-și ascundă stinghereala.

Mercier nu răspunde. Laurette înțelege că el n-a băgat de seamă nimic. Nici nu s-a uitat la ea. Nici măcar n-a auzit-o; mintea lui e frămîntată de greaua răspundere de-a pune un diagnostic. O clipă, Laurette afurisește în gînd pe necunoscuții cu care vorbește Guy lipsind-o de atenția lui și totuși nu se poate opri să nu-l admire cînd se așază la microfon și dă ordine posturilor de legătură să transmită întrebările precise pe care și le-a notat pe hîrtie.

Orele 1,5 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN

Pe punte, pescarii, cu nasurile lipite de ochiurile ferestruicilor cabinei, urmăresc înmărmuriți mișcările pisicii. Animalul se învîrtește după coadă. Întîi încet, apoi din ce în ce mai repede. Părul, lucind de sudoare, i s-a zbîrlit. Ochii îi scînteiază

ca fosforul. Larsen se întreabă, foarte neliniştit, cum se vor sfîrşi toate astea. Îşi spune că trăieşte clipa cea mai grea din viaţa lui de marinar. Lucrurile s-au cam încurcat: departe de portul de bază, izolat din pricina vijeliei magnetice şi cu totul neputincios în faţa acestei boli ciudate.

Îşi cunoaşte bine oamenii şi-şi dă seama că în sînul echipajului mocneşte răzvrătirea. Pescarilor li-e teamă şi împotriva spaimei raţiunea n-are nici o putere. În clipa de faţă ei sînt încă sub puterea disciplinei. Dar acest ultim zăgaz se poate rupe din nimica toată. Şi ce va face el atunci?

Pisica se învîrteşte nebună. Pare a fi în prada delirului. Olaf a întîlnit privirea lui Michel. Şi a văzut în ochii lui o vîlvătaie de ură atît de cumplită, încît i-a trecut un fior prin spate. Omul ăsta ar fi în stare să-l ucidă. Un bătrîn zevzec, acest Michel... S-a însurat tîrziu, cu o femeie foarte urîtă dar foarte tînără, care l-a făcut de rîsul satului. Michel lucra pe atunci la o fabrică de conserve, dar ca să nu-şi mai vadă nevasta s-a reîntors la călătoriile lui pe mare. Îi trimite însă regulat leafa. Cei de pe vas îl respectă. E un pescar care-şi cunoaşte bine meseria. Nu s-a certat cu nimeni niciodată. Ţinea totdeauna pisica asta lîngă el. Cine-ar fi putut bănui c-o iubea atîta? Animalele sînt animale, iar oamenii oameni. Dar Michel iubea pisica mai mult decît pe nevastă-sa şi, la drept vorbind, e un lucru pe care îl poate înţelege oricine. Ţinea la pisică mai mult decît la orice făptură de pe lume. Şi Olaf ghiceşte că asupra lui va cădea mînia bucătarului. Nu era însă drept. Dar nici Michel nu e de vină. Olaf e cel care a poruncit să i se ia pisica. Animalul sare acum pe mobile, făcînd salturi de la un capăt la altul al camerei.

Scurtele informaţii pe care le dă Olaf trec din gură în gură de-a lungul lanţului posturilor de radio pînă ajung la medic.

În cele din urmă pisica se rostogolește la picioarele divanului.

— Pare istovită, anunță Larsen.

Orele 1,10 (GMT) — În Golful Neapole.

Nu mai joacă nimeni. Cărțile, trîntite pe masă, par niște pete ciudate de diferite culori. Ceștile goale de cafea sînt împrăștiate prin cameră. Pe una din ele se vede urma roșie a buzelor Carmelei. E tot în capot, dar și-a refăcut fardul. E singura dintre cei de față care ascultă cele transmise prin radio gîndindu-se la altceva. Gennaro trebuie să vină curînd la întîlnire. Ce se va întîmpla? De tatăl ei nu-i prea pasă, dar de Gennaro se teme. Și, fără îndoială, n-are nici un chef să nimerească într-un cuib de polițiști. Ea știe că n-are stăpînire deplină asupra logodnicului ei: e prea frumos, prea sigur de el. Și Carmela știe tot atît de bine c-ar putea avea orice fată ar avea chef. Cînd i s-a dat, nădăjduia să-l lege de ea pentru totdeauna. Într-un fel a și izbutit. Gennaro e un om de onoare și se simte dator să-și respecte cuvîntul. Dar făgăduiala asta nu-i decît o robie în plus pentru ea și un nou drept dobîndit de bărbat asupra ei. Gennaro e acum sigur că, orice ar face, ea nu-l va putea părăsi. Și el știe să tragă foloase din asta. Într-o zi se va însura cu ea, dar toată viața ea îi va fi roabă. El va avea toate drepturile, iar ea îi va datora cea mai strictă fidelitate. Carmela e resemnată. Toți bărbații din sat sînt la fel. Soarta femeilor e să fie înșelate. Cu toate astea... iată, dintre cei cinci bărbați aflați acolo în cameră, nu e nici unul care să nu fi încercat, în seara asta, să-i dea a înțelege c-o place. Carmela nu-i o naivă, ea a priceput foarte

bine ce se ascunde sub înfăţişarea morocănoasă şi purtarea ţepoasă a comisarului. E deprinsă cu linguşirile şi adesea îi place să le provoace. De altfel n-au nici o însemnătate! Acum e a lui Gennaro.

Tehnicianul poliţiei le aduce la cunoştinţă o ştire nouă : pisicii îi merge din ce în ce mai rău.

Domenico face o mutră scîrbită.

— Mi-e groază cînd sînt chinuite animalele.

Ippolito îi aruncă o privire batjocoritoare. Dar „doctorului" nu-i plac glumele. Totdeauna a luat lucrurile în serios şi de aceea a rămas veşnic în marginea faptelor : şi în timp ce urmărea aparenţa lor amăgitoare, realitatea îi scăpa.

Orele 1,12 (GMT) — Paris.

Mercier a acoperit cu însemnări foaia de hîrtie din faţa lui. E încordat, e conştient de gravitatea diagnosticului pe care-l va pune şi cu toate acestea nu-şi poate alunga tulburarea stîrnită de atenţia pătimaşă a Laurettei. Ea nici nu mai face sforţări pentru a-şi ascunde neastîmpărul. Aşteaptă un gest din partea medicului cu o nerăbdare atît de vădită, încît el îşi simte faţa cuprinsă de un val de căldură. În aceeaşi clipă se îmbujorează şi obrajii Laurettei, ca şi cînd trupurile lor ar reacţiona simultan.

Corbier se frămîntă în jilţ. De pe buze îi scapă un suspin. Suflarea asta abia auzită sună în urechile medicului ca o chemare plină de asprime. Mercier tresare şi atitarea lui se preface în mînie. Şi începe să dispreţuiască femeia asta care, de cînd l-a văzut, n-a făcut decît să-l provoace şi asta chiar în faţa soţului ei. Şi e cu atît mai mult supărat pe ea, cu cît mai adineauri, puţin a lipsit să nu se lase prins şi el în jocul acesta. În mînia lui îşi

spune din nou, pentru a se convinge, că Laurette şi-a pierdut toată frumuseţea: o fată bătrînă, iată ce-a devenit. Şi încearcă să-şi închipuie trupul ei fin dar ofilit, cu muşchii vlăguiţi, cu carnea care începe să se fleşcăiască. Deoarece nu izbuteşte să se convingă de adevărul acestei viziuni de loc ademenitoare, îşi spune că ea trebuie să se fi dat tuturor celor care au rîvnit-o, ceea ce se vede chiar din purtarea ei.

Mercier nu mai poate suporta tăcerea din cameră. Dacă nu-i va spune numaidecît ceva care s-o descurajeze, simte că va deveni părtaşul acestei femei cu nervii zdruncinaţi.

— Un pahar de apă, te rog.

N-a fost prea politicos. A spus-o pe tonul cu care se adresează infirmierelor de la spital. Chiar cînd are de-a face cu Martine.

Laurette s-a ridicat îndată, dar lui îi şi pare rău că i-a dat prilejul să-i facă un serviciu. Ea profită de ocazie, arătîndu-se plină de zel.

— N-ai vrea mai bine o băutură alcoolică?

Fericit că are un motiv de nemulţumire, îi răspunde cu brutalitate:

— Am cerut apă.

De data asta a izbutit să fie aşa cum a dorit: uscat şi tăios. Nu mai poate fi vorba de nici un echivoc: Laurette, pe care o tratează acum ca pe un potrivnic, cu vrăjmăşie, nu va mai putea lua cuvintele lui drept bunăvoinţă. Şi i se uită drept în ochi, cu duşmănie, pentru a-şi desăvîrşi biruinţa. Ea nu pare însă că i-ar fi înţeles intenţiile. Sau poate că nu vrea să i le înţeleagă.

Îi zîmbeşte aproape cu duioşie, apoi iese din cameră. Mercier pricepe deodată că, în mînia lui, a judecat-o greşit: o femeie lipsită de experienţă. Laurette nu şi-a înşelat niciodată soţul. Fără îndoială că acuma e gata s-o facă, medicul vede bine, dar ea nu-şi dă seama de asta. Deocamdată ea în-

cearcă numai sentimentul foarte plăcut, plin de duioşie, de-a se afla în preajma lui şi se lasă în voia admiraţiei pe care i-o inspiră şi a desfătării de a-i asculta ordinele. Ea ştie că soţul ei a ghicit totul. Au trăit prea multă vreme laolaltă ca să mai aibă taine unul faţă de celălalt. Dar nu încearcă nici o remuşcare, pentru că nu se simte vinovată.

Din fericire aparatul de radio le întrerupe şirul gîndurilor.

Orele 1,13 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

După ce a zăcut mult timp nemişcată, pisica s-a ridicat şi acuma se învîrteşte în jurul camerei, de-a lungul pereţilor. Nu mai aleargă. Fiecare pas pare a-i cere un mare efort. Se mişcă din ce în ce mai încet. Din cînd în cînd se opreşte scuturată de un tremur convulsiv. Apoi începe să umble din nou.

— Puterile îi scad văzînd cu ochii, anunţă Olaf la microfon.

Ştirea trece prin tot lanţul de posturi. Cînd ajunge la doctorul Mercier, pescarii de pe vas se uită tocmai la bietul animal care merge în zig-zag, lovindu-se de mobile ca şi cum ar fi beat. Michel a desprins cu unghia lui murdară o aşchie din cercevea şi o mestecă nervos. Edmund s-a aşezat pe punte, căci nu mai vrea să privească lupta asta cu moartea care-l răscoleşte. Musul ştie că slăbiciunea asta a lui îi va atrage glumele răutăcioase ale pescarilor şi că în cele din urmă zeflemelele lor se vor preface în lovituri, căci oamenii aceştia neciopliţi nu ştiu să facă altfel de glume. Dar e mai bine să pătimească de la ei decît să se uite, îngrozit, cum moare micul animal.

Prin ochiurile ferestruicilor se văd fețele nepăsătoare ale pescarilor. Stau acolo nemișcați, ca de piatră; în cabină e o tăcere apăsătoare, de plumb.

Pisica se poticnește, cade și se ridică. Mai face cîțiva pași, apoi se prăbușește pe podea. Labele i se răsucesc în toate felurile, ca și cînd animalul s-ar rupe în bucăți. O zguduitură înfrozitoare îi scutură trupul care, deodată, se destinde. Larsen se apropie și o pipăie. E moartă.

Știrea trece din post în post. După un lung răstimp de tăcere, se aude chemarea lui Lalande:

— Căpitane Larsen, doctorul Mercier vă cere să îndepărtați pe toți din cabină. Vrea să vă facă o comunicare personală.

Pescarii ies afară. Olaf închide ferestruicile.

— Sînt gata, răspunde căpitanul. Sînt numai cu fiul meu. Trec pe ascultare.

Răstimpul dintre întrebări și răspunsuri e întotdeauna prea lung, dar de data asta celor doi oameni li se pare o veșnicie. În sfîrșit, vocea lui Lalande se aude din nou:

— Medicul vă aduce la cunoștință că aveți pe vas o boală foarte grea, infecțioasă. Trebuie să luați grabnice măsuri pentru a evita molipsirea; primejdia vă amenință nu numai pe voi și echipajul vostru, dar și pe toți cei care se vor apropia după aceea de vas...

Orele 1,16 (GMT) — Neapole

— De ce n-o fi vrînd să le spună numele bolii? întreabă Domenico, dînd glas neliniștii celorlalți.

— Nu vrea să-i sperie, rostește tehnicianul.

— Așadar e foarte grav, spune Ippolito.

— În privința asta a fost cît se poate de limpede.

Acum vorbesc toţi deodată :

— Poate că medicul n-o fi sigur de diagnostic, spune la întîmplare Carmela.

— Zi mai bine c-o fi vorba de ciumă.

Ideea asta e a lui d'Angelantonio. Şi se agaţă numaidecît cu toţii de ea.

— O boală infecţioasă...

— Care ar putea fi primejdioasă pentru tot echipajul şi pentru toţi cei ce se vor apropia mai tîrziu de vas.

— Ciumă sau holeră.

Carmela îşi face cruce. Ceilalţi se iau, rînd pe rînd, după ea.

Orele 1,18 (GMT) — Tituie.

Aceeaşi spaimă i-a cuprins şi pe oamenii care, acolo departe, în Congo, alcătuiesc o altă verigă a lanţului.

Dorzit, Van Rielst şi Étienne, care a încetat pentru o clipă să se gîndească la nevastă-sa, îl ascultă cu nelinişte pe Lalande care continuă să transmită groaznica veste.

— Nu vă alarmaţi prea mult. Vi se va trimite cît mai grabnic cu putinţă un ser care vă va îngădui să puneţi stavilă molimii. Deocamdată îndepliniţi cu toată grija instrucţiunile următoare... Luaţi o bucată de hîrtie şi notaţi. Mă auzi, căpitane Larsen? Trec pe ascultare.

Lalande răsuceşte comanda aparatului şi se aude glasul lui Larsen :

— Comunicarea a fost primită. Dar aş vrea să aflu de la medic cum se cheamă boala de care suferă oamenii mei. Trec pe ascultare.

Lalande răspunde :

— Doctorul spune că numele bolii n-are însemnătate. Un termen medical n-o să-ţi fie de nici un folos. Ia dar un creion şi notează.

Orele 1,20 (GMT) — Paris.

Mercier se scoală în picioare.

— Domnule Corbier, rămîneţi, vă rog, în ascultare. Eu mă voi ocupa de ser.

— Ce aveţi de gînd, doctore?

Orbul n-a scos de multă vreme nici un cuvînt. Mercier îi e recunoscător pentru intervenţia aceasta. Îl face să creadă că dincolo de neînţelegerea pricinuită de Laurette, există un teren pe care pot conlucra ca între bărbaţi în vederea aceluiaşi ţel. Şi din graba cu care-i răspunde se simte bucuria lui de-a fi cot la cot cu Corbier:

— Am să mă pun în legătură cu spitalul din Oslo. E portul cel mai apropiat de vas. Ei trebuie să aibă la îndemînă avioane sanitare pentru cazuri urgente; dacă nu, vor cere ajutorul armatei. Eu le voi trimite serul.

— Sînteţi sigur că n-au şi ei ser?

— Absolut sigur. Voi mai cerceta, dar m-ar mira să aibă un produs pe care Institutul Pasteur îl fabrică în cantităţi foarte mici şi care nu slujeşte decît la combaterea unei boli tropicale necunoscută în Europa şi mai ales în ţările nordice.

— Atunci cum vă explicaţi ivirea acestei boli pe vas?

Întrebarea fusese pusă de Laurette, de aceea Mercier nu se poate reţine de-a nu răspunde cu un accent de plictiseală. De altfel i se adresează tot lui Corbier:

— Primul atins de boală, purtătorul molimei, a

fost îmbarcat la Anvers. Venea din Indiile Olandeze.

— Care-i durata de incubare a bolii?

— Destul de scurtă. Asta mă face să presupun că omul s-a molipsit chiar înainte de-a se îmbarca, pesemne în portul Anvers, de la cineva de pe vasul cu care sosise.

— Şi-ar fi putut să-i molipsească şi pe ceilalţi?

— Da; de îndată ce s-a urcat pe vasul *Maria Sorensen.*

— Pe toţi?

— Tot ce se poate.

— Aşadar, după părerea dumitale, boala se va întinde printre toţi oamenii echipajului.

— După un oarecare răstimp, da. Durata incubării depinde de puterea de rezistenţă a organismului. De aceea nu trebuie să pierdem nici o clipă.

Medicul, care începe să dea semne de nerăbdare, se îndreaptă spre uşă, dar Corbier îl cheamă înapoi:

— Cînd pleacă primul avion spre Oslo?

— Habar n-am.

— Laurette!

Ea a şi priceput ce vrea soţul ei şi ridică receptorul telefonului. După cîteva clipe sînt în legătură cu aeroportul de la Orly. Răspunsul telefonistului e departe de-a fi satisfăcător: primul avion care părăseşte Parisul pentru Copenhaga-Stockholm pleacă abia a doua zi, la orele 9,50, şi ajunge la Oslo spre seară.

— Ce-o să faceţi?

Mercier ridică din umeri. Cu ce drept se amestecă Corbier în treburile lui? El, care cu o clipă mai înainte se simţise atît de aproape de orb, iată-l că se întărîtă acuma din nou. Medicul din el, care nu-i obişnuit ca purtarea să-i fie dictată de un profan, iese numaidecît la iveală:

— Ce vreţi să fac? De vreme ce nu sînt alte

avioane, voi trimite serul cu avionul de mîine dimineață.

— Așteptați o clipă.

Mercier se uită fără să vrea la ceas. Nu-i un gest de nerăbdare. N-are nici un rost să se grăbească, avionul pleacă abia a doua zi. Orbul a cerut Laurettei să cheme din nou aeroportul Orly. Ea îi trece aparatul.

— Vă rog să-mi spuneți ce avioane pleacă de la Orly, cu începere din clipa aceasta, și încotro?

Ascultă o clipă, apoi îl întrerupse pe telefonistul aeroportului:

— Orele două și douăzeci? Mulțumesc.

Agață receptorul la loc:

— E un avion care pleacă spre Berlin la două și douăzeci.

Văzîndu-l pe medic că tace mirat, îl lămurește:

— Nu pricepeți? Berlinul se află la jumătatea drumului spre Oslo, dacă nu chiar și mai departe. În împrejurări grave, radio-amatorii obișnuiesc să trimită medicamentele cu primul transport, înlesnind în felul acesta străbaterea unei prime etape. În timp ce pachetul călătorește, anunțăm lucrul acesta unui corespondent local. Acesta ia totul asupra lui și se îngrijește ca pachetul să fie trimis numaidecît mai departe. La sosirea pachetului un alt radio-amator face, la rîndul lui, același lucru. Și astfel, din etapă în etapă, și din radio-amator în radio-amator, se poate deseori cîștiga cîteva ore față de itinerarul oficial.

Medicul îl ascultă cu multă luare-aminte:

— Credeți că putem folosi și noi procedeul acesta?

Întrebarea lui n-are nici o noimă și îndreptățește răspunsul sec al orbului:

— Dar pînă acum ce-ați făcut?

— Aveți dreptate, vă cer iertare.

De data asta e rîndul orbului să ia conducerea operațiilor:

— Săriți într-un automobil. Treceți pe la Institutul Pasteur de unde veți lua serul, apoi goniți la Orly și puneți-l în avionul de Berlin.

— O să-l primească?

— Încredințați-l oricărui călător care dă dovadă de bunăvoință, ca să-l treacă clandestin. E cel mai bun mijloc. Dacă nu izbutiți în felul acesta, dați-l unuia din oamenii echipajului. Cerîndu-i însă un serviciu pur personal.

Metodele acestea nereglementare îl lasă pe Mercier perplex:

— Nu credeți că dacă m-aș prezenta în calitatea mea de medic de la Institutul Pasteur și le-aș da explicațiile necesare, aș putea trimite serul pe cale oficială?

— Dacă vreți să stricați totul, asta-i calea cea mai bună. De altfel mă îndoiesc că veți ajunge la vreun rezultat. Treaba asta nu e sarcina dumitale. Nu rămîne decît să ne înmînați serul și noi vom face restul.

De data asta Mercier a uitat toată bunăvoința cu care a început convorbirea. N-are de primit sfaturi de la Corbier, așa că-i răspunde cu asprime:

— Nu voi preda serul nimănui. Îl voi trimite pe singura cale care mi se pare sigură. Cu avionul de mîine dimineață.

Corbier se îngălbenește de mînie:

— Refuzați să dați medicamentul pe mîna radioamatorilor?

— Refuz să încredințez viața mai multor oameni unor persoane cărora nu le neg bunăvoința, ci doar competența.

— Faceți cum credeți. Trimiteți pachetul oficial, pe cale oficială. Nu puteți însă refuza să ne vindeți și nouă cîteva fiole de ser pe care îl vom trimite noi, pe calea noastră.

Medicul nu prevăzuse această paradă de vorbe. Observă :

— Veţi avea nevoie de un certificat medical.

— Nu vă neliniştiţi. Vom găsi un medic care să ni-l dea. Laurette, cheamă-l pe Castel de la Hôtel-Dieu...

Pentru prima oară, Laurette şovăie înainte de-a se supune.

Mercier nu se mai încăpăţînează :

— Nu e nevoie să telefonaţi, doamnă. Vă voi da serul chiar eu.

Nici unul din cei doi bărbaţi nu prevăzuse că sfada lor se va sfîrşi cu ceea ce doreşte mai mult Laurette: să rămînă vreme îndelungată numai cu Mercier.

— Vin cu dumneata, doctore.

In timp ce se duce să-şi ia haina, medicul şi Corbier rămîn singuri. Nu mai au să-şi spună nimic ; orbul îşi rumegă mai departe amărăciunea. A repurtat, fără îndoială, o mare izbîndă impunîndu-şi voinţa celuilalt, dar la gîndul că nevastă-sa pleacă împreună cu acest Guy Mercier căruia i-a făcut toată seara avansuri, simte cum îl cuprinde spaima. Dar dacă Laurette are de gînd să-l părăsească ! De cînd cu nenorocirea lui, nu s-a gîndit nici măcar în treacăt că nevastă-sa ar fi în stare să-l părăsească într-o zi şi că ar putea rămîne singur. In timp ce Mercier şi Laurette vorbeau despre Cannes şi-şi evocau amintirile, a trebuit să facă un groaznic efort ca să-şi înăbuşe dorinţa de a-i întrerupe şi de a-l pofti pe medic afară.

Numai din pricina asta s-a arătat el pe urmă atît de pornit. Dar nerăbdarea şi mînia lui fac loc deodată unei mari zăpăceli. Omul acesta care a dat toată viaţa lui dovadă de bărbăţie, se simte acum chinuit de spaimă. O spaimă nebună, nesăbuită, sfîşietoare, un adevărat vînt de panică ce-l paralizează în aşa măsură că se simte incapabil de-a

face față împrejurărilor cu energia lui obișnuită. Altă dată n-ar fi șovăit să-și exercite autoritatea și să-și oprească soția de-a pleca împreună cu medicul. Dar iată, acum nu îndrăznește. Tace. Laurette, înfofolită în blana ei, înmănușată, cu capul strîns într-o pălăriuță pe care nu și-a mai pus-o de mult, răsare în prag și spune cu voioșie:

— Sînt gata!

Mercier șovăie.

— Hai, duceți-vă, spune Corbier fără bunăvoință, altfel va fi prea tîrziu.

Ies numaidecît. Orbul n-a răspuns nici măcar vorbelor de rămas bun ale lui Mercier.

— Te uiți la blana mea? îl întreabă Laurette zîmbind. E aproape tot ce mi-a mai rămas din strălucirea de altădată. Fac tot ce-mi stă în putință pentru ca Paul să nu-și dea seama că situația noastră s-a schimbat. Se frămîntă de ajuns și altfel. E de prisos să știe că de la război încoace a trebuit să vînd aproape tot ce era de preț în casa noastră.

Mercier se uită la ea înmărmurit. Cînd e oare sinceră? Duioșia cu care vorbește de soțul ei nu pare prefăcătorie. Totuși, cînd a ieșit din cameră, i-a aruncat o privire de biruință destul de semnificativă. Un singur lucru n-a luat în considerație medicul: că Laurette e cu desăvîrșire inocentă. Ce are să se întîmple acum? Ar vrea să se simtă ceva mai stăpîn pe sine. Și se pomenește din nou mînios pe Laurette. De ce i-o fi făcut oare cunoștință cu soțul ei? Nu pui un viitor amant față în față cu bărbatul, mai ales dacă acesta e orb. Bărbații încearcă sfieli pe care femeile nu le pricep. Mercier, cu toate acestea, e foarte nedrept, dar nu-și dă seama de asta. El nu vrea să înțeleagă, de pildă, că Laurette n-a premeditat ceea ce s-a întîmplat, că evenimentele s-au înlănțuit fără voia ei. Dar pen-

tru a recunoaşte aceste adevăruri simple, ar trebui ca Guy să fie de bună-credinţă. Dar nu-i.

Orele 1,30 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Larsen măsoară cabina cu paşi mari.

— M-aş fi întors de multă vreme din drum dacă asta ar fi folosit la ceva. Dar sîntem foarte departe de portul cel mai apropiat. Nu ne rămîne decît să aşteptăm. E tot ceea ce putem face.

Olaf, aşezat în faţa aparatului, îşi priveşte părintele cu nedumerire. Nu l-a văzut niciodată atît de vorbăreţ. Bătrînul simte nevoia să-şi deschidă inima. Izbit el însuşi de cruzimea conştientă a observaţiei lui, Olaf întreabă :

— Să aşteptăm ce ?

— Să ni se trimită afurisitul ăla de ser.

— Va sosi el oare la vreme ?

— Dacă nu soseşte la timp, ne vom prăpădi cu toţii.

Olaf se joacă în neştire cu comenzile aparatului. Se uită la tatăl său care continuă să se învîrtească prin cameră. Deodată, Larsen se opreşte, băgîndu-şi mîinile în buzunar :

— Ce spun oamenii ?

— Li-e cam teamă.

Căpitanul ridică din umeri :

— De asta puţin îmi pasă. Un singur lucru vreau : să nu se rostească pe vas un anumit cuvînt.

— Un nume... de boală ?

— Da.

— Oare tu crezi că...

— Nu ştiu mai mult decît tine.

Tînărul se cufundă din nou în tăcere. Ochii lui

limpezi sînt ațintiți asupra cabinei fără s-o vadă. Se opresc o clipă pe peretele de lemn, par însă a căta mai departe. Își clatină ușurel capul. Legănatul acesta îl scoate din sărite pe Larsen. Părul bălai și des al fiului său unduiește spre stînga și dreapta ca o bătaie regulată de pendulă. Îi vine să-l înșface de păr și să tragă de el cu toată puterea pentru a-i smulge lui Olaf un strigăt, o împotrivire, un urlet care să-i dovedească faptul că fiul său e lîngă dînsul.

— Ce te-a apucat, visezi?

Fără să vrea, a provocat criza. De data asta Olaf își dă drumul, gata să-l înfrunte. Nu se teme de furia părintească.

— Vreau să mă însor cu Cristina.

Pe fața lui Larsen nu se citește furie, ci uimire. Cineva străin de el, o tînără cu părul lins, înnodat într-un conci mic și vîrtos după ceafă, o fată palidă, îmbrăcată în negru, a răsărit de foarte departe și s-a așezat între ei. Căpitanul nu înțelege nici cum nici de ce.

— La asta te gîndești tu acuma?

— Nu numai acuma, ci toată vremea. Știu că tu nu ești de acord. Dar hotărîrea mea e luată. La întoarcerea noastră mă însor. Și dacă din pricina asta va trebui să renunț de-a lucra pe vasul ăsta, n-ai decît să mi-o spui: am să-mi caut de lucru în altă parte.

Izbucnirea asta de sentimente înfrînate de-atîta vreme îi apare lui Larsen, în împrejurarea de față, de-o absurdîtate îngrozitoare. Firește, nici nu poate fi vorba ca băiatul să-și strice viața însurîndu-se cu fata aceea lipsită de farmec. Abia acuma își aduce aminte că nevastă-sa i-a vorbit în mai multe rînduri de Cristina. Dar i se părea că i-a răspuns în așa fel, încît a făcut-o să-și ia pentru totdeauna nădejdea de la asemenea planuri. Ce rost ar mai avea o discuție în plus? Fiecare lucru la timpul lui.

Mai intîi ar trebui să știe dacă se vor întoarce acasă teferi și cînd anume. Deocamdată acesta e singurul lucru care are însemnătate.

Olaf s-a înșelat asupra tăcerii tatălui său. Îl știe iute la mînie și se miră de muțenia aceasta neobișnuită. O fi oare mai puțin ostil planurilor lui decît îl socotea?

— N-am ajuns încă acolo, spune în sfîrșit Larsen.

— Ba da, am ajuns. Cristina e însărcinată.

— Nătărăule!

Căpitanul aruncă fiului său o privire înveninată de ură. Bine, e adevărat că nu se înțelege cu Olaf, dar acesta e totuși copilul lui. Altfel își imaginase el viitorul băiatului. Se cuvine oare ca un om să muncească toată viața, să se jertfească și să facă planuri în legătură cu familia lui, pentru ca într-o bună zi totul să se năruie din pricina toanelor neroade ale unui băiețandru? Copilul său își va orienta viața pe o cale greșită și el va trebui să fie martor la toate prostiile acestea fără să se poată amesteca? Auzi, Cristina e însărcinată! Soarta are de multe ori asemenea ironii. Larsen s-a bucurat întotdeauna că nu are fată, deoarece socotea că în felul acesta va fi la adăpost de acest soi de accidente. Și acum, iată, Olaf îl silește să înfrunte tocmai situația de care credea c-a scăpat. Cristina e însărcinată — cu atît mai rău pentru ea, o privește. În focul mîniei sale, Larsen nu s-a gîndit la asta decît o singură clipă. El știe însă că o astfel de purtare ar fi nedemnă de el și, de altfel, nu i-ar ierta-o nici băiatului. Lucru care-l face să fie cu atît mai pornit împotriva viitoarei sale nurori, prăjina aceea lungă, nesărată și spălăcită, care a știut să-și aranjeze cu atîta dibăcie treburile. N-ar fi crezut-o atît de intrigantă. Dar la o femeie viclenia aceasta e firească: așa vin ele pe lume. Nu e nevoie să le înveți. Ce-o fi găsit Olaf la ea? El n-a dat nici-

odată dovadă de pricepere în ceea ce priveşte femeile; nu l-au interesat decît cele foarte comune. Pornit să facă pe cocoşelul, caraghiosul ăsta mic trebuie să se fi simţit tare mîndru de cucerire şi nici n-a înţeles măcar că dintre ei doi, Cristina era cea care făcea afacerea cea bună. Larsen îşi aduce aminte că nevastă-sa i-a spus că Olaf e gelos. Poate fi cineva orbit în felul acesta? De cine se temea? Cine ar fi vrut să-i răpească asemenea podoabă? Dacă nu dădea peste el, fără doar şi poate că nu şi-ar fi găsit niciodată bărbat. Acum însă nu mai e nimic de făcut. Cristina e însărcinată. Şi trebuie să-i căsătorească. Olaf s-a ridicat, se apropie de ferestruică, o deschide şi se apleacă în afară.

— Ce faci acolo?

El nu răspunde şi tatăl, cuprins de-o bruscă neliniştе, se apropie de el. Olaf a început să verse.

Larsen scrîşneşte din dinţi pentru a nu începe să urle de deznădejde.

Orele 1,35 (GMT) — Paris.

În faţa porţii Institutului Pasteur, strada Vaugirard, se opreşte un taxi. Mercier coboară.

— Aşteaptă-mă, spune el Laurettei.

Din întunericul automobilului, femeia surîde.

Şi în timp ce urcă scările şi străbate coridoarele, Mercier îşi spune că atitudinea Laurettei, de cînd a plecat de acasă, a fost mult mai rezervată decît se aştepta el. Deoarece vrea să fie absolut sincer cu el însuşi, îşi mărturiseşte că e oarecum dezamăgit. La ce te aşteptai în fond, dobitocule? Să-ţi sară de gît? Nu-i totuşi nici aşa de prost, nici aşa de înfumurat, dar după promisiunile pe care crezuse că le-a citit toată seara în privirile Laurettei,

după surîsul triumfător din clipa ieşirii lor din casă, era aproape sigur că va fi încurajat să facă primul pas de îndată ce aveau să rămînă singuri. Dar, dimpotrivă, de îndată ce s-au urcat în automobil, Laurette s-a retras într-un colţ şi era cît se poate de vădit că se ţine la distanţă. Mercier n-a înţeles cîtă nevinovăţie era în gesturile acelea îmbietoare ale Laurettei; abia în intimitatea automobilului şi-a dat tînăra femeie seama de caracterul cam echivoc al situaţiei; atunci Laurette s-a speriat puţin, dar Mercier n-a bănuit că era cu atît mai neliniştită cu cît se simţea mai puţin sigură de ea însăşi.

Martine recunoaşte pasul amantului şi deschide uşa laboratorului.

Infirmiera e mică de statură şi puţin butucănoasă faţă de Laurette, atît de gingaşă şi de mlădioasă. Mercier a şi uitat că, adineauri, nevasta lui Corbier i se păruse cam trecută. De cum a păşit pragul, Martine îi surîde cu toţi dinţii ei frumoşi şi cam neregulaţi. Spitalele sînt bine încălzite: sub bluza-i albă, femeia e aproape goală; ştie asta şi doctorul. Cu un gest pe care l-a mai făcut şi altă dată, îi mîngîie rotunjimile bogate. Ea se lasă mîngîiată, dar se eliberează imediat, neliniştită:

— Asta mi-ai cerut, nu?

Şi îi arată pachetul de pe masă. Mercier cercetează ambalajul cu grijă. Face un semn de aprobare din cap.

— Cîte fiole de ser ai pus?

— Şase, cum mi-ai spus.

— Foarte bine.

Medicul ia pachetul şi se pregăteşte să iasă.

— Ai fi putut să-mi spui cel puţin pentru cine sînt. Sau poate-ţi cer prea mult?

— Pentru un vapor.

Ca şi Laurettei acum două ore, i-a răspuns pe un ton tăios, profesional. Nici de data asta, şi nici

Martinel, nu-i scapă pornirea aceasta instinctivă de apărare:

— Cînd te întorci?

— Habar n-am; poţi să te duci acasă.

— Prefer să te aştept.

— Nu cred să scap pînă la ziuă. Rămîn să ascult la un post de radio.

— Cu prietena ta de vilegiatură?

Mercier, care se simte cu musca pe căciulă, răspunde iritat:

— Cu prietena mea de vilegiatură şi cu bărbatul ei. E de necrezut că voi, femeile, nu vă gîndiţi decît la un singur lucru!

Martine ridică din umeri. Ea nu se lasă păcălită de indignarea doctorului.

— N-ai decît să te culci cu ea, dacă-ţi place. Ştii că nu-ţi fac niciodată scene de gelozie.

— Nu vorbi prostii, te rog.

Ea îl însoţeşte pe coridor ca să-i mai arunce cîteva răutăţi:

— Nu te sfătuiesc să-i scoţi fularul de la gît în afară de cazul că-ţi plac zbîrciturile.

Mercier coboară scările fără să-i răspundă.

In faţa intrării, taxiul aşteaptă.

Doctorul dispare în maşină.

— Mă însoţeşti pînă la Orly?

Mirarea Laurettei pare sinceră.

— Cînd încep ceva, merg pînă la capăt.

Doctorul îşi spune că această frază ar putea avea două înţelesuri. Nu s-a gîndit la asta cînd a rostit-o, dar nu i-ar displace ca Laurette s-o fi luat în înţelesul cel mai îndrăzneţ. Intr-adevăr, ea a interpretat-o în felul acesta. Nu răspunde, ci se mulţumeşte doar să surîdă. Tot îi e frică, dar sentimentele ei evoluează cu o tulburătoare iuţeală. Teama s-a transformat într-o senzaţie foarte plăcută, în care se amestecă o supunere aproape bolnăvicioasă. Ea crede că începe să se împace cu ideea unui atac din

partea bărbatului, cînd de fapt doreşte atacul acesta din toată inima ; l-ar fi vrut pătimaş chiar, şi tot sîngele ei cheamă bărbatul care-i stă alături. Dar cu toate astea se sileşte să dea convorbirii lor cursul cel mai obişnuit. Mercier nu bănuieşte învolburarea care framîntă inima şi simţurile vecinei sale. Uluit, o vede trăgîndu-şi poalele fustei peste genunchi cu un gest mecanic şi-şi aminteşte că, la ea acasă, i se păruse că-şi expune dantela cămăşuţei cu oarecare bunăvoinţă. Nu mai înţelege nimic : renunţă să mai judece. Dar nervii au simţit ceea ce inteligenţa nu ghiceşte încă : îl cuprinde un val de ameţeală. Nu îndrăzneşte să încerce totuşi gestul care, fără îndoială ar fi de ajuns ca Laurette să-i cadă în braţe. Se sileşte să se stăpînească, să facă pe nepăsătorul. E acelaşi joc de cazină şi desfătare în care e prinsă şi Laurette.

Ajung la Orly numai cu cîteva minute înainte de pornirea avionului spre Berlin.

Călătorii sînt în sala de aşteptare. E cu neputinţă să se apropie de ei. Abia s-au terminat formalităţile vamale. Mercier şi Laurette se îndreaptă către biroul personalului. Un funcţionar îi opreşte. Pentru a pătrunde în această parte a aerodromului, e nevoie de o autorizaţie.

— Chemaţi aici pe unul din membrii echipajului, stăruie Mercier.

Funcţionarul îi aruncă o privire bănuitoare.

— Îi cunoaşteţi ?

— Spuneţi-le că sînt medic la Institutul Pasteur şi că doresc să le comunic ceva.

Omul rămîne pe gînduri şi se pierd astfel cîteva clipe preţioase. Apoi dă din cap :

— N-am voie să-mi părăsesc postul.

— Atunci lasă-mă să intru eu, strigă doctorul.

— Nu pot. Trebuie să urcaţi la etaj şi să obţineţi o autorizaţie de la Direcţiune.

— Dar nu se poate. Pînă cobor, avionul va fi plecat de mult.

Funcţionarul ridică braţele ca şi cînd s-ar scutura de orice răspundere.

— Ce vreţi să fac eu? Ar fi trebuit să veniţi mai devreme.

Mercier strînge pumnii: o să lase să se ducă totul pe gîrlă din pricina acestui dobitoc care nu-şi cunoaşte decît consemnul?

Renunţă la orice fel de explicaţie. Poate că directorul aeroportului se va arăta mai înţelegător. În orice caz, alte speranţe nu există.

Întinde fiolele Laurettei:

— Păstrează pachetul ăsta şi aşteaptă-mă.

Şi pleacă în fugă.

Laurette zăreşte, printre zăbrele, echipajul avionului care se îndreaptă spre aeroport. Peste cîteva clipe va fi prea tîrziu. Înnebuneşte la gîndul că s-ar putea ca serul să nu plece. Cheamă pe unul din oameni. Al doilea pilot a auzit-o: se întoarce. Laurette îi face semn să se apropie. Aviatorul vine pînă la grilaj. Ascultă, puţin mirat, lămuririle grăbite ale Laurettei. E atît de enervată, încît cuvintele ei abia pot fi înţelese. Pilotul a mai avut prilejul să transporte medicamente, dar îi fuseseră trimise pe căi mai puţin neobişnuite.

— Cine va veni să ia serul acesta la Berlin?

— Un radio-amator.

— Numele lui?

— Nu-l cunosc încă dar cineva se va prezenta, asta-i sigur!

— Cum să-l recunosc?

— Se va prezenta direct dumitale.

— Spune-i să întrebe de Gilbert Sirnet.

Pilotul pleacă alergînd să-şi ajungă din urmă tovarăşii.

— Există blondine care vin să te-agaţe pînă şi aici, spune rîzînd Carmont, primul pilot.

Sirnet arată pachetul şi-i explică ce însărăcinare i s-a dat.

— Crezi că s-ar putea să am neplăceri la vamă?

— În principiu transportul mărfurilor ne este interzis.

— Dar aici e vorba de medicamente.

— Eşti sigur? Ai deschis pachetul?

Sirnet şovăie o clipă. Apoi ridică din umeri.

— Îi acord toată încrederea.

Carmont zîmbeşte. Are douăzeci şi nouă de ani, trei ani mai mult decît Sirnet, ceea ce îi permite să-l ia de sus:

— Pentru că e femeie şi pentru că e frumoasă? Îi cunoşti cel puţin numele şi adresa?

— N-am avut timpul să i le cer.

Acum îi pare rău. Cum a putut fi atît de prost? Suceşte şi răsuceşte pachetul în speranţa de a descoperi numele trimiţătorului. În adevăr, îl descoperă: Institutul Pasteur, Paris.

— Vezi? Sînt fiole cu ser.

— Poate. Dar asta nu te va ajuta să dai de urma blondei.

În timpul acesta Mercier se reîntoarce lîngă Laurette care rămăsese lîngă grilaj. Medicul e furios. A văzut avionul decolînd.

— E de necrezut. Directorul era într-o conferinţă şi nu m-a putut primi. Adjutantul lipsea. Iar secretarul n-a îndrăznit să-şi ia răspunderea. Trebuie să facem neapărat ceva pentru ca să se afle cum funcţionează aceste servicii în Franţa şi să se termine o dată cu scandalul. Sînt sigur că prin metodele lor birocratice au pe conştiinţă un mare număr de vieţi omeneşti.

Văzînd surîsul Laurettei, se opreşte:

— Unde-i pachetul?

Cînd îi povesteşte, victorioasă, cum a reuşit să trimită serul, el are o sinceră dorinţă de-a o săruta. Dar se mărgineşte numai s-o ia de braţ şi se în-

dreaptă împreună spre ieşire. O strînge puţin şi o dulce emoţie, o duioşie reciprocă, îi apropie. S-ar zice că soarta se distra în seara aceea făcîndu-i să trăiască toată gama sentimentelor pe care le pot încerca, unul pentru altul, un bărbat şi o femeie.

În taxiul care-i duce acasă, ea îşi lasă capul pe umărul lui. El îi mîngîie uşor părul.

— N-aş fi crezut niciodată că vei avea cutezanţa să te impui piloţilor.

— Ah, dar nu mă cunoşti, răspunde ea surîzînd. Cînd eram fată eram cea mai îndrăzneaţă dintre toate colegele mele. Aş fi putut înfrunta pe oricine. Nu mă temeam de nimic. M-am schimbat de atunci...

— Nu găsesc.

— Ba da. M-am schimbat în toate privinţele. N-am încă nici douăzeci şi nouă de ani. Bănuiai acest lucru? Nu. Nici nu m-ai recunoscut. La vîrsta asta, şi mă simt bătrînă. Trist lucru.

Ochii îi sînt plini de lacrimi. Doctorul ar vrea să-i spună cîteva cuvinte de mîngîiere, dar nu găseşte nimic potrivit. Laurette urmează:

— Sînt opt ani de cînd soţul meu a orbit, ani care se socotesc triplu. Nu mă plîng, ci numai constat. Cînd ne-am căsătorit, Paul era un om minunat.

— Aşa e şi astăzi.

— Nu poţi şti de cîtă inteligenţă, sensibilitate şi gingăşie a dat dovadă faţă de mine. În general fiinţele răsfăţate de soartă sînt egoiste. El n-a fost niciodată egoist faţă de mine. Cu toate astea, ce eram eu? O fată drăguţă cum sînt atîtea şi nimic altceva. N-aveam nici măcar avere. Paul era deştept, bogat, frumos, iubit de toţi, de bărbaţi ca şi de femei. Oriunde se ducea, era întotdeauna în frunte. Îmi spuneam: nu e cu putinţă ca o fiinţă ca el să rămînă mult timp lîngă mine. O să mi-l ia alta. Niciodată nu i-am simţit însă slăbindu-i iubirea. Era întotdeauna fermecător, plăcut, bine dispus. Pînă în ziua cînd...

Laurette izbucnește în plîns. Scoate din geantă o batistă și-și șterge lacrimile, apoi continuă:

— Nu-i pot imputa nimic. Cînd s-a întîmplat nenorocirea, a fost de un stoicism nemaipomenit. Eu mă pierdeam cu firea însă. Plîngeam eram deznădăjduită și tot el mă îmbărbăta, tot el mă mîngîia, ca și cum eu aș fi fost aceea care și-a pierdut vederea. Era sigur că se va vindeca și pînă la urmă mi-a dat și mie ceva din încrederea lui. Făceam în fiecare zi planuri de viitor. Imediat ce aveau să-i revină vederile, voia să plece în Italia.

— Cred că încetul cu încetul și-a pierdut încrederea.

— Nu încetul cu încetul. Dintr-o dată. Chiar în ziua consultului. Cînd doctorii i-au spus că nu mai era nici o speranță și că va rămîne orb pentru toată viața, am putut să-mi dau seama pînă în ce grad fusese convins că se va vindeca. În cîteva ore s-a prăbușit. Ca și cum forța care îl susținuse pînă atunci l-ar fi părăsit brusc. În locul reazemului pe care îl avusesem întotdeauna în el, m-am trezit cu o biată ființă neputincioasă, tînguitoare, care se agăța de mine și pe care nu știam cum s-o ajut, pentru că eu însămi aveam nevoie de ocrotire. Credeam c-o să înnebunesc. Am vrut să mă sinucid, dar teama de ceea ce ar fi devenit Paul fără mine m-a împiedicat. Am biruit criza, dar cu ce preț, ai putut-o constata singur.

Mercier ar vrea s-o oprească, se teme că va începe să plîngă din nou. Dar Laurette continuă:

— Lasă-mă să vorbesc. Îmi face bine. Trebuie să povestesc cuiva aceste lucruri. Dacă ai ști de cînd n-am mai văzut un prieten! Sîntem veșnic singuri, ferecați în această casă care se duce bucată cu bucată pentru că, peste toate celelalte, nu mai avem nici bani.

La început Mercier a judecat-o cu severitate pe Laurette, atunci cînd i s-a părut că era atrasă de el

şi că voia să-l ispitească. A disprețuit-o aproape, pentru că lua purtarea ei drept cinism şi nerușinare şi pentru că îl punea într-o situație falsă, supărătoare față de soțul ei. În ciuda tonului mușcător al ultimei convorbiri avută cu Corbier, mila lui Mercier era de partea orbului. Dar, după mica dezamăgire provocată de atitudinea Laurettei, după enervanta observație a infirmierei, disprețuitoarea rezervă în care se zăvorîse făcuse loc unei dorințe din ce în ce mai aprinse.

Iar în clipa de față se simte plin de o nețărmurită admirație şi duioşie pentru această tînără femeie care se sprijină pe umărul lui şi care i s-a ivit în viață cu trei ore mai înainte. Ar fi vrut să găsească mijlocul de a-i usca lacrimile, dar ştie că ea e fericită să le poată vărsa alături de el. Şi el e fericit. Fără cauză vădită, cu toate că are cel mai minunat motiv din lume: nu există o mai deplină bucurie ca aceea a iubirii care abia se înfiripă.

Orele 2,10 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN

Pe vas nu poate dormi nimeni.

Pescarii s-au adunat pe punte. Cei mai mulți s-au așezat pe podea. Privesc marea întunecată şi vijelioasă, cerul încărcat. E frig, dar totuşi se simt mai bine acolo decît în cabina în care se află paturile bolnavilor.

La o clătinare a vasului, uşa barăcii în care sînt cei doi oameni se deschide scîrțîind. Toți au ridicat capul şi privesc într-acolo. Uşa se bălăngăne după mişcările vasului. În cele din urmă unul din oameni, scos din sărite, se scoală şi-o închide izbind-o.

Frank, Michel şi alţi doi au început să joace cărţi. În faţa fiecăruia se află cîte o grămăjoară de bani. Miza e mare. Pe vas, jocul cu bani e interzis, dar cine mai stă acum să ceară respectarea regulamentului?

Bătrînul Peter, care din pricina nervozităţii şi a nesecatei lui flecăreli a plictisit pe toată lumea, n-a mai găsit decît un singur ascultător: musul. Cu coatele sprijinite de parapet, Edmund îl ascultă cum îşi deapănă amintirile:

— În timpul celuilalt război, nu ultimul, ci cel din 1914, mă urc într-o zi pe punte şi ce crezi că văd? Marea acoperită cu tot felul de rămăşiţe... lăzi, mobile, pînze. Şi toate astea pluteau de-a valma cu nişte cadavre în uniformă engleză. Nemţii scufundaseră un vapor care venea din Indii.

— Da, îngîimă copilul pentru a spune ceva: trebuie să fi fost îngrozitor.

— De ce îngrozitor? se împotriveşte bătrînul, furios că fusese întrerupt. Tu nu deschizi gura fără să spui o prostie. Nu era de loc îngrozitor. Ti-am spus doar că era în timp de război. Şi în război o priveliştе ca asta e cu totul obişnuită. Se vede bine că habar n-ai ce înseamnă războiul. În timpul celuilalt din urmă barem marea era, ca să spun aşa, plină de epave.

În cabină, căpitanul l-a întins pe Olaf pe divan.

— Ţi-e mai bine?

Bolnavul nu răspunde. Îşi trece peste frunte o mînă fierbinte.

— Oboseală, enervare, spune tatăl.

Oare i s-a muiat inima chiar aşa de tare căpitanului Larsen? Pe cine vrea el să păcălească? Pe fiul lui sau pe sine? Fără doar şi poate, Olaf a fost atins şi el de molimă. Dacă ar fi fost vorba de oricare alt pescar, de mult ar fi zăcut în baracă alături de ceilalţi bolnavi. De altfel ce rost mai are

să amîne transportarea lui acolo? Va trebui să se resemneze şi să-l ducă şi pe el în baracă.

Tînărul îşi mişcă buzele, dar sunetele pe care le scoate sînt atît de slabe, încît Larsen nu-i în stare să audă nimic.

Se apleacă asupra lui:

— Ce? Ce spui?

Bolnavul spune ceva. Căpitanul devine nerăbdător:

— Încearcă să vorbeşti mai tare. Nu înţeleg.

Olaf rosteşte ceva mai deslușit cîteva cuvinte:

— Luna a treia... Cristina e însărcinată de trei luni.

Larsen se ridică. Nu mai spune nimic. Se apropie de post cu un pas greoi, întoarce comanda aparatului şi cheamă:

— KTX... aici KTX... apel general. Mă auziţi?

Orele 2,15 (GMT) — Titule

— Vă aud, răspunde Lalande. Vorbiţi KTX....

Legătura se întrerupe brusc.

Lămpile aparatului de radio s-au stins.

— Ce s-a întîmplat? întreabă Étienne.

Inginerul cercetează repede aparatul. Şi descoperă numaidecît cauza opririi: bateria, care n-a mai funcţionat de mult, s-a descărcat.

— N-aveţi baterie de schimb?

— Nu. Drept să vă spun, n-am pus niciodată aparatul în funcţiune.

Dorzit se scarpină la nas:

— Trebuie să facem ceva.

Lalande ar avea chef să-l cîrpească.

„Bineînţeles, ghiftuitule, bineînţeles, porc bătrîn: sigur că trebuie să facem ceva! Ce aştepţi atunci?

Vrei să mă scol tot eu? Sînt bolnav. Imi clănțăne dinții de febră. Zac în pat de trei zile. Vii să mă stinghereşti în plină noapte. Imi bei whisky-ul, te lăfăieşti în fotoliile mele în timp ce eu nu sînt în stare să închid ochii pentru că trebuie să fac legătura între Neapole şi vasul ăsta de care nici nu-mi pasă şi cînd, în sfîrşit, ai şi tu o dată prilejul să fii de folos, nici nu vrei să te mişti!"

Deoarece Lalande n-a răspuns şi pare hotărît să nu se mişte de pe scaun, plantatorul se scoală cu greu. Ii zgîlțîie pe Van Rielst cu putere:

— Hai, scoală-te! Vom lua bateria de la automobilul tău!

Negustorul de bumbac se urneşte cu greu. Smorcăie zgomotos. Dorzit îl îmbrînceşte:

— Pe-aici!

Iar către Etienne:

— Tu ia lampa şi treci înainte!

Orele 2,20 (GMT) — Paris.

Mercier şi Laurette s-au întors cu taxiul în Champ-de-Mars. L-au găsit pe Corbier din cale-afară de nervos. În tot timpul absenței lor a încercat să facă legătura cu un post de radio-amator din Berlin. N-a căpătat nici un răspuns. E cu putință oare să nu-l audă nimeni? În adevăr, ciudată noapte!

Doctorul îi propune să se adreseze unui post oficial. Privirea Laurettei îi atrage atenția că a făcut o greşeală. Numai gîndul că ar putea intra în legătură cu o organizație oficială îl întărîtă pe orb. La ce au folosit oficialitățile pînă în prezent? Din nenumăratele posturi de control răspîndite în lumea întreagă s-a găsit oare vreunul care să capteze apelul de alarmă al vasului? Prin cine a ajuns

comunicația pînă la Paris? Cine a făcut legătura cu Institutul Pasteur și pe ce cale a plecat serul? Primirea pe care i-a făcut-o Direcția aeroportului n-a reușit oare să-l lămurească pe doctor că nu te poți bizui decît pe bunăvoința cîtorva oameni și nicidecum pe organizațiile înțepenite ale birocrației? Orbul strigă, se enervează, iar Mercier se gîndește cu o duioasă milă la viața Laurettei, expusă fără încetare asprimii și toanelor soțului ei. Se întoarce către ea. În spatele lui Corbier, care încearcă de data aceasta să facă legătura cu un corespondent din Brunschweig, privirile lor se înțeleg în taină.

Orele 2,16 (GMT) — Brunschweig.

Corbier știe că Eugen Hollendorf ascultă. Radioamatorul german e un vechi luptător. Frigurile de care s-a îmbolnăvit în Rusia i-au lăsat niște dureri de cap cronice și din pricina lor nu poate dormi. Sînt ani de cînd Eugen își petrece aproape toate nopțile în fața aparatului său de emisiune.

— Mă auzi?

— Te aud, Corbier.

O vastă întindere de acoperișuri înghesuite unele în altele. Străduțe strîmte, datînd din evul mediu. Ruine. Și printre ruine cîteva case distruse numai în parte.

În aripile rămase intacte, viața își urmează cursul. Apartamentele sînt locuite. În ciuda orei înaintate, la o fereastră se vede lumină. Acolo locuiește Hollendorf. E în vîrstă de patruzeci și opt de ani. Pe țeasta lui mare, abia cîteva smocuri de păr blond. Fața răvășită, brăzdată de cute adînci, îi dă o înfățișare oarecum romantică.

A recunoscut îndată vocea lui Corbier.

— Te ascult.

S-au tutuit din clipa în care s-au cunoscut, prin mijlocirea antenelor, şi cînd au aflat că sînt amîndoi victimele războiului. Aproape nu trece noapte ca să nu discute îndelung în timp ce totul doarme în jurul lor. Aceşti doi oameni care nu s-au văzut niciodată şi-au încredinţat de multe ori taine pe care le ascund chiar şi faţă de prietenii lor cei mai apropiaţi.

Ascultîndu-l pe Corbier, neamţul dă din cap :

— Bravo Paul, straşnică treabă pentru radioamatori !

— Ai vreun corespondent la Berlin ?

— Am mai mulţi. Am să-i pun numaidecît în mişcare.

— Aviatorul căruia i s-a încredinţat serul se numeşte Sirnet.

— Am însemnat. Are să-l aştepte cineva pe aeroport, la sosire. Îţi făgăduiesc. La revedere.

— Ţine-mă la curent cu ceea ce faci !

De îndată ce Corbier s-a retras, Hollendorf cheamă Berlinul. După cîteva încercări, văzînd că nu capătă răspuns, ridică receptorul telefonului :

— Domnişoară, aş vrea o legătură interurbană. O comunicare urgentă pentru Berlin.

Orele 2,20 (GMT) — Tituie.

Aparatul lui Lalande e tot în pană. Dorzit şi Van Rielst au adus bateria automobilului, dar aparatul nu vrea să funcţioneze. Trebuie să fie altceva. Lalande roboteşte la el tot timpul : se străduieşte să-i dibuiască mecanismul. Dar, în starea lui de istovire, orice mişcare înseamnă pentru el un mare efort. Étienne încearcă să-l ajute cum poate mai bine. Cu şurubelniţa în mînă, desface piesele după îndrumările

inginerului. Aparatul n-a fost îngrijit multă vreme, e într-o stare jalnică, rugina a şi început să-l distrugă pe alocuri.

— Atunci? întreabă Dorzit.

Întrebarea îl scoate pe Lalande din sărite:

— Atunci ce?

— Aţi descoperit cauza defecţiunii?

— Ar putea fi cel puţin şase.

— Ar fi foarte grav dacă n-ai putea drege aparatul.

— Crezi că e nevoie să mi-o mai spui? Îţi închipui poate că singur nu sînt în stare să-mi dau seama?

Tonul răstit al răspunsului îl indispune pe plantator care bombăne:

— Eu îţi vorbesc cuviincios, ai putea face şi dumneata la fel.

Lalande îşi iese din fire. Şi începe să zbiere cu o voce ascuţită:

— Vorbesc aşa cum vreau. Şi dacă nu-ţi place n-ai decît să pleci. Nu te-am poftit la mine şi nici nu te-am rugat să rămîi. N-am ce face cu dumneata aici. N-am nevoie de dumneata ca să dreg aparatul.

Dorzit ridică un pumn stacojiu şi gras. Van Rielst îl apucă de mijloc înainte ca acesta să fi lovit. Inginerul l-a văzut pe Dorzit apropiindu-se fără să facă nici cel mai mic gest de apărare.

— Dă-i pace, nu vezi că are friguri şi nu ştie ce spune?

Étienne s-a ridicat şi el, proptindu-se în faţa lui Lalande:

— E o prostie ceea ce faceţi. Ce cîştigaţi încăierîndu-vă?

Dorzit, foarte mulţumit de-a fi găsit o victimă asupra căreia să-şi verse năduful, se leagă de negru:

— Ţine-ţi gura, maimuţoiule! Nu ţi-a cerut nimeni părerea. Aici e vorba de albi, ai înţeles? Dacă oameni de acelaşi sînge vor să se încaiere, n-au

decît. Iar maimuțele să tacă! Nu-i treaba lor!

Inginerul s-a potolit. Nu se simte prea mîndru de sine și-i pare rău c-a fost nechibzuit; izbutise pînă atunci așa de bine să-și ascundă sentimentele! În privirea dușmănoasă pe care o îndreaptă spre Dorzit se strecoară teama de a-și fi făcut un vrăjmaș puternic. De douăzeci și cinci de ani de cînd trăiește pe meleagurile acestea, e posibil ca plantatorul să-și fi făcut o sumedenie de cunoștințe printre conducătorii societății lui. Un raport răuvoitor e ușor de trimis. Domnii care trăiesc la Bruxelles în birouri confortabile și cu aer condiționat, între mobile de epocă și secretare bine îmbrăcate, înclină întotdeauna să judece aspru pe cei pe care îi trimit să crape sub soarele de la tropice. Un cuvînt viclean strecurat la timp te poate face să pierzi rodul muncii a treizeci de luni de arșiță, de friguri și de țînțari. Lalande întinde mîna lui Dorzit:

— Iartă-mă. Nu voiam să te jignesc.

Dorzit îi strînge mîna în tăcere.

— Toți sîntem cu capsa pusă, încheie Van Rielst. Important e să restabilim cît mai curînd legătura cu vasul.

Orele 2,25 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Larsen, obosit să tot cheme zadarnic, se îndepărtează de masă. Legătura vasului *Maria Sorensen* cu restul lumii e din nou întreruptă.

Olaf a adormit întins pe divan. Sudoarea îi curge șiroaie pe frunte și pe față.

Căpitanul, văzîndu-și băiatul bolnav, încearcă o durere atît de cruntă încît îi vine să urle. Din copilărie nu i-a mai fost dat să sufere atît de mult. Pri-

mejdia prin care trece Olaf a stîrpit în Larsen orice alt sentiment. Nu mai poate înţelege cum de-a fost cu putinţă să se întrebe dacă-şi iubeşte feciorul. Gîndul de o clipă, că Olaf ar putea muri înaintea lui, îl năuceşte într-atît încît îi taie respiraţia. Ce-i mai pasă acum de Cristina? Dacă Olaf o iubeşte, n-are decît s-o ia de nevastă! Ce poate dori un tată, dacă nu fericirea fiului său?

Larsen îşi aminteşte de o convorbire avută mai de mult cu preotul satului: nevasta căpitanului se plînsese pastorului, iar acesta a făcut tot ce-a putut pentru a restabili pacea căminului. De la primele cuvinte, căpitanul strigase cu mînie: Tot ceea ce fac, e spre binele ei! Dar preotul îl corectase: Binele ei aşa cum îl înţelegi dumneata. Larsen crezuse că-şi bate joc de el; firește, binele soţiei sale aşa cum îl vedea el. Cum ar fi putut să fie altfel? Preotul l-a privit drept în ochi şi l-a întrebat: te-ai gîndit vreodată că ea ar putea avea asupra fericirii ei alte vederi decît ale dumitale? Larsen înţelese, dar nu cedă; o femeie habar n-are de ceea ce îi trebuie. Tatăl familiei e cel care hotărăşte soarta familiei sale. Aşa a fost de cînd lumea şi nu s-a plîns nimeni. Adevărul e că nici soţia lui nu se plînsese. După o oarecare împotrivire la începutul căsniciei, ea a înţeles că trebuie să se mulţumească cu viaţa pe care i-o oferea el. De atunci soţia lui n-a mai dat semne de răzvrătire. E asta o dovadă că era fericită? se întreabă căpitanul.

Şi-şi răspunde îndată: cine e fericit pe acest pămînt? El care poartă toată răspunderea, care duce povara casei, care luptă să sporească avutul familiei, care comandă vasul şi care răspunde de pescuit faţă de subalternii săi? Îl ajută cineva în toată truda asta, îl înţelege barem cineva? Îi e cineva recunoscător pentru toate sforţările acestea? Nimănui nu-i pasă de problemele care-l frămîntă. Luptă sin-

gur. Fiecare e singur în viaţă. Nevastă-sa cu neastîmpărul ei şi cu năzuinţele refulate de-a lungul anilor, el însuşi, ba chiar şi Olaf. Dar băiatul are de partea lui pe fata aceea lungă şi bălaie. Trebuie să fi suferit cumplit în ultimele luni întrebîndu-se cum o să treacă peste piedicile care se ridicau în calea fericirii lor. Şi dintre aceste piedici cea mai de seamă era el, tatăl lui Olaf, omul care de la naşterea băiatului n-a avut altă ţintă în viaţă decît dorinţa de a-l face fericit. De ce se împotrivise el la căsătoria tînărului? Pentru că dorea ceva mai bun. Din pricina asta, iată-l vrăjmaşul propriului său copil. Olaf nu-l iubea. Şi pentru prima oară căpitanul îşi spuse că poate Olaf înţelegea şi el fericirea în felul lui propriu. Şi că poate avea dreptate. De data asta Larsen nu mai ştie dacă a avut vreun temei să facă ceea ce a făcut, purtîndu-se cu feciorul lui aşa cum se purtase tatăl lui cu el. În ceea ce-l priveşte, Larsen îşi iubise tatăl care rămăsese îndreptarul vieţii lui. Treptat, de-a lungul anilor, asemănarea lui cu bătrînul Gustav Larsen se făcea tot mai vădită. Dar se schimbaseră vremurile, cum spunea nevastă-sa. Şi fiul său îi era potrivnic. Poate că pînă la urmă tot s-ar fi însurat cu Cristina; femeile izbutesc întotdeauna să facă ceea ce vor. Atunci l-ar fi urît şi noră-sa, îl şi ura chiar, şi l-ar fi asmuţit pe Olaf împotriva propriilor lui părinţi.

Mama ar fi suferit din pricina asta şi l-ar fi învinuit pe el. Gîndurile astea îi ridică lui Larsen tot sîngele în cap. Să-i ia dracu pe toţi! Bate cu pumnul în masă şi înjură în gura mare. Dar Olaf nu-l aude. El doarme mai departe pe divan. Tatăl îl priveşte cu duioşie; Doamne, de s-ar face bine! Însănătoşeşte-l, Doamne, şi-ţi făgăduiesc că-l voi lăsa să facă tot ce va voi... Chiar să se şi însoare cu Cristina...

Orele 2,30 (GMT) — Brunschweig.

Hollendorf ia un cleştişor de pe masă şi prinde o marcă poştală pe care o cercetează cu lupa. Unul din zimţii mărcii e îndoit. Îl netezeşte cu băgare de seamă. Din fericire, nu-i rupt. Întoarce paginile catalogului; exemplarul figurează. Caută şi preţul, dar vai, emisiunea pe care o posedă el are cea mai mică valoare.

Sună telefonul:

— Allo, spune telefonistul, vorbiţi cu Berlinul.

În cameră nu-i nimeni. Cea mai mare parte a încăperii e ocupată de un birou enorm. Mobila aceasta neagră, împodobită cu sculpturi greoaie, istoriseşte o lungă poveste despre tihnita viaţă burgheză pe care cele două războaie n-au putut-o încă da peste cap. Biblioteca tot aşa, cu o seamă de cariatide cu sînii goi, face şi ea parte din aceeaşi epocă; şi cărţile în legături trainice şi tapetele verzi care cad în falduri bogate, covorul persan şi fotoliile de piele, puţin roase, statuietele chinezeşti din vitrină şi tablourile din şcoala germană de pe pereţi.

In acest îmbietor decor telefonul răsună prelung. Zgomotul lui sfîrşeşte prin a trezi o bătrînă servitoare. Cu ochii cîrpiţi de somn, femeia intră în cameră strîngîndu-şi pe pieptul revărsat capotul şi tîrşindu-şi papucii. Bătrîna ridică receptorul:

— Doctorul Müller nu-i acasă, spune ea cu un puternic accent ţărănesc. E la munte. Da, în vacanţă. Pentru cîteva zile. Aveţi de comunicat ceva?

Orele 2,35 (GMT) — Paris.

Francezii au aflat de la Hollendorf despre nereuşita primului demers.

— Am să chem alt număr.

— Stăruie. Trebuie să faci negreşit legătura cu Berlinul, îi spune Corbier.

— Fii liniştit. Nu renunţ eu cu una cu două.

O tăcere apăsătoare cuprinde încăperea. Toţi trei sînt cufundaţi în gînduri. Ce ştie Corbier? se întreabă doctorul. Era neîncrezător chiar de cînd am sosit. Iar de cînd ne-am întors de la aerodrom, are aerul că-i pe punctul de a izbucni. Invidiez seninătatea Laurettei. E drept că în iadul cu care-i ea obişnuită, prezenţa mea trebuie să însemne o uşurare. S-ar zice că e gata să înfrunte fulgerele soţului ei. Eu, în nici un caz. Hotărît, e o femeie ademenitoare şi are un zîmbet răpitor. De ce am fost oare dezamăgit revăzînd-o? O găsesc mai frumoasă decît atunci cînd am cunoscut-o. E mai coaptă. Poate că a fost mai drăguţă ca fată, acum însă e neasemuit mai atrăgătoare. Laurette va deveni amanta mea de îndată ce-o voi revedea; vrea şi ea asta. Cît despre Corbier, n-am să-l mai revăd niciodată. Mi-ajunge seara asta chinuitoare. Şi cînd te gîndeşti că tocmai nenorociţii de pe vasul aflat în primejdie au jucat rolul de mijlocitori între noi! Soarta bate cîteodată drumuri foarte ciudate. S-o mai păstrez oare şi pe Martine? Deocamdată nu ştiu. E o femeie comodă şi cu pretenţii modeste. Laurette poate că nu va fi tot aşa. Va avea oare dreptul să se arate geloasă? La urma urmei e măritată. N-aş vrea să-şi părăsească bărbatul pentru mine. De altfel nici nu se gîndeşte la asta, sînt sigur. Datoria ei o reţine lîngă el. Cu atît mai bine, cu atît mai bine. În felul acesta nu mă expun să fiu prea legat. Un bărbat are nevoie de oarecare libertate.

Laurette surîde, şi sub zîmbetul ei se ascund gînduri stranii. Ea încearcă să şi-l închipuie pe Mercier în pielea goală. Reuşeşte foarte uşor. Asta nu pentru că şi-ar aminti de Cannes, ci pentru că Paul,

bărbatul ei, îi serveşte drept model. Doctorul e mai mic de statură, cu umerii mai înguşti. Judecîndu-l după mîini, trebuie să fie şi mai păros. Muşchii trebuie să-i fie mai moi. Corbier e un atlet. Laurette pipăie în gînd corpul lui Mercier şi încearcă o plăcută senzaţie mîngîind formele acelea bărbăteşti pe care-i face plăcere să şi le închipuie gingaşe, oarecum copilăreşti. Ceea ce e mai ciudat e că dacă ar întreba-o cineva pe Laurette dacă e gata să devină amanta medicului, ea ar răspunde, şi pe bună credinţă, că nu ştie încă nimic, dar că nu crede că-i în stare de aşa ceva. Asta e Laurette: visul e domeniul ei preferat. Aşa a fost din copilărie. Nesfîrşitele zile petrecute în doi, după accidentul soţului, n-au făcut decît să-i dezvolte această înclinare. Ea nu vede în asta nimic rău şi nu-şi struneşte fantezia de loc. Femeia aceasta care n-a cunoscut toată viaţa ei decît un singur bărbat are o imaginaţie foarte cutezătoare şi nu se dă înapoi de la nimic.

Ce gîndeşte Corbier? Soţul îşi închipuie că are în faţa lui o minge mare pe care o loveşte neîncetat. Balonul saltă în sus şi în jos, din ce în ce mai repede, şi deodată capătă formă şi chip. Capul lui Mercier. Doctorul primeşte palmele răsunătoare, îşi clatină capul, apoi o serie de lovituri sub bărbie, se izbeşte de perete şi în cele din urmă revine încetişor spre pumnul lui Corbier. Sînge. În sfîrşit sînge care ţîşneşte din nas, din ochi şi din gură. Curge şi îi mînjeşte toată faţa. Mîinile lui Corbier se murdăresc şi petele astea roşii îi fac plăcere. I-a prins: pe Laurette şi pe Mercier. Deocamdată pedepseşte întîi pe bărbat. Iar după ce-l va fi scos din luptă, se va răzbuna pe femeie. Va fi o răzbunare înceată şi plină de rafinament. În primul rînd Laurette, care se aşteaptă la o izbucnire ce nu se va produce, va crede c-a scăpat. Dar dezamăgirea va veni repede de tot. Corbier se întreabă în ce fel va începe: cu aluzii înveninate, cu înţepături; sau,

dimpotrivă, cu un atac brutal. Ar fi poate mai bine să tase să dăinuiască amenințarea în aer. Timp de luni de zile o va sili să trăiască în spaimă, fără să știe cum și cînd va veni pedeapsa. Ea va tremura la fiecare gest de-al lui. Iată în ce fel îi se va mai pipera viața care începuse să devină prea monotonă... Corbier își dă seama, cu groază, că-i pare rău că nu și-a prins nevasta înșelîndu-l. Nu sînt astea semne de nebunie? N-a trecut decît o oră de cînd se simțea zdrobit la gîndul că Laurette l-ar putea părăsi și acum nu se gîndește decît cum s-o chinuiască. Dar contradicția nu-i decît aparentă. Suferă și simte nevoia de a-i face și pe alții să sufere. Și pe cine să chinuiască mai cu plăcere dacă nu pe femeia pe care o iubește?

Deodată aparatul se însuflețește. Tresar cu toții.

Sînt italienii care-i înștiințează că legătura cu Africa a fost întreruptă. Firișorul care-i leagă de vas s-a rupt. Ce se petrece?

— Continuați să chemați Zobra, noi rămînem pe ascultare.

Din nou liniște. Dar intervenția aceasta a lumii dinafară îi smulge pe toți trei din reveriile lor.

— De ce nu le-ai spus numele bolii? întrebă Laurette pe doctor.

Puțin îi pasă de temeiurile tăcerii lui Mercier. Întrebarea nu-i decît un prilej de a-i spune o vorbă și de a-i surîde. E o mărturisire de dragoste.

— I-aș fi neliniștit fără rost.

Glasul medicului e plin și el de subînțelesuri mîngîietoare.

Corbier intervine și el la rîndul lui. Vocea îi e aspră, iar tonul tăios ca de obicei:

— Nu trebuie să-ți minți niciodată bolnavii. Ei sînt cei mai îndreptățiți să cunoască adevărul.

Soțul s-a trădat. Laurette își mușcă buzele.

Corbier își întreabă deodată soția:

— Ai plîns?

Înspăimîntată de atîta agerime, femeia se bîlbîie :

— Nu. De ce să plîng ? De ce ?

El nu răspunde. Apoi, pentru că ea stăruie, spune pe un ton dispreţuitor :

— Aşa am avut impresia atunci cînd v-aţi întors !

Mercier scoate din buzunar o ţigară şi o aprinde. Se fereşte de privirea Laurettei.

Orele 2,40 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Olaf a deschis ochii. Somnul i-a priit. Chipul i s-a mai înseninat. Larsen îl priveşte năucit : să-i fi trecut criza ? Să nu fi fost decît un rău trecător ? Nu-i vine să creadă. Îşi repetase, pentru a se amăgi, că boala nu-i gravă, dar inima îi spunea cu tărie că băiatul era atins de aceeaşi molimă ca şi ceilalţi. Tot aşa crede şi acum.

Olaf se ridică. Privirea lui întîlneşte privirea tatălui. Cată repede în altă parte. Prefăcîndu-se că nu vede îngrijorarea cu care i se urmăreşte fiecare mişcare, se îndreaptă spre uşă.

— Pleci ?

— Mă duc să le dau de ştire şi celorlalţi.

— Ce vrei să le spui ?

— Ceea ce au : boala care bîntuie pe bord.

— Nu ştii nimic nici tu.

— Atunci de ce ţi-e teamă ? Am auzit la radio tot ce-ai auzit şi tu. Tăcerea doctorului e cît se poate de semnificativă. Au şi ei dreptul să ştie ceea ce ştim noi.

Căpitanul bate cu pumnul în masă.

— N-au alte drepturi decît acelea pe care le încuviinţez eu.

I s-a părut că Olaf s-a clătinat şi că s-a sprijinit

de dulap pentru că era să cadă. Glasul i se îmblînzește numaidecît :

— La ce le-ar folosi ?

— Să se apere, dacă mai e timp.

— N-au cum să se apere, gîndește-te. Dacă ne mai rămîne ceva de făcut pentru ei, o să facem.

— Atunci să se pregătească de moarte. Să-și exprime ultimele dorințe. Să se roage. Să facă fiecare ce vrea. Dar cel puțin nu-i mai lăsa să moară ca niște vite, fără să priceapă ce se întîmplă cu ei.

— Dacă serul care ni s-a făgăduit a fost trimis la timp, vor fi salvați fără să-și fi dat seama de primejdia prin care au trecut.

— Și dacă ei preferă s-o cunoască ? Dacă vreau să le spun eu ?

Căpitanul i se așază în drum :

— Îți interzic să ieși.

Olaf îl privește și sîngele îi năvălește în obraz.

— Nu cumva îmi interzici să și mor ? Am ciumă, holeră sau friguri galbene, nici eu nu știu bine ce. Ce rost mai au opreliștile tale ! Sînt pierdut. Nu mă voi mai reîntoarce în port. N-o voi mai revedea pe Cristina, nu-mi voi cunoaște copilul care se va naște și tu pretinzi să mă oprești în numele disciplinei și a tuturor minciunilor cu care m-ai adăpat atîția ani !

Olaf înaintează. Larsen îi taie drumul :

— Cît timp voi fi eu aici, trebuie să mă asculți.

— Vom vedea.

Olaf încearcă să-l dea la o parte. Tatăl îl îmbrîncește și lovește. Olaf dă și el. Pumnul său îl izbește pe Larsen în obraz. Căpitanul se apleacă și încearcă să-l apuce de mijloc. Olaf se desface din strînsoare și-l lovește din nou. Larsen, cu capul în piept, îl atacă. Olaf își pierde echilibrul. Se rostogolesc amîndoi pe podea. Și cîtva timp se luptă lovindu-se cu sălbăticie, izbindu-se de mobile, agățîndu-se de uși și de scaune. În sfîrșit, biruie cel mai tînăr.

Izbește capul tatălui de podea, pînă ce Larsen nu mai mișcă. Apoi se ridică și, împleticindu-se, ajunge pînă la ușă. Înainte de-a ieși deschide un dulap, ia de acolo o sticlă de rachiu, o destupă cu dinții și bea pînă își pierde răsuflarea.

Orele 3 (GMT) — Brunschweig și Berlin.

— Vă dau legătura cu numărul cerut, anunță vocea fornăită a telefonistului de la interurban.

Cu receptorul la ureche, Hollendorf se distrează rînduindu-și timbrele în ordinea mărimii. Are în fața lui o serie complectă. Gravurile astea mici și multicolore sînt fermecătoare. Cei mai mulți dintre oameni nici nu le văd măcar. Le lipesc în grabă pe plicuri, așa cum făcea și Hollendorf înainte de război. Nici nu-și dau seama că au în fața lor priveliști, tablouri celebre, portrete de oameni mari. Au altceva de privit. Ies în oraș, hoinăresc pe străzi, colindă spectacolele, urcă munții. Călătoresc cu trenul și cu automobilul. Imaginile se perindă sub ochii lor și din acest film continuu și fără plată n-au nici vremea și nici dorința să rețină amănuntele. Dar omul pe care boală l-a făcut prizonier și l-a osîndit să nu iasă din odaia lui, închis între patru pereți, trebuie să-și satisfacă nevoia de spectacol cu cele mai neînsemnate lucruri. Nimic din ceea ce-l înconjoară nu scapă atenției lui. Hollendorf a învățat să perceapă, de cînd e bolnav, forma, culoarea și cele mai mărunte particularități ale obiectelor din preajmă. El cunoaște graiul lucrurilor, s-a aplecat asupra lumii neînsufletite cu tot atîta luare-aminte cu care se interesează și de puținele persoane care mai vin să-l vadă. Înainte de război era inginer și conducea o uzină. Acum e țesător : meseria pe care o făcuse în prima

tinereţe şi pe care o iubeşte, pentru că datorită ei a scăpat de mizerie. În timpul zilei lucrează singur în camera lui înconjurat de fire de cînepă care, încet-încet, se preschimbă în ţesături şi cărora le vorbeşte ca şi cum acestea l-ar înţelege.

În sfîrşit se aude în receptor un glas. Un mormăit neplăcut care arată cît de furios e Willy Grundel fiindcă a fost trezit brusc: buhăit, mătăhălos, cu gîtul gol, cu pijamaua desfăcută la pieptu-i păros, Willy Grundel urlă:

— Eşti nebun? Îţi închipui c-am să mă scol la ora asta ca să mă duc la Tempelhof?

Şi face o mişcare bruscă pentru a privi cadranul deşteptătorului cu cifre luminoase. Pătura verde alunecă şi cade jos. Herta geme în somn şi se răsuceşte în pat cu greutate. Explicaţiile lui Hollendorf nu potolesc mînia lui Willy:

— De asta există autorităţi: ca să se ocupe de asemenea lucruri. Nu e treaba particularilor. Adresează-te poliţiei.

Herta s-a deşteptat. E o femeie blajină. Plimbă în jurul ei o privire liniştită. Protestările soţului îi smulg un surîs. Indignarea lui o înveseleşte. Îl mîngîie încetişor pe braţ. Dar acest gest afectuos nu ajunge să-l liniştească:

— Faptul că am un post de radio-amator nu-i un temei să mă poţi tulbura oricînd. Cînd nu sînt pe ascultare, am dreptul să mă odihnesc. Eu lucrez ziua, noaptea dorm!

Şi agaţă receptorul fără să-i lase lui Hollendorf timpul de a-i aduce şi alte argumente. În timp ce se apleacă pentru a ridica pătura, mormăie:

— Ar trebui să fie interzis să se dea legături telefonice la o oră ca asta.

Herta izbucneşte în rîs. E albă şi blondă, cu un obraz rotund numai gropiţe şi cu ochi foarte mici, înecaţi în grăsime.

— Tu iei totul în glumă, mai bombăne Willy, dar se simte pe jumătate dezarmat.

Herta nu răspunde. Grundel stinge lumina. În beznă, sub cuvertură, un picior obraznic şi plinuţ îi gîdilă pulpele. La început Willy se preface că nu bagă de seamă. Nu vrea să se potolească prea repede. Apoi cedează. La prima mişcare pe care o face ca să se apropie, Herta se lipeşte de el cu tot trupul ei durduliu. El o ia în braţe. Herta are sînii dulci şi puţin cam veştezi, cu un mic sfîrc trandafiriu.

Orele 3,20 (GMT) — Tituie.

În sfîrşit, Lalande a reuşit să pună din nou în funcţiune postul de radio. Ceilalţi l-au privit lucrînd în tăcere, fără a mai îndrăzni să se amestece. Dar la primele pîrîituri au suspinat uşurati cu toţii.

— Legătura cu Italia a fost restabilită. Tehnicianul poliţiei, care începuse să-şi piardă nădejdea de a-i regăsi, comunică vestea aceasta bună la Paris. Dar legătura cu vasul e mai greu de restabilit. *Maria Sorensen* nu răspunde. Să se fi schimbat oare condiţiile atmosferice? Lalande se întreabă dacă n-ar putea fi auzit mai bine cu o antenă. Dorzit a înţeles. Se ridică. Etienne se ţine după el.

— Putem cere o mînă de ajutor şi servitorilor dumitale?

— Bineînţeles.

Dar plantatorul nu se poate stăpîni niciodată multă vreme. Mai ales cînd lucrează. De pe verandă, Lalande îl aude înjurînd, strigînd, făcînd gălăgie, ocărînd negrii. Ridică din umeri. De cînd s-au certat de la obraz, Dorzit nu-i mai e aşa de nesuferit. Acum îşi revarsă ura asupra lui Van Rielst care-l priveşte, năuc, din fotoliu. Inginerul se simte mai bine. Febra

a scăzut. Lucru de necrezut după toate imprudențele din noaptea aceea, sculîndu-se din pat și tîrîndu-se afară în verandă. Criza, care-și urmează cursul, pare să slăbească. Sau poate că încordarea nervoasă e un bun leac împotriva bolii. I-e sete. Dar nu îndrăznește să se scoale. Trece pe rînd dela emisiune la ascultare. Se teme să nu piardă vreun apel.

Pe măsură ce-și recapătă puterile, se înflăcărează tot mai mult pentru opera de salvare pe care a început-o. E totuși foarte puțin obișnuit să salvezi cîțiva oameni pierduți pe mare, la mii de kilometri depărtare, făcînd să le parvină o consultație medicală de la un doctor din Paris. Inclinarea pe care a avut-o întotdeauna pentru aventurile cercetășești l-a hotărît să primească acest serviciu în Africa. Spera să găsească aici o viață activă, furtunoasă, cu orizonturi largi chiar, de unde s-ar fi reîntors mai tare, mai bogat. În loc de asta, alunecase numaidecît într-o rutină de slujbaș provincial, se zbătuse cu felurite greutăți mărunte, iar problemele ce i se prezentaseră erau probleme de contabil. Poate că, la urma urmei, fusese vina lui. Faptul că s-a lăsat înghițit de mlaștina în care trăiește, demonstrează că-i un om lipsit de avînt. Lalande știe demult că nu-i un om deosebit. Niciodată însă n-a îndrăznit să și-o mărturisească atît de deschis ca în noaptea asta. Trebuia totuși ca într-o bună zi să-și dea seama și de asta. Ce trebuie să facă un tînăr de vîrsta lui cînd constată că e lipsit de avînt? În primul rînd să nu îngăduie nimănui să bage de seamă. Asta e prima reacțiune a lui Lalande. Să se prefacă. Există mulți oameni fără vreo valoare deosebită care ocupă situații nemeritate. Va fi și el unul dintre aceștia. Avînd însă avantajul lucidității și al faptului de a se cunoaște bine. Nu pricepe pentru ce descoperirea aceasta sau mai bine zis deșteptarea aceasta a conștiinței îi face plăcere. E ca și cum s-ar fi descotorosit de o greutate apăsătoare. A trecut timpul de-a

mai crede în eroism, muncă, intransigență. Totul este să-i faci pe ceilalți să creadă în lucrurile acestea. E mai ușor? Poate. Lalande se simte foarte capabil de prefăcătorie, dar îl cuprinde un nou val de îndoială. Nu cumva începe iar să se înșele supraestimîndu-se?...

Orele 3,25 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

În cabina comandantului, scaunul din fața postului de radio e gol. Aparatul a rămas deschis pe recepție. Dar nimeni nu aude chemarea lui Lalande.

Ciumă! Vestea s-a răspîndit pe bord ca fulgerul. Pescarii au tălmăcit lămuririle lui Olaf în chipul cel mai simplu și mai tragic.

De altfel n-au reacționat numaidecît. La început au rămas cîtva timp tăcuți. Nu puteau înțelege. Cu încetul, gîndul ăsta a pus stăpînire pe mintea lor. I-a cuprins frica. O teamă animalică, din ce în ce mai mare, care a luat repede proporții uriașe. Un adevărat vînt de groază a zguduit nava pînă în temelie. O spaimă ancestrală, venită din străfundul făpturii lor, îi face să-și piardă cumpătul: rătăciți, palizi, cu părul zbîrlit, cu ochii îndobitociți țipă toți deodată.

Sudălmi, blesteme, afurisenii se ridică din toate părțile.

Frank își smulge cămașa, apoi pantalonii. Se despoaie în dormitor pînă la piele ca să vadă dacă pe corpul lui nu se găsesc urme suspecte. Liniștit după examenul făcut, se îmbracă iar. Ceilalți fac la fel; în cîteva clipe încăperea colcăie de oameni în pielea goală care se cercetează unii pe alții. Din teama de a se molipsi, se feresc să se atingă. Nimeni

nu mai vrea să se apropie de culcușurile bolnavilor. Toți se privesc ca niște dușmani, cu ură, cu neîncredere. Fiecare e singur și gata de a pune mîna pe orice fel de armă pentru a se apăra de primejdie. Edmund și-a descoperit pe piept un coș. Și îndată au fugit de lîngă el toți. Copilul, îngrozit, rămîne singur în mijlocul lor și se uită la mica umflătură care i se pare dintr-o dată enormă. Ochii i se umplu de lacrimi. Murmură :

— Nu-i cu putință...

Dar pe fețele celor care îl înconjoară, Edmund nu deslușește nici milă și nici chiar interes. Fețele oamenilor arată numai spaimă și scîrbă.

Peter îl privește țintă. Apoi se uită la Olaf care a căzut pe podea, istovit de lupta cu tatăl său și de goana nebună de la un capăt la celălalt al navei ca să răspîndească tragica veste. În mintea bătrînului imbecil, Peter, încolțește un gînd nesăbuit. Și începe să strige :

— Cei pe care trebuia să-i atingă molima, i-a atins. Ceilalți sînt teferi, cu condiția să nu se lase molipsiți.

Asta n-are nici un înțeles, firește. Dar cum te mai poți aștepta să se strecoare cea mai mică rază de lumină în mințile lor înnebunite de groază !

— Cei pe care trebuia să-i atingă molima, i-a atins. Ceilalți sînt teferi...

Ei repetă cuvintele lui pentru că au nevoie să creadă în ele pentru a nădăjdui. Vor să se convingă că teribila boală nu-i va atinge.

— Dar trebuie evitată molipsirea.

O roată de figuri amenințătoare, de pumni ridicați încercuiește pe Edmund și pe Olaf. Sînt împinși spre ușă după ce au fost siliți să-și ia așternutul pe care cei sănătoși nu voiesc să-l atingă. Ei urcă

scara, ies pe punte și se îndreaptă spre baraca unde zac ceilalți bolnavi.

Dar pescarii simt nevoia să se agite. Trebuie să facă ceva pentru a izgoni gîndurile și a nu rămîne față în față cu această frică de moarte care-i obsedează. Au nevoie să se convingă că luptă împotriva primejdiei și că nu stau cu mîinile în sîn. Prezența, la cîțiva pași de ei, a nenorociților care gem dincolo de zidul despărțitor, îi înnebunește.

— Ardeți-le boarfele!

Propunerea asta vine de la unul din ei. Coboară cu toții iarăși în dormitor. Servindu-se de batiste, de cîrpe și de orice le stă la îndemînă ei adună și duc pe punte cufărașele, lucrurile personale, cearșafurile și păturile pe care le-au atins cei molipsiți. Din toate acestea fac un morman asupra căruia Frank toarnă gaz. Peter aprinde bricheta. Gazul ia foc și flacăra distruge în cîteva clipe totul. Fețele și umbrele oamenilor devin diforme sub această lumină sinistră. În împrejurări firești toți acești oameni, care n-au spiritul de observație prea dezvoltat, n-ar fi remarcat niciodată frîngerea aceea ciudată pe care licărirea jucăușă a flăcărilor o impune siluetei lor, dar spaima care a pus stăpînire pe ei le înfățișează în chip neliniștitor lucrurile cele mai obișnuite. Repede de tot, ei împrăștie jăratecul călcîndu-l în picioare; ultimii licurici de sub spuză se sting, iar tăciunii care mai ard încă sînt aruncați în mare. Întunericul domnește din nou asupra navei.

Bezna îi înspăimîntă. Acum se tem de orice. Un nou glas se ridică, stupid:

— Dați-le drumul pe mare...

Cine a fost primul care a strigat asta?

Oamenii au pierdut orice urmă de judecată și sînt în stare de toate violențele.

— Pe mare ! Pe mare !

Să pună bolnavii într-o şalupă şi să-i lase în voia valurilor ? Asta-i ideea la care s-au oprit mai întîi. Nici un glas nu s-a ridicat în apărarea nenorociţilor care cu cîteva clipe mai înainte fuseseră tovarăşii lor. Instinctul orb de conservare, aţîţat, a făcut din echipaj o hoardă de bestii dornice să-şi înece spaima în faptele cele mai smintite.

— Nu trebuie să iasă din baracă, strigă unul.

— Să aruncăm baraca în mare.

Au apărut cîteva securi ; de unde, nu se ştie. Michel, bucătarul, a coborît în bucătărie şi a deschis dulapul cu merinde. Se întoarce pe punte cu braţele încărcate cu sticle. Paharele se umplu. Rachiul trece din mînă în mînă şi înfierbîntă şi mai mult spiritele.

Uşa postului de comandă se deschide. Larsen se iveşte pe punte. Oamenii se uită la el năuciţi, ca şi cum ar fi uitat că e şi el pe vas. Apariţia căpitanului impune tăcere ; simţul disciplinei e adînc înrădăcinat în lumea matrozilor. Larsen e foarte palid. Veşmintele îi sînt în dezordine. O vînătaie îi brăzdează fruntea ca o pată lată şi neagră. O şuviţă de sînge îi curge din buza spintecată, murdărindu-i cămaşa şi jiletca.

Larsen se postează în faţa uşii de la baracă. Înfipt bine pe picioarele sale depărtate unul de altul, scoate încet un revolver din buzunar, apoi anunţă liniştit :

— Primul om care face un pas, primeşte un glonte în cap.

Are tot dreptul să procedeze aşa. Orice tribunal îi va da dreptate şi-i va condamna pe agresori care probabil nu se vor mai putea îmbarca apoi pe nici un vapor.

Pescarii ştiu asta. Nimeni nu se mişcă.

Hollendorf a anunţat tocmai că sforţările lui de a face legătura prin telefon cu radio-amatorii din Berlin au rămas fără rezultat. Va continua să transmită apelul pe calea undelor.

Mercier aruncă o căutătură plină de îngrijorare spre Corbier; privirea moartă a orbului e pironită asupra lui şi tînărul crede că în ea poate citi o ameninţare nelămurită. Se urăsc. Totuşi nu cutează nici unul să rupă legătura aceasta care-i obligă să lupte cot la cot pentru a salva nişte necunoscuţi. Ei continuă să joace comedia solidarităţii umane pe care relaţiile lor personale o dezmint. Există în acest fapt o contradicţie care-i stinghereşte. Sînt francezi şi lipsa de logică îi supără.

Intre aceşti doi oameni zbuciumaţi, Laurette se simte cu desăvîrşire în largul ei. Il învăluie pe Mercier cu o privire afectuoasă. In purtarea ei nu se vede nici o urmă de prefăcătorie. Dacă soţul ar putea-o vedea, şi în felul lui o vede, ea nu şi-ar schimba comportarea. Se simte atrasă de doctor şi nu poate rezista; de altfel, chiar dacă ar fi în stare să reziste, tot n-ar face-o.

— Crezi că Hollendorf va reuşi să se facă auzit? întreabă doctorul.

— De ce să reuşească, dacă pînă acum a dat greş?

Corbier îşi dă seama că a răspuns cam tăios. Şi cu o voce mai binevoitoare, adaugă:

— E drept că dintr-un minut în altul condiţiile atmosferice se pot schimba.

Simt cu toţii nevoia să facă ceva. Nu pot rămîne nepăsători faţă de nereuşita tuturor sforţărilor.

Cheamă la telefon aeroportul Tempelhof din Berlin. Totodată încearcă să reia legătura cu Italia prin radio.

Orele 3,35 (GMT) — In golful Neapole.

Vîntul fierbinte al Africii, sirocco, însufleţeşte portocalii. Pe drumul îngust, Gennaro înaintează încet, cu amîndouă mîinile în buzunare, fluierînd. A întîrziat puţin la întîlnire. Nu se grăbeşte fiindcă ştie că fata îl aşteaptă. Carmela trebuie să fi stat de veghe pînă la ora aceea cu ochii pe ceas şi să-şi fi pîndit tatăl. Iar cînd a fost sigură că doarme, s-a dus să tragă zăvorul uşii de la intrare. Lui Gennaro nu-i rămîne decît să împingă uşa. Va trece prin sufragerie în vîrful picioarelor. Cunoaşte bine încăperea şi ştie de care mobilă trebuie să se ferească pentru a nu se lovi. Carmela îi va cădea în braţe imediat ce va fi trecut pragul odăii. Sărind din pat, ea va ieşi în întîmpinarea lui, desculţă şi într-o cămăşuţă scurtă care o acoperă abia pînă la jumătatea coapselor. Lui Gennaro îi place cum i se ghemuieşte în braţe. E rar ca o fată să-ţi lase impresia unei dăruiri totale. Pentru un bărbat e foarte plăcut. Gennaro se întreabă dacă va fi întotdeauna aşa. Carmela e femeia lui. Dar ar prefera ca ea să rămînă la tatăl ei şi să continue s-o vadă pe ascuns, ca acuma. O să se învoiască oare? Pînă în clipa de faţă Carmela a făcut întotdeauna tot ce-a vrut el. Dar tatăl? Bătrînul d'Angelantonio ar dezlănţui un tărăboi nemaipomenit dacă ar afla vreodată de legătura lor. De aceea trebuie să se ferească cu orice preţ de a fi surprinşi.

Gennaro a trecut de poartă şi urcă scara căzninduse ca treptele să nu-i trosnească sub picioare. Împinge uşa de la intrarea apartamentului. Văzîndu-l pe comisar cu oamenii lui, Gennaro face calea întoarsă. Începe să coboare scara, dar poliţiştii se mişcă iute de tot. În cîteva clipe băiatul e prins şi adus în faţa lui Ippolito.

— Asta e contrabandistul pe care îl aşteptai?

D'Angelantonio, mirat, nu răspunde.

— Ăsta e, nu-i aşa ? Îţi aduce mesajul de la vasul corsarilor.

— Sînteţi nebuni, protestează Gennaro, indignat. N-am fost contrabandist în viaţa mea.

— Atunci ce cauţi aici ?

Gennaro nu răspunde. Ippolito se adresează lui d'Angelantonio :

— Ce caută tînărul acesta la dumneata, la ora asta ?

— Nu ştiu, se bîlbîie bătrînul.

Douăzeci de ani de experienţă l-au învăţat pe comisar să recunoască pe cel ce spune adevărul. Accentul lui d'Angelantonio nu lasă nici o îndoială. El îl măsoară pe Gennaro de sus pînă jos şi spune cu un glas răguşit :

— Aştept să fiu lămurit.

Dar celălalt nu pare dispus să-şi descleştеze gura. Se mărgineşte să ridice din umeri cu obrăznicie.

— Foarte bine, încheie comisarul. Am să te arestez şi am să te ţin la puşcărie pînă cînd ai să spui de ce ai venit.

Atunci intervine Carmela :

— A venit pentru că avea întîlnire cu mine.

Ochii tuturor s-au îndreptat spre ea. Fata îi înfruntă cu îndrăzneală. Ippolito se sileşte să nu zîmbească. Gennaro protestează :

— Pentru ce le-ai spus ? Nu mi-era frică de puşcăria lor.

— Nici mie nu mi-e frică de adevăr. Poate să afle toată lumea că te iubesc.

Brigadierul se apropie de comisar pentru a-i da unele lămuriri : Gennaro Sarda e cunoscut în regiune ca vînător de fuste. Chiar alaltăieri se pare că Mauro, cîrciumarul, l-a prins cu nevastă-sa Concettina.

— E adevărat ? îl întreabă pe Gennaro Carmela.

Gennaro nu răspunde. Ea lasă capul în jos. După intervenţia ei plină de curaj, lovitura e dureroasă.

O lacrimă pe care n-a putut-o reține îi alunecă de-a lungul obrajilor și se rostogolește pe masă.

— Să-ți fie rușine! tună tatăl.

Se repede asupra Carmelei și înainte ca cineva să-l poată opri, începe s-o pălmuiască. Ea primește loviturile fără să cîntească, fără să-și ridice brațul pentru a se apăra. Gennaro se apropie. D'Angelantonio, turbat de mînie, vrea să se arunce asupra lui, dar comisarul îi ține calea:

— Liniștește-te! O să vă răfuiți cînd veți fi singuri.

Gennaro spune domol:

— Don Domenico, nu cer decît să mă însor cu Carmela.

— Hoțule, se repede bătrînul, tîlharule! În casa mea... Chiar în casa mea! Să vii să-mi iei fata în timp ce eu dorm!

— Vă repet, don Domenico, sînt gata să îndrept totul.

— Să îndrepți, ticălosule! Atît ar mai lipsi: să nu te ții de vorbă. Însă înainte de asta am să depun o jalbă la poliție. Vreau să stai puțin la închisoare. Nu poți înșela bună-credința oamenilor fără pedeapsă. Eu care-ți vorbeam prietenește cînd te întîlneam pe stradă, eu care ți-am cunoscut familia! Nici prin gînd nu mi-ar fi trecut că ești un criminal.

— Am greșit, vă cer iertare.

— Ceri iertare! Ai scăpa prea ieftin după isprava asta!

— Eu sînt de vină, țipă Carmela. Îl iubesc. Știu bine ce fac. Eu l-am chemat aici.

— Taci! Nu te-a întrebat nimeni nimic.

— Și dacă vreau să vorbesc? La urma urmei lucrurile astea mă privesc pe mine!

— Îți poruncesc să-ți ții gura.

— Mie nu-mi închizi gura cu una cu două!

Dar Gennaro ține partea tatălui:

— Carmela, nu te amesteca. Lasă-ne să discutăm numai noi, bărbaţii.

Carmela se potoleşte numaidecît.

D'Angelantonio continuă ameninţător :

— Am să te pîrăsc la poliţie.

De data asta comisarul îşi pierde răbdarea :

— Poliţia sîntem noi. Avem şi altceva de făcut decît să ne ţinem de aventurile galante ale fiicei dumitale.

Nu-i aşa de uşor să-l sileşti pe „doctor" să tacă. Cînd simte că are dreptate, nu se lasă intimidat cu una cu două.

— Cetăţenii au dreptul să fie apăraţi. Acest individ a pătruns în casa mea noaptea...

Il arată cu degetul pe Gennaro care cere iertare, umilit :

— Aveţi dreptate, don Domenico. Vă respect, v-am respectat întotdeauna, atît pe dumneavoastră cît şi familia dumneavoastră. Dacă vreţi să mă bateţi, loviţi-mă. Aveţi tot dreptul.

— Sigur că am dreptul. N-am nevoie să-mi spui tu asta. Nu-mi faci nici un hatîr.

— Nu mi-aş fi îngăduit niciodată asemenea lucru.

— Am zis aşa pentru că mi-ai vorbit pe un ton care nu-mi place.

Discuţia s-ar fi putut lungi mult de tot, dacă nu-i întrerupea radio-tehnicianul strigînd :

— Terminaţi o dată, ce dracu ! Nu se mai aude nimic. Parisul cere legătura cu nava.

Orele 3,40 (GMT) — Tituie.

— Vaporul ăsta afurisit nu mai răspunde, repetă Lalande.

Iar radio-tehnicianul italian :

— Parisul vă roagă să stăruiţi.
— Stărui de mult.
— Nu vă descurajaţi.
— Am înţeles.

Încă unul care face pe comandantul. S-ar spune că numai el răspunde de salvarea vasului *Maria Sorensen*. Mare chef ar avea Lalande să-l dea dracului, dar se stăpîneşte. Va trebui ca de aici încolo să privească viaţa cu totul altfel, plecînd de la principiul că trebuie să înlocuiască prin însuşiri de caracter ce se pot dobîndi calităţile înnăscute care-i lipsesc. Îşi făgăduieşte să se potolească şi să-şi păstreze cumpătul. Asta ar trebui să-i vină uşor. Pînă acum era pătruns de marea lui valoare şi socotea că toate greutăţile întîlnite erau tot atîtea nedreptăţi. Acum, de cînd a ajuns la o mai justă preţuire a meritelor sale, va avea mai puţine motive să se creadă un om neînţeles. Din cînd în cînd Lalande face astfel de cotituri neaşteptate. De fiecare dată îşi închipuie că-i alt om şi-şi descoperă însuşiri şi cusururi nebănuite. Şi-şi făureşte atunci un plan de viaţă corespunzător, potrivit cu noua imagine pe care şi-a făcut-o despre el. Acţionează în mod conştiincios potrivit planului respectiv timp de cîteva zile pînă cînd, deodată, începe să se îndoiască de ultima lui constatare. Adevărata lui natură biruie. Dezamăgit, se lasă în voia melancoliei, a pesimismului, îşi chinuie subalternii şi se frămîntă el însuşi cît e ziulica de mare rumegîndu-şi nenorocirile care, în cea mai mare parte, sînt imaginare. Pînă cînd, deodată, crede că a descoperit pricina ghinionului său: iarăşi o bruscă şi fulgerătoare revelaţie după care porneşte, cu înflăcărare, către noi speranţe, către noi şi fatale înfrîngeri.

În clipa asta Lalande vede totul în trandafiriu: cheamă vasul care nu răspunde. Se îndîrjeşte. Vasul trebuie să răspundă. Pentru el. Pentru folosul pe care îl va trage din asta. Puţin îi pasă de echipaj.

Se gîndeşte numai la el: adineauri se văzuse în ipostaza unicului salvator al pescarilor aflaţi în primejdie. Acum se vede exploatînd cu îndemînare acţiunea aceasta de binefacere, strădania altîtor oameni, numai în folosul lui personal. El e cel care a menţinut legătura cu vasul ore întregi, luptînd cu febra şi cu somnul. Va trebui să scoată lucrurile acestea în evidenţă, să-şi umfle rolul avut cît mai mult cu putinţă. Se va scrie despre el şi în ziare. Isprava lui va ajunge pînă la urechile patronilor săi. Şi va fi probabil răsplătit cu o altă slujbă, mult mai însemnată.

Orele 3,50 (GMT) — Paris.

Nimic nou în Africa. Legătura n-a fost încă restabilită. Nimic nou la Brunschweig. Hollendorf n-a putut vorbi cu Berlinul.

Mucurile de ţigară se îngrămădesc în scrumiere.

Corbier ciocăneşte nervos în aparatul de radio. Zgomotul îl scoate din sărite pe medic care-şi stăpîneşte cu mare greutate pornirea de a-i striga să înceteze. Laurette a observat lucrul acesta şi-i zîmbeşte. Înseninat, îi surîde la rîndul lui şi el. Corbier spune:

— Interurbanul..., mai am mult de aşteptat?

— Aşteaptă. Puţină răbdare.

— Cheamă din nou.

Ascultătoare ca întotdeauna, ea se ridică şi formează numărul.

— Berlin, o oră de aşteptare.

— Dac-ai cere o comunicare urgentă?

— Lucrurile nu s-ar schimba prea mult. Linia e foarte aglomerată.

Laurette pune mîna în faţa aparatului:

— Ce să fac?

— Cere totuşi o comunicare urgentă.

Ea se supune. Dar nu se poate împiedica să nu se gîndească la faptul că pe nota de plată a telefonului din luna următoare va găsi cîteva mii de franci în plus de care nu vor fi niciodată despăgubiţi. Abonamentul la radio costă scump, mai ales cînd faci pe salvatorul. Şi, pornind de la aceasta, mintea Laurettei începe să vagabondeze. Seara aceasta îl va costa pe bărbatul ei mai mult de cît îşi închipuie. Cît despre ea, nu-i de loc îndreptăţită să poarte pică radioamatorilor. Căci mulţumită acestora l-a întîlnit pe Mercier. De urmările acestei întîlniri nu ştie nimic. Dar a şi trăit cîteva ceasuri de care nu-i pare rău. Ceasuri neobişnuit de bogate. Va trebui să se mai gîndească o dată, îndelung, să-şi recapituleze totul ca să nu uite nimic. Va avea cu ce să se nutrească săptămîni întregi de singurătate. Poate că lucrurile nu se vor opri totuşi aici; Laurette n-are o minte clar-văzătoare. Nu e în stare să şi-l închipuie pe Mercier făcîndu-şi loc în viaţa ei şi cu atît mai puţin ce ar fi viaţa ei împreună cu el. Ea se lasă în voia întîmplărilor, fără a face nici cea mai mică încercare de a le schimba. Dacă ar încerca să raţioneze, şi-ar spune că e zadarnic să încerci a-ţi conduce singură soarta; ea te îndreaptă acolo unde trebuie. Această inconştientă supunere în faţa destinului i-a inspirat întreaga viaţă; l-a acceptat pe Mercier cînd a venit, îl va accepta şi dacă rămîne, se va resemna dacă pleacă, tot aşa cum l-a primit şi pe Corbier, tot aşa cum a suportat şi accidentul care i-a răvăşit viaţa. Ea s-a bucurat ori s-a întristat în faţa întîmplărilor aşa cum şi strămoşii ei ţărani au primit, bucuroşi sau plini de amărăciune, grindina sau soarele, seninul lunii sau revărsarea apelor: într-o pasivitate totală.

— O oră, spune Corbier. E prea tîrziu. Avionul va fi atunci sosit.

Laurette şi Mercier tresar. Gîndurile lor erau foarte departe.

— O oră, pentru ce ?

— Pentru legătura cu Berlinul, bineînţeles. Nu ne-a înştiinţat telefonista că va trebui să aşteptăm o oră ?

— Da, aşa a spus.

— Atunci ce te miră ?

— Păi... nimic.

— Parc-ai fi căzut din lună.

— Ce idee !

— Sînt sigur că şi doctorul e de părerea mea. Ce ai de spus, Mercier ?

— O cunosc prea puţin pe doamna ca să mă pot pronunţa.

— Eşti un făţarnic.

Guy tresare.

— Cum ?

— Atît cît sînt de făţarnici toţi oamenii bine crescuţi. Ce credeai c-am vrut să spun ?

— Păi... nimic... Ai un fel ciudat de-a vorbi.

— Nu-ţi place ? Ar trebui să fii obişnuit totuşi cu bolnavii.

— Ai dreptate. Iţi cer iertare c-am uitat.

— Eu sînt acela care trebuie să-ţi ceară iertare.

Laurette se întreabă cum va izbuti să pună capăt acestei convorbiri.

— Pot să vă ofer puţină cafea ?

E tot ce a găsit de spus. Mercier zîmbeşte :

— Cu plăcere. O să-mi facă bine.

— Mie să nu-mi dai, răspunde tăios orbul.

Orele 4 (GMT) — Brunschweig.

Fritz Hollendorf se ridică greoi. Se îndreaptă spre încăperea alăturată. Cum de nu s-a gîndit mai de-

vreme? Acolo stă dezlegarea problemei care-l neliniștește.

Un copil de vreo zece anișori doarme în patul lui. Hanzi e singurul supraviețuitor din bombardamentul care a nimicit casa lui Hollendorf, unde au pierit soția și fiica lui. Bărbatul își privește fiul cu duioșie apoi, după o ultimă șovăire, se hotărăște să-l scoale. Hanzi se trezește tresărind:

— Ce s-a întîmplat?

— Imbracă-te.

Hanzi se freacă la ochi:

— Dar e încă întuneric. Trebue să fie foarte devreme.

— Nu ca să te duci la școală. Ascultă-mă. Am să-ți încredințez o misiune foarte importantă.

Ochii copilului se închid de somn. Tatăl se duce în bucătărie, dă drumul la robinet și moaie în apă o mănușă de baie pe care o aduce șiroind.

— Udă-ți fața. Asta are să te trezească.

Planul lui Hollendorf este următorul: singurii oameni care pot transmite în mod rapid o știre la Berlin sînt amercanii. Deci lor trebuie să li se adreseze. Dar la ora patru spre ziuă e greu să găsești militari dispuși să ia o hotărîre care le depășește competința. Nu rămîne decît o nădejde: ciubul ofițerilor. Cîteodată aceștia stau la club pînă tîrziu noaptea. Trebuie încercat totul. Hollendorf nu îndrăznește să-și părăsească aparatul de radio. Poate că totuși va avea norocul să facă legătura cu un radio-amator care să binevoiască a se duce la Tempelhof. Și apoi Hanzi are mai multe posibilități decît el să se strecoare în clubul ofițerilor. E șiret ca o maimuțică. Greutățile de după război au fost pentru copii o școală tare aspră.

— Dacă izbutești să convingi vreun ofițer să ne ajute, roagă-l să vină pînă aici. Explică-i că e ceva foarte urgent. Că e vorba de un vapor cu oameni

bolnavi pe bord, căruia încercăm să-i trimitem niște fiole cu ser.

Pentru a fi sigur că fiul său s-a trezit, Hollendorf îl trage după el în bucătărie și-i pune capul sub robinet.

În timp ce Hanzi se îmbracă, el scrie în grabă biletelul pe care trebuie să-l ducă acesta.

Orele 4,10 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Lalande și-a ținut făgăduința față de tehnicianul poliției italiene. La răstimpuri foarte regulate, aproape la fiecare cinci minute, repetă apelul.

Pe puntea vasului se tîrăște un om. De cîtva timp picioarele nu-l mai ascultă. E ametit. Urmărește cu spaimă progresele bolii de care e atins. Numai de n-ar fi băgat de seamă și ceilalți. Se teme mai mult de tovarășii lui decît de boală. Ca să se ferească de ei, se trage mai la o parte. În dreptul cabinei de comandă aude apelul la radio. O voce îndepărtată și stăruitoare repetă: „Mă auziți"? Glasul acesta îl umple de o nemăsurată nădejde. Își adună toate puterile, tot curajul, pentru a striga:

— Radio, repede! S-a făcut legătura!

A auzit și Larsen. Aruncă o privire asupra pescarilor care-l înconjoară. E sigur că-i are în mînă din nou: n-o să se mai miște nici unul. Poate să se îndepărteze de ei fără teamă. Se întoarce la postul de comandă. Tocmai cînd voia să închidă ușa Frank, care l-a urmărit, îl împiedică și intră după el. Căpitanul are o scurtă șovăire dar se hotărește să nu reacționeze. Se îndreaptă către post, în timp ce încăperea se umple treptat. Oamenii vor și ei să știe ce

s-a întîmplat. Acum, după ce au luat cunoştinţă de primejdia care-i pîndeşte, au tot dreptul.

Prin mijlocirea lui Lalande şi a tehnicianului italian convorbirea dintre medic şi Larsen se înfiripă; medicul întreabă:

- Eşti bun să-mi dai lista completă a medicamentelor din farmacia voastră?

La un semn al căpitanului, unul dintre pescari desprinde dulapul din perete şi-l deşartă pe masă. Larsen citeşte denumirea doctoriilor. Greşeşte uneori numele, dar medicul îl îndreaptă. Deodată Mercier îl întrerupe:

— Cîte fiole?

Căpitanul deschide ultima cutie pe care o numise şi numără:

— Douăzeci de fiole.

— Pînă la ce dată poate fi folosit produsul? E notat undeva pe învelişul pachetului. Caută bine.

Larsen găseşte data.

- Foarte bine. Vei face cîte o injecţie tuturor oamenilor de pe vas.

Căpitanul mai pune o întrebare:

- Ce s-a întîmplat cu serul care trebuia să ni-l trimiteţi?

— A fost expediat.

Intr-adevăr, serul fusese trimis, serul era pe drum. Dar va sosi oare la timp? Se află acum pe un avion francez care zboară spre Berlin. Cutia e pe podea, la picioarele unui aviator care se numeşte Ernest. E tot ceea ce ştie Laurette despre omul căruia i-a încredinţat preţiosul pachet. Ar fi de ajuns dacă cineva s-ar duce la Tempelhof să ia în primire coletul la sosirea avionului. Dar Corbier şi Hollendorf vor reuşi oare să înştiinţeze la timp un radio-amator? Acesta va voi să ia asupra lui trimiterea pachetului mai departe? Dacă nu vor izbuti, atunci lanţul acesta format dintr-atîţia oameni binevoitori, care trece prin Africa, Neapole, Paris şi Brunschweig se va rupe

și tot ce s-a făcut pînă acum nu va fi de nici un folos.

Orele 4,30 (GMT) — Brunschweig.

Clădirea pe care au refăcut-o americanii pentru clubul ofițerilor e aproape nouă și de o arhitectură ultramodernă. Ea amintește, prin ciudata ei îndrăzneală, clădirile care au răsărit ici și colo în Germania în cei mai înfloritori ani ai Republicii de la Weimar. Stilul ei a fost foarte criticat în oraș și mai mult încă, în cercurile armatei de ocupație. Multă vreme s-a rușinat Statul-Major al regiunii de faptul că s-a lăsat convins de un arhitect de avangardă, într-o epocă în care un trecut de încercat antinazist era o suficientă recomandare pentru un om ca să poată obține orice comandă. Apoi într-o bună zi, fotografii de la *Life* descoperiră imobilul și totul se schimbă. S-a vorbit în jurnale despre asta ca de un exemplu al contribuției aduse de armata americană la opera de înfrumusețare a orașelor germane. În cercurile sus-puse se socotea ca un fapt definitiv dovedit că cercul ofițerilor din Brunschweig e o operă arhitectonică remarcabilă. Toți funcționarii americani susțineau lucrul acesta sus și tare cu atît mai multă convingere cu cît cei mai mulți dintre ei n-ar fi băgat niciodată asta de seamă dacă nu li s-ar fi atras atenția.

Pentru a ajunge la club Hanzi porni pe calea cea mai scurtă, care urcă de-a dreptul, tăind cotiturile. Cînd ajunge sus, abia își mai poate trage sufletul. Clădirea se înalță pe o colină care domină orașul. Copilul se strecoară fără greutate în parc. De-a lungul fațadei patrulează o santinelă. La vederea copilului soldatul își încruntă sprîncenele. E un om scurt,

îndesat, bălan, cu o bărbie ascuțită și cu ochii în fundul capului. Războiul l-a plimbat pe acest fost argat de fermă prin vreo șase țări, fără ca noile privelişti să-l fi făcut să-și uite satul natal. Nimic din ceea ce a văzut și a cunoscut nu i-a făcut vreo impresie deosebită, după cum nici un cuvînt străin nu i s-a putut întipări în minte. Ceea ce vrea băieţelul acesta care se căznește să rupă cîteva cuvinte în limba engleză nu-l interesează de loc, după cum nu-l interesează nici una din manifestările oamenilor de prin partea locului. El are o datorie : să stea de pază. Și și-o îndeplinește conștiincios și nu poate fi abătut din calea lui. Domnii ofițeri americani nu pot fi tulburați. Santinela alungă piciul acesta supărător cu un semn scurt. Dacă Hanzi e totuși atît de încăpățînat ca și potrivnicul său, în schimb e mai viclean. Fără să stăruie, el se mulțumește să dea o raită în jurul clădirii și se oprește să se uite pe fereastră.

Cinci oameni stau în jurul mesei verzi sub un uriaș candelabru de cristal de Boemia care scînteiază cu toate luminile : patru dintre ei ar dori din toată inima să pună capăt partidei de poker începută la ora zece ; și un al cincilea din pricina căruia ceilalți nu îndrăznesc să propună încetarea jocului. De la începutul partidei Charles Bellamy pierde mereu. A pierdut toată seara. Și continuă să piardă și la ora asta înaintată din noapte. S-a îndatorat față de ceilalți jucători cu solda lui de locotenent aviator pe mai multe luni de zile. Se întreabă cum va face ca să poată plăti ? Și ceilalți își pun această întrebare. Toată lumea știe că Charles, agent comercial în viața civilă, nu are para chioară. Și partida se lungește la nesfîrșit și de cîte ori se împart cărțile Bellamy se mai afundă puțin în datorii. Blestemate cărți ! În cei douăzeci și șapte de ani de viață, Charles s-a jurat de o sută de ori să nu mai pună mîna pe ele. Dar nu se poate. Cînd te-ai născut jucător, rămîi așa toată viața. Juca de la vîrsta de zece

ani. De cînd joacă niciodată n-a avut ghinion ca ăsta. Partida i se pare atît de ticălos de nedreaptă, încît aşteaptă să se întîmple ceva care să-l scoată din bucluc. O schimbare a norocului, o serie de lovituri fericite. Îşi face în minte socoteala cam ce-ar mai putea amaneta, cam ce bani ar putea împrumuta. Totalul nu va atinge nici măcar jumătatea sumei pe care a pierdut-o. Ştie bine că tovarăşii lui fac aceleaşi socoteli ca şi el. Că nu le face plăcere gîndul că s-ar putea să nu pună mîna pe bani. Sînt tovarăşi buni, aproape prieteni, dar nu e nici unul care să renunţe la ceea ce i se cuvine. Setea de bani înăbuşe celelalte sentimente. De altfel nici Bellamy n-ar dori să i se facă daruri. Ca toţi jucătorii, ţine şi el să-şi plătească datoriile. Dar cum? I se pare c-a alunecat într-o groapă, că a căzut într-o prăpastie. Nu pentru că urăşte primejdia: acesta-i tot hazul jocului. A trecut de nenumărate ori pe lîngă catastrofă. Pînă acum a evitat-o întotdeauna. De data asta însă, i s-a înfundat. Nu-i mai rămîne decît soluţia clasică a jucătorului ruinat: un glonte de revolver în cap, o moarte cavalerească. Ideea i se pare caraghioasă lui Bellamy, demodată. El nu-i de viţă nobilă. Asemenea ispravă aparţine altor vremuri: se potrivea aristocraţilor din celălalt veac sau rămăşiţelor burgheziei decadente din Europa. Ceea ce îi trebuie lui Charles, pentru că asta i s-ar potrivi mai bine firii sale, e ceva îndrăzneţ, violent, cutezător. Din nenorocire, războiul s-a sfîrşit. Dacă nu s-ar fi terminat, ar şti el ce trebuie să facă: să se arunce asupra duşmanului. Şi şi-ar lăsa acolo pielea sau s-ar întoarce cu o medalie de aur; ei, şi cîte parale face o medalie? E gata să izbucnească în rîs. Îşi bate joc de el însuşi, de toată obsesia asta a lui. Îşi şopteşte că i-ar place să fie cu cîteva zile mai bătrîn. Pentru că în clipa aceea, într-un fel sau altul, problema va fi rezolvată. Dar cum? Tocmai asta ar vrea şi el să ştie. Îşi spune: e de necrezut cît sînt

de plictisit. Un al doilea Charles asistă, zeflemitor, la necazurile tizului său. Şi se distrează punînd rămăşag pe şansele de salvare ale celui dintîi. Zece la sută ? Douăzeci ? Da, douăzeci. Unu la cinci. Nu-i rău. Tare-ar vrea să joace la ruletă în condiţii atît de promiţătoare !

Hanzi, dintr-o săritură, s-a cocoţat pe tocul ferestrei. S-a izbit de geam. Ofiţerii, ridicîndu-şi capul, îl zăresc. Hanzi le face semn să se apropie. Bellamy se scoală şi deschide fereastra. Îl apucă de braţ. Plantonul care aleargă, furios şi amărît că a fost luat prin surprindere, vrea să-l reţină. Soldatul nu mai termină cu scuzele. Bellamy îi face semn să se liniştească. N-are nimeni intenţia să-l învinovăţească de nepăsare. Să lase copilul în pace. Hanzi sare în salon şi priveşte năucit pe americani. Lumina candelabrului îl orbeşte.

Bellamy îi pune mîna pe umăr :

— Ia spune, piciule, ce s-a întîmplat ? Cum se face că nu te-ai culcat pînă la ora asta ?

Ceilalţi ofiţeri s-au ridicat şi ei şi-l înconjoară pe Hanzi, bucuroşi de această diversiune care le îngăduie să întrerupă partida.

Hanzi e sfios. Nu-i în stare să scoată nici un cuvînt. Deschide gura să vorbească şi începe să se bîlbîie. Îi întinde lui Bellamy biletul dat de taică-său. Aviatorul îl citeşte la iuţeală :

— De care vas e vorba ?

— Nu ştiu.

— Tatăl tău e radio-amator ?

Hanzi se întreabă dacă a fi radio-amator e un lucru permis sau nu. Există atîtea lucruri interzise în ultimul timp, dar pe care oamenii le fac totuşi ! Copilul n-are încredere în trupele de ocupaţie şi, în îndoiala în care se află, se zăvoreşte într-o rezervă plină de prudenţă :

— Nu ştiu.

— Cum nu știi? Tatăl tău are un post de emisiune; uite, scrie asta chiar el.

— Are unul, dar nu știu dacă se folosește de el.

Bellamy ridică din umeri. Copilul ăsta e un zevzec. Faptul îl sîcîie cu atît mai mult cu cît, de cînd l-a văzut pe Hanzi, a înțeles că numai soarta e aceea care i l-a trimis ca să-l scoată din încurcătură. Avea mare dreptate să-și spună că șansa de unu la cinci pe care mizase pe propria lui salvare fusese bine cîntărită, dar jocurile nu se încheiaseră încă. Bila continua să se rostogolească mereu. Trebuia să se oprească pe un număr bun.

Bellamy își pune mantaua:

— Plec cu el.

Biletul trece din mînă în mînă. Tovarășii lui vor să-și spună și ei părerea; cea mai bună soluție ar fi dacă s-ar chema prin telefon un post american. Posturile oficiale de radio sînt mai la curent cu felul acesta de salvare. N-are nici un rost să însărcinezi pe cineva să ia serul la sosirea avionului francez; ar trebui să mai știi și cum să-l trimiți la Oslo. Spitalul militar e cel mai indicat să ducă afacerea la bun sfîrșit. Sau poliția. În orice caz nu se poate face nimic fără intervenția autorităților.

Bellamy e de altă părere:

— E o treabă prea lungă și prea încurcată. Va sosi prea tîrziu.

— Și tu crezi că vei ajunge mai repede?

— Fără îndoială, deoarece nu voi cere învoirea nimănui.

— Învoire pentru ce?

— Habar n-am. Ca să fac ceea ce trebuie. Mă voi lăsa călăuzit de inspirație.

— Vorbești fără nici o noimă.

— Vom vedea.

— Îți bați joc de noi?

E cu putință oare ca aceștia să nu înțeleagă că în seara aceea Bellamy e în măsură să ducă la bun

sfîrşit orice însărcinare ? Şi că pentru salvarea oamenilor acelora, cu care de altfel nu l-a însărcinat nimeni, nu-i va putea sta în cale nici o piedică ? Că simte nevoia să acţioneze numaidecît, să se avînte în indiferent ce acţiune, cu condiţia să fie anevoioasă ?

Are o inspiraţie de jucător :

— Punem rămăşag că trimit serul la Oslo ?

— Fără ajutorul nimănui ?

— Fără.

— Pe ce ?

— Pe tot ceea ce am pierdut. Dacă nu reuşesc, plătesc dublu.

— În regulă.

— Faceţi socotelile în timpul lipsei mele. N-am nici o clipă de pierdut.

Porneşte spre uşă, dar după ce face cîţiva paşi se întoarce înapoi. Scoate din buzunar un ceas masiv de aur şi-l pune pe masa verde :

— Vi-l las zălog.

Îl ia pe Hanzi de mînă :

— Hai, la drum !

Şi-a recăpătat vioiciunea într-o clipă. Fără îndoială, e salvat. Izbînda atîrnă de culezanţa, de dibăcia lui. Se şi simte biruitor. Din prag, mai strigă :

— N-ar strica să-mi uraţi totuşi noroc.

Urmează o ploaie de grosolănii. Această grindină de vesele sudălmi le uşurează inima după orele acelea de tensiune. Bellamy izbucneşte în rîs şi trage după el copilul speriat.

Orele 4,40 (GMT) — Paris.

Corbier e gata s-adoarmă. Capul i-a căzut pe piept. Are o atitudine de om învins. Oboseala a fost mai

tare decît mînia. Laurette şi Mercier se simt complici. Ei nu dorm. Nici nu vorbesc. De frică să nu-l trezească. Gustă amîndoi această dulce clipă de intimitate care-şi va avea însemnătatea ei în reveriile lor de mai tîrziu, fiindcă ceea ce a încolţit în noaptea asta între ei va trebui să aibă urmări. Ea îi arată sticla cu mîna ; el îi înţelege invitaţia mută şi umple amîndouă paharele. Laurettei nu-i e sete, dar bea totuşi, plină de recunoştinţă. Ţinînd paharul într-o mînă, stinge cu cealaltă lampa care se afla între ea şi Corbier, ca şi cînd ar fi vrut să ocrotească somnul soţului. De fapt Laurette a făcut gestul acesta pentru ea. Temîndu-se ca semnele oboselii să nu i se fi întipărit prea adînc pe obraz, încearcă să le mascheze puţin în penumbră. Dar imediat ce a stins lampa şi-a dat seama că Mercier i-ar putea interpreta gestul drept o încercare de a asigura intimitatea apropierii lor, împiedicînd în acelaşi timp deşteptarea soţului. Laurette roşeşte. Doctorul, care bagă de seamă tulburarea ei, se întreabă ce i s-o fi întîmplat. Ar vrea s-o liniştească dar cum nu ştie ce are, nu îndrăzneşte s-o întrebe. Telefonul sună smulgîndu-i din gîndurile acestea ale lor.

Corbier se trezeşte tresărind.

La celălalt capăt al fluviului se află telefonistul aeroportului din Tempelhof, Willi Stromer. Ei încearcă să-i explice cum pot mai bine, în nemţeşte, ce ar dori de la el. Telefonistul e foarte puţin binevoitor : Willi e blond şi roz ca o fată, dar în ochii lui cenuşii şi severi nu se citeşte nici un pic de blîndeţe. Cu un ton tăios, declară că n-are dreptul să transmită comunicări avioanelor care sosesc la aeroport. Dacă acest domn Sirnet se înfăţişează la el, va lua serul în păstrare : atîta e tot ce poate face.

— N-aţi putea depune medicamentul în primul avion care pleacă spre Oslo ?

— Nu, domnule, lucrul acesta nu intră în atribuţiile mele.

Generația care a precedat imediat pe aceea a lui Willi se purta mai politicos cu străinii. Era formată din fiii înfrîngerii. Noua generație și-a regăsit mîndria națională. Lui Willi nu-i plac francezii în general. Cei de la capătul firului îl plictisesc: nu va face nimic fără ordine speciale. Iar cei care ar putea să-i poruncească nu sînt acolo. Dorm. În Germania, ca și la Paris, șefii nu lucrează la ora patru dimineața. Vor fi la postul lor de-abia la ora nouă. Prea tîrziu? De ce? Ce, nu pot aștepta? Nu? Nu pot? Ei bine, cu atît mai rău pentru ei. Să se descurce cum or ști. Rareori s-a simțit Willi un personaj atît de important ca acuma, cînd și-a luat tonul tăios față de acești pseudo-învingători care se enervează la Paris.

Mercier închide telefonul, furios.

Corbier prinde tocmai atunci la radio un mesaj din partea lui Hollendorf. Neamțul le aduce la cunoștință că a reușit să cîștige de partea lor un locotenent american, pe nume Charles Bellamy. Acesta va încerca să-l ajungă numaidecît pe Sirnet la Berlin și să asigure transportarea serului pînă la Oslo.

— Cheamă totuși mai departe Berlinul, stăruie orbul.

— Bineînțeles. Nu mă las.

Amîndoi socotesc tăcerea radio-amatorilor berlinezi drept o înfrîngere personală. Avionul francez va fi la Tempelhof peste o jumătate de oră.

Orele 4,50 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

În dormitor, pescarii goi pînă la brîu, s-au așezat la rînd pentru a li se face injecția. Căpitanul trece

de la unul la altul ţinînd în mînă un tampon de vată şi o seringă.

— Asta sau nimic e totuna... mormăie Frank.

Larsen ridică din umeri:

— Ştii asta tot atît de bine ca şi mine.

Omul care a auzit cel dintîi apelul medicului şi care simţea criza apropiindu-se, a intrat de bună voie între bolnavii din baracă.

După terminarea injecţiilor, căpitanul se pregăteşte să intre în cabina de comandă, cînd Frank îl opreşte:

— Trebuie făcut ceva.

— Ce vrei să fac?

Frank urlă:

— Nu putem rămîne totuşi pe loc şi pieri aşa, fără nici o măsură de apărare.

Revolta îşi arată colţii din nou. Se aud ţipete de pretutindeni. Larsen îşi măsoară oamenii liniştit:

— Aştept propunerile voastre.

Michel înaintează:

— Am eu una: ce-ar fi dacă am slobozi o barcă pe mare? Iar cei sănătoşi ar putea părăsi vasul.

— Pe o vreme ca asta? Eşti nebun!

— Avem mai multe şanse de salvare decît rămînînd aici cu bolnavii.

Ceilalţi aprobă zgomotos.

— Dacă nu ne putem descotorosi de ei, barem să plecăm noi.

— E singurul mijloc de-a ne salva pielea.

— Prefer să lupt cu valurile decît cu boala.

— E de o sută de ori mai bine să riscăm înecul decît să cadă carnea de pe noi bucată cu bucată.

Căpitanul n-are chef să stea de vorbă cu ei. S-ar spune că-l învinuiesc că nu-i lasă să se apere. Face un gest de resemnare.

— Faceţi ce vreţi.

Strigătele încetează deodată. Acum, cînd li s-a dat cîştig de cauză, pescarii se simt mai puţin si-

guri pe ei. Le-ar fi plăcut ca ordinul de părăsire a vasului să vie de la căpitan. Michel întreabă :

— Ne autorizaţi să plecăm ?

Larsen îşi ia dintr-o dată ţinuta lui de comandant :

— Nu, nu vă autorizez să plecaţi. V-o interzic chiar. Numai că, de cîteva clipe am impresia că nu mai sînt stăpîn pe vasul meu. Şi atunci vă spun : faceţi după cum vă taie capul. Sinucideţi-vă de frică să nu muriţi.

— Dumneavoastră nu veniţi cu noi ?

— Sigur că nu.

— Din pricina... lui Olaf ?

— Asta nu vă priveşte.

Poate că dacă Olaf ar fi fost sănătos şi ar fi ţinut cu orice preţ să plece, Larsen l-ar fi urmat ştiind totuşi bine că săvîrşeşte o nebunie.

Pînă în ziua aceea nu-şi dăduse seama cît de mult îşi iubea fiul. Acum n-are decît o singură dorinţă : să se descotorosească de smintiţii aceştia şi să se întoarcă în baracă. Lui nu-i e teamă de molipsire.

Frank, ca şi cum şi-ar fi vorbit lui însuşi, întreabă cu glas scăzut :

— De ce aţi dat ordin să se oprească maşinile ?

— Pentru că am transmis medicului din Paris coordonatele poziţiei vasului ca să ni se arunce serul cu paraşuta.

— Şi cînd va veni ?

Larsen nu răspunde.

— Credeţi că-l vom avea la timp ?

— Habar n-am. Dacă nu ai răbdare să aştepţi, atunci n-ai decît să pleci.

— E nevoie de cîteva ore ca să trimiţi un medicament de la Paris. O fi oare pe drum ?

Michel strigă :

— Ce le pasă lor, acolo ? Ei nu sînt în primejdie de molipsire. Au tot timpul. Şi noi, între timp, putem crăpa.

— Să nu crezi că dacă latri ai să mă convingi, răspunde căpitanul. Sînt sigur că cei de acolo fac tot ce pot ca să ne ajute. Vor reuşi oare? Asta e altă poveste.

Orele 5 (GMT) — Brunschweig.

Ajungînd la aeroport, Bellamy se întîlneşte cu un tovarăş care se întorcea dintr-un zbor de noapte. Încearcă să-l înduplece să-l însoţească pînă la Berlin. Celălalt şovăie. Bellamy stăruie. E vorba de o misiune foarte importantă, spune el. Dar celălalt ar vrea să vadă ordinul. Şi cum Bellamy nu-i poate arăta aşa ceva, aviatorul nu cedează. Nu-şi poate asuma asemenea risc. „Trezeşte din somn pe unul din şefi, repetă el, şi atunci te însoţesc cu plăcere." Dar Bellamy nu vrea să trezească din somn pe nimeni. Explicaţiile ar dura prea mult şi-ar fi prea încurcate. Apoi nici nu e sigur c-ar putea convinge pe cineva. Şi, în orice caz, ar sosi prea tîrziu. Fiecare minut e preţios. Lăsîndu-şi colegul uluit, aleargă spre hangarul unde se află avionul de vînătoare.

— Scoateţi avionul, porunceşte el mecanicilor. Trebuie să plec numaidecît.

Puţin miraţi, oamenii se supun.

Camaradul său îl priveşte de departe. Se întreabă dacă are dreptul să-l lase pe Bellamy să plece cu avionul lui. După o scurtă şovăire îşi spune că dacă nu s-ar fi oprit la ieşirea din aeroport, n-ar fi ştiut nimic. I s-a părut că Bellamy e peste măsură de enervat şi un schimb de cuvinte cu el n-ar fi dus la nici un rezultat. E ora cinci dimineaţa. E obosit şi vrea să se ducă la culcare. În timp ce se îndepărtează, mecanicii aduc avionul pe pistă.

— Benzină are? întreabă Bellamy.

Trebuie umplut rezervorul. În timpul acesta ofițerul se uită la ceas. Își scoate o țigară din buzunar, ar vrea s-o aprindă dar își dă seama că e primejdios și își bagă bricheta la loc. Se plimbă de colo pînă colo cu țigara în gură. Trebuie să izbutească. În momentul acela nu întîmplarea e stăpînă pe soarta lui, ci el însuși. Nu putea cere norocului ceva mai bun decît apariția aproape miraculoasă a copilului la fereastra clubului, cu biletelul în mînă, iar misiunea aceasta i-a picat ca un dar minunat al cerului. Trebuie să cîștige cu orice preț rămășagul. După asta nu va mai juca, s-a terminat. Bellamy a mai făgăduit o dată mamei sale, în chip solemn, că nu va mai pune mîna pe cărți. Biata bătrînă i-a dat atunci toate economiile ei ca să-și plătească o datorie de onoare. A avut norocul să-i poată da banii înapoi foarte repede.

Bellamy avea o meserie bună. Neobosit, străbătea cu automobilul lui sute și mii de kilometri pe toate șoselele Americii. I se întîmpla din cînd în cînd să-i fie lehamite de atîta drum. Dar îi era de ajuns să se gîndească la faptul că ar fi putut fi contopist pentru a se simți voios și pentru a intona unul din cîntecele acelea copilărești și agresive pe care le învățase în tinerețea lui și pe care le cînta cît îl ținea gura, de unul singur, la volan. Hoinărelile acestea îndeamnă la reverie. Nu pentru că Bellamy ar fi o fire poetică, nici pentru că s-ar simți atras în mod deosebit de priveliștile naturii, dar îl desfată să vadă defilînd în fața lui arbori, plante și animale. Pînă la urmă a învățat puțină botanică și zoologie. Și apoi întîlnești fel de fel de oameni. În răstimpuri Bellamy ia cu el cîte un călător care-i face semn să oprească. În felul acesta a trecut printr-o sumedenie de aventuri. De la gangsterul care încercase

să-l atace, dar pe care-l redusese la tăcere și-l condusese la postul cel mai apropiat de poliție, pînă la acel ciudat refugiat ungur sau ceh care vorbea latinește și pretindea că în țara lui e deputat ; de la ziaristul francez care voia să se documenteze asupra vieții din America — fără să cunoască un singur cuvînt englezesc — pînă la copilul de zece ani care fugise de acasă ca să se facă marinar și pînă la scamatorul care-l învățase pe Bellamy o mulțime din cele mai reușite coțcării. Și apoi femeile, mai puțin numeroase însă, pentru că automobiliștii se opresc întotdeauna pentru ele.

Aproape toate primiseră să facă un popas într-un hotel. Ele știau că trebuie să plătească serviciul care li se făcuse. Unele dovedeau însă o rea-voință care-l jignea pe Bellamy : fără a se crede un Cassanova, el aștepta totuși de la călătoarele acestea întîmplătoare puțină drăgălășenie, oarecare bunăcreștere. Atît. Le lipsea mai ales educația. Dar pe de altă parte la ce te poți aștepta de la niște tinere care n-au nici măcar mijloacele de-a călători în condiții normale ? Erau, bineînțeles, și excepții : și într-un sens și în altul. Doris, blonda fată de bar, de care fusese aproape îndrăgostit timp de trei zile. Și învățătoarea aceea din Nord care nu-l lăsase nici s-o atingă și care îl amenințase cu văpăile Iadului ! Toate aceste amintiri luminează cu un surîs buzele lui Bellamy. De fapt, femeile n-au jucat un rol prea însemnat în viața lui. Patima jocului e mai puternică în el decît orice. Maică-sa îi spune uneori c-ar trebui să se însoare ca să nu mai joace. El răspunde că e mai bine să trăiască mai departe alături de ea și bătrînica e mulțumită.

Mecanicul îi face semn că e gata, iar Bellamy se urcă în avion.

La sosirea la Tempelhof, Sirnet n-a găsit radioamatorul care ar fi trebuit să vină după ser. Întreabă la oficiul de primire, la biroul de control sanitar, la poliție, la vamă. Nimeni n-a auzit de pachet. Biroul companiei *Air France* e închis pînă la zece dimineața. Înainte de amiază nu plecă nici un avion. Aviatorul nu-și poate șterge din amintire fața rugătoare a tinerei femei de la Orly. Părea atît de sincer îngrijorată! Și i-a spus cu atîta convingere că medicamentul va fi luat în primire la Berlin de un corespondent care îl va trimite mai departe, la Oslo! N-ar vrea să înșele încrederea necunoscutei, dar ce mai poate face? Ca să fie cu conștiința împăcată, se cațără pînă la cabina telefoniștilor. Întîmplarea le joacă însă festa. Omul care a primit comunicarea lui Corbier nu mai e acolo. De bună-credință, colegul său îl asigură că n-a auzit vorbindu-se de nici un fel de înștiințare cu privire la niște doctorii. Dezamăgit, Sirnet revine în holul aeroportului. Trece prin fața barului în care telefonistul care a primit înștiințarea lui Corbier joacă barbut, și ajunge în încăperea destinată personalului. Colegii își iau micul dejun în așteptarea autobuzului care îi va duce în oraș.

— Ei? întreabă Carmont, mi se pare că persoana care trebuia să aștepte pachetul ți-a tras chiulul, nu?

Sirnet ridică din umeri. Nimic nu-l scoate din sărite ca bătaia de joc. Niciodată n-a răbdat să fie luat peste picior. Dar viața în comun l-a învățat că trebuie să-și ascundă enervarea dacă vrea să nu dea apă la moara zeflemelelor. Înțepăturile plouă. Aviatorii sînt obosiți și puțină răutate îi ajută să rămînă treji. Blonda aceea tînără și agitată care i s-a adresat lui Sirnet era destul de drăguță pentru a deștepta gelozia camarazilor. Lor nu le pare rău de ghi-

nionul unui camarad al cărui noroc îl pizmuiau. Rămîne de văzut cine era şi ce voia mistificatoarea aceea şi ce cuprinde în realitate pachetul. Ceva de contrabandă? Stupefiante? Acte secrete?

Ernest pregetă să desfacă învelişul.

— Oricine îşi poate face rost de hîrtie de împachetat de la Institutul Pasteur, asta inspiră încredere bobocilor, rînjeşte Carmont.

— N-ai să-mi spui că n-ai fi luat şi tu pachetul dacă ţi l-ar fi dat ţie?

— M-aş fi uitat barem să văd ce e în el.

De ce să şovăie? De vreme ce n-a venit nimeni să ceară pachetul, Ernest are tot dreptul să-l desfacă. Pentru a învinge ultima urmă de şovăială, îşi spune că poate va găsi înăuntru vreo lămurire care să-i îngăduie trimiterea lui mai departe.

Dar pachetul, o dată desfăcut, dă la iveală cîteva fiole cu eticheta răzuită.

— Nu ştim mai mult ca adineauri, zice unul.

— Trebuie să se facă o analiză chimică, propune altul.

— Şi dacă l-ai preda de-a dreptul poliţiei? îşi dă cu părerea *steward*-ul.

— Numai asta nu, strigă Carmont. Ar trebui ca Sirnet să dea socoteală pentru ce-a trecut pachetul prin fraudă. Vameşii nu preţuiesc curtenia.

Dar Sirnet nu-i mai ascultă. Se uită la un funcţionar care se apropie de el cu o carte de vizită în mînă. După ce aruncă o scurtă privire pe hîrtie, exclamă cu o veselă surprindere:

— Dora!

Prin uşa sălii rezervată echipajului, o răpitoare şi tînără femeie oacheşă îi face semn cu mîna. Într-o clipă, ochii tuturor se îndreaptă spre ea.

Sirnet îşi ia rămas bun de la ei cu voioşie:

— Vă salut!

Dă să plece, dar Carmont îl opreşte şi arătîndu-i pachetul desfăcut, spune:

— Ți-ai uitat serul.

Sirnet răspunde cu ușurință :

— Îl las aici, poate va veni cineva după el.

Dar Carmont nu-l iartă.

— Dacă vine cineva să-l ia, te va căuta pe tine. Ce vrei să facem noi cu el ? Iar pe masă nu-l putem lăsa. Ți-ai luat răspunderea lui, mergi pînă la capăt.

Aviatorii schimbă între ei surîsuri cu subînțeles. Nu-i interesează serul, dar sînt mulțumiți că acest Carmont a găsit mijlocul să-i pună bețe-n roate lui Sirnet. Drăguța n-are decît să mai aștepte. Foarte enervat, Sirnet reface pachetul cum poate mai bine.

— Stai să-ți ajut, spuse Carmont.

Dar Carmont lungește dinadins treaba ca să-l întîrzie. Sirnet își pierde răbdarea, îi smulge cutia din mînă și o strecoară în geantă.

— O voi aduce mîine dimineață înapoi, anunță Sirnet plecînd.

— Să nu vii prea tîrziu, îi strigă căpitanul.

— Fii pe pace. Eu nu întîrzii niciodată.

Și dispare dincolo de ușă.

— Cine-i Dora asta ? întreabă *steward*-ul.

— O cocoțică, o nemțoaică, răspunde nepăsător Carmont.

— E drăguță, oftează căpitanul.

Orele 5,15 (GMT) — Tituie.

Oamenii sînt toropiți de somn. Dar nu pot dormi. În amețeala lui, Dorzit se gîndește la recoltă : dacă ar fi avut mai mult curaj, ar fi putut avea o cantitate mult mai însemnată de bumbac. Are o viață îndestulată, bineînțeles. Dar nu-i bogat. N-a pus deoparte mai nimic. Și anii trec. Dorzit se simte încă în putere, dar într-o bună zi va trebui să iasă din

joc şi să se întoarcă în Europa. De ani de zile nu se gîndeşte decît să-şi asigure o bătrîneţe liniştită şi să se odihnească. Pe măsură ce bătrîneţea se apropie, se simte din ce în ce mai neliniştit. Mai întîi, încotro s-o apuce? S-a gîndit multă vreme la satul în care s-a născut, în Calvados. O regiune de şes cu ierni geroase şi umede, cu copaci şi cu flori. Pentru că s-a săturat pînă-n gît, zicea el, de soare, de căldură şi de negri. Dar cu doi ani în urmă se întorsese în Franţa şi petrecuse o lună de vacanţă la ţară. Atunci a descoperit că i-a trecut cheful de-a mai trăi acolo. Nu se mai înţelegea cu oamenii şi nimeni nu-l mai înţelegea nici pe el. Nepoata pe care avea de gînd s-o lase moştenitoare i s-a părut slută şi interesată. Fratele lui, un ţăran hrăpăreţ. Cînd le povestea despre viaţa lui singuratică, despre vînători, despre inundaţii sau despre marile expediţii în pădurea virgină, ei se uitau la el uluiţi şi cu un aer oarecum disprețuitor. Erau mîndri de a fi rămas printre albi şi-şi închipuiau că sînt superiori şi civilizaţi. Dorzit regăsise toate temeiurile care justificau ruperea lui de sat: setea de aventură, nevoia de a trăi şi de a respira în voie, groaza de meschinărie. De departe, în lumina amintirilor, tîrguşorul de baştină se gătea în culori poetice; de aproape totul era şi mai chircit şi mai cenuşiu ca atunci cînd plecase. Dorzit nu mai ştia acum unde se va duce să-şi petreacă restul zilelor: pe Coasta de Azur? La Paris? Vorbea deseori şi cu ceilalţi plantatori despre asta. Spunea şi el, ca toată lumea: nu vreau să plesnesc pe meleagurile astea împuţite. Dar ştia că acolo va pieri şi că, la urma urmei, era foarte bine aşa. Numai că, să te duci să trăieşti în Africa, să lupţi ani de zile pentru ca să fii liniştit după aceea, apoi să bagi de seamă că acest „după aceea“ nu va veni niciodată şi că liniştea la care ai visat atît de des nu-ţi mai spune nimic, e oricum absurd, trebuie să mărturiseşti.

Van Rielst nu-i vorbăreț. Bea în tăcere, cu un fel de îndîrjire deznădăjduită ; nu-și descleștează dinții decît pentru o dușcă de alcool. Problemele care-l frămîntă nu interesează pe nimeni. A înțeles lucrul acesta de mult. Problemele lui se reduc, de altfel, la una singură : Van Rielst se teme de moarte. Ultima oară cînd a fost la doctor, acesta a clătinat din cap : îi merge din ce în ce mai rău. Van Rielst știa lucrul acesta, i-o spunea lui de mult inima. De ce beți ? îl întrebase doctorul. De ce ? N-avea decît să-și amintească ce-i spusese de la prima vizită. Că era condamnat, că nu-i mai rămîneau decît cel mult doi sau trei ani de trăit. Un om care știe asta se poate opri de la băutură ? Chiar dacă n-ar fi băut niciodată, tot ar fi luat calea beției. Dacă Van Rielst s-ar fi putut vindeca prin abstinență, ar fi fost cu totul altceva. Dar nu era cazul. El întrebase dacă putea face ceva pentru a-și evita destinul. Ar fi putut întîrzia deznodămîntul cu cîteva luni și atîta tot. Ești bărbat, îi spusese doctorul, nu cred că e nevoie să-ți spun povești. Dar Van Rielst tocmai asta ar fi preferat, ca doctorul să-i spună povești și să-l lase să trăiască în amăgire ultimele zile ale vieții. Era bărbat, fără îndoială, și ce-i cu asta ? Dacă ești bărbat moartea e mai puțin tristă ? Era singur, nu va lăsa după el pe nimeni, nu-l va plînge nimeni. Asta nu era o mîngîiere. Dimpotrivă. Are impresia că ar muri mai ușor dacă ar lăsa ceva în urma lui, dacă n-ar avea sentimentul copleșitor că a trăit și a muncit degeaba. Cine să-i moștenească bruma lui de avere ? Nici nu voia să se gîndească la asta. De ce să mai faci testament cînd nu ții la nimeni ? Va lăsa lucrurile așa cum sînt. Ce-i mai pasă lui de ce are să se petreacă după ce va muri ?

În clipa aceasta Étienne urăște din toată inima aparatul de radio. Are pică pe Dorzit, pe Van Rielst, pe Lalande și pe toți acei necunoscuți care, aplecați asupra aparatelor, își vorbesc din cele pentru colțuri

ale lumii. Are pică pe pescari, pe medic, pe el însuşi. I se naşte copilul şi el nu va fi acolo. Ce vînt de nebunie l-a tîrît pînă aici? Étienne îşi aminteşte vorbele vrăjitorului: puterile diavoleşti şi-au găsit adăpost în descoperirile albilor. Ele se năpustesc asupra noastră şi ne izbesc ori de cîte ori ne apropiem de ele. Rîsese atunci de aceste superstiţii şi acţionase ca un om civilizat. Avusese oare dreptate? Era el într-adevăr un om civilizat? Lumea albilor nu era lumea lui. Se simţea stingherit în mijlocul ei. Era tratat ca un inferior. Iar el accepta această situaţie. Ca şi cînd ar fi avut un cusur ereditar, cusurul pielii negre. Era creştin, dar în adîncul inimii nu credea în egalitatea oamenilor pe care o propovăduia Evanghelia. Asta i se părea o mărinimie din partea albilor, un hatîr pentru care trebuia să le fie recunoscător dar pe care nu era nimerit să-l ia prea în serios. Pentru ei, părăsise obiceiurile şi credinţa strămoşilor. Se depărtase de ai lui fără ca, în schimb, să fie primit de ceilalţi. Poate că generaţia lui e o punte de trecere şi că va fi mai bine pentru copilul lui. Étienne nu-şi face iluzii. Micuţul va fi şi el tot negru. Nu se va putea juca niciodată cu copiii europenilor. Va fi alungat. Şi pentru prima dată Étienne e chinuit de îndoieli. Fusese atît de convins pînă acum de mărinimia credinţei prăpăvăduite de Părintele Gross! Poate că Părintele avea puterea de-a izgoni spiritele rele care revin şi-l iau cu asalt acum cînd el nu mai este acolo. Dar Étienne alungă acest gînd cu dispreţ: încă o superstiţie de negri.

Telefonul sună. Lalande ridică receptorul. Brigadierul din Zobra anunţă:

— Am onoarea să vă comunic că femeia Loiseau a născut o fetiţă şi că se simte bine.

Étienne izbucneşte în rîs. Un rîs care n-are nimic nervos sau isteric; e numai revărsarea unei bucurii neţărmurite, răsunătoare, năvalnice şi care, încetul cu încetul, cucereşte şi pe ceilalţi.

Dorzit bate cu labele spinarea lui Loiseau :

— Bravo ! O hărăpoaică mai mult ! Exact ceea ce ne lipsea.

Van Rielst scoate un clondir din buzunar şi spune cu solemnitate :

— Trebuie să bem ceva pentru asta.

Începînd cu Étienne, sticla trece din mînă în mînă. Se bea direct din ea. Lalande, care bea după negru, şterge cu grijă gura sticlei.

— Trebuie să comunicăm vestea şi celorlalţi tovarăşi, propune Dorzit.

— Crezi ? întreabă Lalande.

Propunerea îi place. Acest lung răstimp de aşteptare împărtăşit cu atîţia alţii a sfîrşit prin a închega o strînsă legătură între radio-amatori.

Orele 5,17 (GMT) — Neapole.

Ştirea împrăştie surîsuri pe toate chipurile.

— O mică negresă, trebuie să fie ceva foarte drăguţ, exclamă Carmela.

— Negrii au pielea mai mătăsoasă ca noi, observă serios brigadierul, mai ales femeile.

Ceilalţi fac semne de aprobare din cap. Ippolito îşi aminteşte de războiul din Abisinia. Pe vremea aceea era fericit. Cu toate astea nu şi-a putut urî duşmanul. Înţelegea să lupte cu acele biete făpturi şi să le ucidă pentru că era în joc construirea Imperiului Colonial Italian ; dar să le arate ură, de ce ? Acei nefericiţi băştinaşi erau fără apărare ; ei atacau, nişte războinici moderni ca italienii, cu suliţe, cu arcuri şi cu săgeţi. Se repezeau călare asupra tancurilor şi îndurau fără împotrivire bombardamentele aeriene. Ippolito, împreună cu o parte din camarazi ar fi înfiat chiar cîţiva copii negri dacă nu

i-ar fi chemat la ordine, cu asprime, căpitanul : Camarazi, voi sînteţi albi, urmaşii Romanilor, şi iată-vă gata să daţi numele vostru unor creaturi dintr-o rasă inferioară ! Ocrotiţi-i pe negri, purtaţi-vă cu ei omeneşte, dar lăsaţi-i la locul lor, nu vă amestecaţi cu ei şi nu-i trataţi pe picior de egalitate !

După ce ieşiseră de la căpitan, unul din ei, mai afurisit, observase că, în privinţa negreselor, căpitanul era mai puţin mofturos. Şi nu se dădea în lături să le viziteze. Dar, logic cu el însuşi, nu le socotea drept egale, ci le schimba la fiecare trei zile şi căuta întotdeauna din ce în ce mai tinere. Ceea ce n-ar fi îndrăznit să facă şi cu albele.

— Anunţ naşterea fetiţei la Paris, declară tehnicianul poliţiei, încîntat că are şi el ceva de făcut.

Orele 5,20 (GMT) — Paris.

La Paris ştirea naşterii copilului iscă o uşoară destindere în atmosfera supraîncărcată a salonului din Champs-de-Mars. Nu se fac nici un fel de comentarii. Dar pe cele trei feţe frămîntate se răspîndeşte un surîs. Gîndurile care-i chinuiesc dospesc necontenit în mintea lor. Cea mai mică scînteie va preschimba totul în vîlvătaie. Şi ei aşteaptă această explozie, jinduiesc după ea chiar. Căci numai astfel va ajunge criza la un deznodămînt oarecare. Fiecare din ei ar vrea să dea cărţile pe faţă şi să vorbească în sfîrşit limpede.

Naşterea, despre care au aflat, o înregistrează cu toţii, dar ştirea aceasta nu ajunge pentru a le schimba cursul gîndurilor.

Un copil... Dacă Corbier ar fi avut un copil cu Laurette ar fi fost oare mai fericit ? S-ar mai putea încă, dacă ar dori cu tot dinadinsul. Orbul cîntăreş-

te o clipă ambele posibilităţi. Dacă ar fi tată, asta i-ar da de lucru, copilaşul l-ar ajuta să-şi treacă timpul şi, mai ales, nu s-ar mai teme că Laurette l-ar putea părăsi. Înlănţuită cum e de îndatoririle ei de soţie, n-ar mai putea să se sustragă de la dubla legătură alcătuită dintr-un fiu şi un soţ. Iată partea pozitivă. Dar partea negativă atîrnă mai greu : mai întîi răspunderea de-a aduce pe lume un copil i s-a părut întotdeauna strivitoare lui Corbier, chiar pe vremea cînd era sănătos. Cei mai curajoşi oameni au laşităţile lor. Mai era apoi partea gingaşă a raporturilor sale cu un copil care nu şi-ar cunoaşte tatăl decît ca pe un infirm, mîhnirea lui Corbier de a nu-şi putea vedea niciodată odrasla. Şi mai presus de toate motivul cel mai puternic şi mai respingător pe care nu şi-l mărturiseşte decît cu mare greutate. Corbier n-ar putea răbda ca Laurette să se ocupe de altcineva în afară de el, chiar dacă acel altcineva ar fi propriul său fiu. E îngrozit de gîndul de a fi lipsit de o parte din dragostea soţiei sale şi ştie că n-ar putea îndura lucrul acesta.

Laurette s-a gîndit şi ea la acest copil care ar putea fi al ei şi a lui Corbier. A respins însă imediat această idee. S-a gîndit apoi la un copil al lui Mercier. De ce al medicului ? E mai puţin frumos decît soţul ei ; Laurette se felicită că şi-a păstrat judecata rece şi că e nepărtinitoare : asta dovedeşte că e mai puţin îndrăgostită decît credea. Ar vrea un copil care să fie numai al ei. Bărbatul n-ar trebui să fie decît o unealtă. Pentru care motiv, în acest caz, nu vrea un copil de la soţul ei ? Laurette îşi dă seama cu groază că ceea ce o dezgustă e gîndul de a se culca cu Corbier. Deodată, apropierea trupească de singurul bărbat pe care l-a cunoscut i se pare monstruos de neplăcută. Cum a putut-o face pînă acum ? Doamne, Doamne se rugă Laurette, numai de nu s-ar prelungi starea asta de spirit ! Numai de-ar intra totul în normal ! Dacă nu, înnebunesc. Apoi învol-

burarea care a frămîntat-o cîteva clipe se potolește. Asupra Laurettei pogoară o liniște adîncă. Se vede pe sine din afară, ca și cum s-ar uita la o persoană străină. E lucidă, chiar cinică, și se întreabă : care e cel mai bun mijloc de a învinge această criză care, fără îndoială, a fost căşunată de Mercier ? Să nu-l mai vadă niciodată sau să se culce cu doctorul ca să scape de obsesie ? Înclină către cea de a doua soluție. Se pune însă o altă întrebare : e obiectivă sau caută numai să-și scuze dorințele ? Laurette sfîrșește prin a crede că e obiectivă. La urma urmei, puțin îi pasă. Ea știe prea bine cum se va sfîrși povestea asta.

Orele 5,21 (GMT) — Brunschweig.

Corbier l-a înștiințat pe Hollendorf despre nașterea copiluiui.

— E mai bine să ai o fată decît un băiat, spune neamțul. Fetele, cel puțin, nu se duc la război.

Se ridică și se duce să-și arunce privirea asupra fiului său. Hanzi doarme ghemuit, o deprindere luată nu de mult. Hollendorf a mai observat că băiatul surîde adesea prin somn. Sărăcuțul ! Se înveselește și el cum poate ! Viața n-a fost prea blîndă cu el și nu are prea multe prilejuri de veselie cînd e treaz. Tatăl lui a fost mai fericit decît el. Hollendorf se întreabă pentru ce de fiecare dată cînd se gîndește la copilărie, îi răsar în minte aceleași imagini : se vede împreună cu mama, cu tata și cu frații lui într-un automobil mare pe care li-l împrumuta un unchi pentru a pleca în vacanță. Se duceau în Alpii Bavarezi. O căsuță înconjurată de brazi, un lac în

care te scăldai cu plăcere și de jur împrejur piscuri înzăpezite pe care oamenii se cățărau legați unii de alții cu frînghii. Dar nu, șirul de oameni legați între ei cu frînghii vine mult mai tîrziu, pe cînd era student. Erau și fete cu ei. O fată voinică și arătoasă pe care o chema Gudrun se învîrtea mereu împrejurul lui. Iar el nu îndrăznea s-o ocolească. Și totuși Gudrun nu-i plăcea, iar ea îi scosese vorbă că-i sfios. Reputație neîntemeiată. Cînd a cunoscut-o pe Marga, cu care avea să se și căsătorească, dovedise că știe să se descurce, ba se pare că fusese chiar prea îndrăzneț. Marga era micuță, gingașă și glumeață.

Hollendorf se întoarce la locul său, oftînd.

Reîncepe apelurile:

— Allo! Berlin... chemare către toate posturile. Aici Brunschweig. Trec pe ascultare.

O voce molcomă răspunde:

— Vorbește Brunschweig, te ascult!

Hollendorf explică: vasul în primejdie, molima bîntuie pe bord, serul pe drum, francezul Sirnet trebuie să fi sosit la Berlin fără să fi găsit pe nimeni; americanul Bellamy plecat prea tîrziu, urmează să ia în primire medicamentele pentru a le trimite la Oslo.

Apoi întreabă:

— Mă auzi?

— Foarte bine. Continuă.

După ce sfîrșește, Hollendorf întreabă:

— Poți face ceva?

— Să vedem.

— Cine ești dumneata?

Lui Hollendorf i se pare că e auzit foarte bine cînd repetă întrebarea, dar că persoana nu vrea să-i răspundă. Misteriosul interlocutor a dispărut și apelurile lui Hollendorf se pierd din nou într-o tăcere totală.

Orele 5,23 (GMT) — Berlin.

Mesajul a fost prins de un post de radio aparţinînd Armatei Sovietice. Biroul e mobilat simplu, dar fără gust. Pe pereţi sînt prinse cîteva fotografii: Lenin, Bulganin, Hruşciov.

Ofiţerul rus care ascultă la aparat scrie în grabă cîteva rînduri pe o foaie de hîrtie.

Sună şi intră un soldat. Ofiţerul îi întinde hîrtia:

— Pentru comandantul bazei.

Ostaşul salută şi iese. Ofiţerul rămîne o clipă pe gînduri: degetele lui se joacă în neştire cu creionul. Involuntar, rusul începe să schiţeze ceva. Desenează prost, schiţa e de-o stîngăcie copilărească. Împrejurul vasului trage cîteva linii ondulate care ar vrea să reprezinte valurile, iar deasupra lor avionul care aduce serul.

— Tovarăşe locotenent!

Ofiţerul tresare. Soldatul a revenit.

— Să predau biletul acesta ştafetei motorizate sau poate aştepta pînă mîine?

— Trebuie să plece numaidecît.

Mîna ofiţerului sovietic mototoleşte desenul şi-l face cocoloş. Concediază omul spunînd cu un glas morocănos:

— Altă dată învaţă să baţi la uşă înainte de-a intra!

Orele 5,30 (GMT) — Berlin-Tempelhof.

Avionul lui Bellamy a aterizat pe aeroportul militar. Formalităţile au mai răpit puţin din timpul atît

de preţios aviatorului. Se repede spre marele salon al călătorilor. Caută mai întîi biroul companiei *Air France,* dar îl găseşte închis. În aerogară s-a răspîndit însă peste tot povestea cu medicamentele. Francezul a bătut la toate uşile sperînd să dea de urma destinatarului. Dar n-a găsit pe nimeni care să ia pachetul în păstrare. O ceată de idioţi! Bellamy e furios. Cînd dă peste telefonistul care-şi aminteşte de convorbirea cu parizienii, americanul face explozie. Nu-şi putea preveni camaradul înainte de-a coborî în bar? Cum, i se încredinţează un mesaj important şi nu-şi dă măcar osteneala să-l aducă la cunoştinţa comandantului aeroportului, serviciilor sanitare sau echipajului de pe avionul a cărei sosire i-a fost semnalată! Tînărul îngîmfat care se simţea atît de mîndru de tonul tăios cu care răspunsese celor de la Paris, acum nici nu îndrăzneşte să mai deschidă gura. Numai roşeaţa care-i colorează obrazul şi gîtul îi trădează emoţia. Nu se simte umilit: a greşit şi-şi cere scuze. Dar în fundul inimii lui clocoteşte ura. De fapt toţi militarii trupelor de ocupaţie sînt la fel. Şi-şi aminteşte de casele bombardate, de străzile în flăcări, de femeile batjocorite, de mobilele distruse, de blănurile furate. Toate astea vor fi plătite într-o zi. Va veni ceasul în care, unii după alţii, năvălitorii vor trebui să plătească şi va fi tras la răspundere şi acesta. O lovitură de picior în burtă. Gustă de pe acum plăcerea răzbunării. Şi de aceea zîmbeşte el în timp ce Bellamy continuă să răcnească. Un funcţionar se apropie de locotenentul-aviator. Ţine în mînă o listă: a găsit adresa lui Sirnet. Francezul locuieşte la Hotelul *Am Zoo.*

Bellamy sare într-un taxi.

Orele 5,35 (GMT) — Pe vasul
MARIA SORENSEN.

Oamenii s-au adunat pe punte așezîndu-se în cerc. Vorbesc cu vocea scăzută ca niște conspiratori. E, într-adevăr, un fel de complot care se urzește sub conducerea lui Frank și a lui Michel. Hotărîrea e luată. Vor pleca în zori, vor părăsi vasul. Șalupa e gata. O vor încărca cu merinde, cu toate merindele care se găsesc pe vas, cu bagaje și cu o rezervă de apă; de asemenea și cu rachiu.

— Rațiile le voi distribui eu, hotărăște Frank.

Singurul care șovăie e bătrînul Peter.

— Să părăsești un vapor în largul mării, asta-i dezertare.

— Dacă nu vrei să mergi cu noi, i-o întoarce Michel, ne faci un serviciu. Ești bătrîn și la vîrsta ta nu mai ești bun de nimic.

— Vîrsta n-are nici o însemnătate, protestează Peter jignit. Cunosc marea mai bine ca voi toți pentru că umblu pe mare mai de multă vreme și pentru asta vă vorbesc despre obiceiurile noastre, ale marinarilor.

— Obiceiurile astea prevăd și ciuma? Prevăd ca aparatul de radio să nu funcționeze? Prevăd să rămînem înțepeniți în mijlocul nopții?

— Spun numai atît că înainte de-a rupe cu disciplina și de-a te expune primejdiei de-a fi trimis în fața unui tribunal, trebuie să te gîndești bine.

— În ce mă privește, m-am gîndit. La fel și tovarășii.

Peter ar vrea să discute, dar Frank se apropie de el amenințîndu-l cu pumnu-i enorm:

— Tu vei rămîne pe loc. Nu te luăm cu noi chiar dacă ne-ai ruga. S-a hotărît. Numai să nu-i dezumfli și pe ceilalți. Altfel vei avea neplăceri. Ai înțeles?

— Nu spun nimic, geme bătrînul înspăimîntat.

Știi foarte bine ce faci. Tot așa și Michel. Aveți dreptate. N-am spus nimic împotrivă. Mă gîndeam cu voce tare. Asta-i tot.

Michel, scos din sărite de atîta palavrăgeală, urlă :

— Leagă căţeaua !

— Căţeaua, căţeaua... repetă Peter astupîndu-şi gura cu mîna. E adevărat, vorbesc întotdeauna prea mult.

Şi se îndepărtează tîrîndu-şi picioarele.

Cînd Michel şi-a ridicat glasul, toate privirile s-au îndreptat spre baracă. Pescarii speră că Larsen n-a auzit nimic.

Căpitanul stă în picioare în încăperea aceea întunecoasă şi rău-mirositoare. Bolnavii s-au ridicat într-o rînă. Se agaţă de căpitan, ultima lor nădejde. Musul supină.

— Hai, băieţelule, fii bărbat !

Copilul face o sforţare ca să-şi reţină lacrimile. Continuă să tremure şi să clănţăne din dinţi.

Singurul care nu s-a clintit e Olaf. Se uită la tatăl său care se apropie, dar privirea lui imobilă nu trădează nici o emoţie.

Larsen se apleacă peste salteaua băiatului. Ridică mîna ca să-i mîngîie părul aspru pe care sudoarea i l-a lipit de tîmple. Dar nu îndrăzneşte să meargă mai departe. Olaf pare să nu fi băgat de seamă mişcarea aceasta sfioasă, abia schiţată.

— Legătura s-a restabilit. Serul e pe drum.

Căpitanul a vorbit numai pentru a rupe tăcerea apăsătoare dintre ei, pentru a deschide vorba. Olaf ar vrea să se prefacă a nu pricepe nimic, ar vrea să facă mai departe pe nepăsătorul. Pentru asta ar trebui să nu răspundă. Dar n-are forţa necesară. Nevoia de a fi îmbărbătat trece înaintea altor sentimente, chiar şi înaintea duşmăniei pe care o încearcă faţă de tatăl său. Vocea-i înspăimîntată îi trădează emoţia :

— Şi cînd o să sosească serul ăsta ?

Întrebarea asta chinuiește toată lumea de pe vas. În fața acestui chip tineresc, crispat de spaimă, tatăl șovăie. Ar vrea să-i insufle fiului încredere, caută cuvinte liniștitoare care să-l potolească ; nu le găsește însă : el nu știe să mintă. Spune doar atît cu glas stins :

— Foarte repede, sper.

Ce răspuns nătîng : lui Larsen îi vine să se pălmuiască. Firește că speri, dobitocule ! Toată lumea speră că serul va sosi repede. Ceea ce voia să spună Larsen e că ar fi în stare să facă orice pentru a-l salva pe Olaf și că dacă ar putea să-i ia el boala, i-ar lua-o bucuros. Poate că n-ar fi fost nevoie de vorbe ca fiul să înțeleagă ce voia să spună Larsen.

Olaf reia, cu o voce îndulcită :

— O să ai grijă de Cristina, după ce voi...

Nu-și poate termina fraza : după ce voi muri. Nu poate pronunța cuvîntul acesta crud. Un val de frică îl acoperă, îl paralizează. I se pune un nod în gît. Zadarnic încearcă să-l înăbușe. Rușinat, se întoarce cu fața la perete.

Larsen nu și-a iubit niciodată fiul atît de mult. Îl ia în brațe ca odinioară, cînd era copil. A reușit, în cele din urmă, să sfărîme dura carapace care-l desparte de ceilalți, să-și descătușeze inima și nu se mai poate opri.

— Nu ți se va întîmpla nimic. O să te faci bine. Ne vom întoarce acasă împreună. Și maică-ta are să-ți facă plăcinta cu mere pe care ți-o pregătește ori de cîte ori te înapoiezi. Altă dată nu-mi plăcea dar încetul cu încetul, văzînd că e pe gustul tău, a ajuns să-mi placă și mie. Nu ți-am spus asta niciodată. Nici maică-ta nu știe. Vezi, îți fac mărturisiri prostești.

— Și Cristina ?

— Va fi așa cum vrei tu. Mă voi duce la părinții ei să-i cer mîna, dacă vrei.

Larsen e sigur acum că nu-şi putea dori o noră mai bună ca aceea aleasă de fiul său.

Şi în inima lui Olaf s-a muiat duşmănia.

— Ai grijă să nu te molipseşti, spune el.

Larsen izbucneşte în rîs : e pentru prima oară că băiatul se gîndeşte la el.

— Ce-ţi trece prin gînd! N-ai nimic doar! Îţi vei reveni numaidecît, ai să vezi. Ţi-o făgăduiesc.

E sincer convins că va putea împiedica boala să-i vatăme feciorul. Faptul că l-a regăsit pe Olaf îi dă o încredere nemărginită în propriile-i puteri şi o credinţă oarbă în viitor.

Orele 5,50 (GMT) — Berlin.

Kurfürstendam : un taxi coboară larga cale pustie. Doar un bar luminat aruncă o pată albă în mijlocul vitrinelor stinse. Cu ţigara între buze, două femei de stradă fac trotuarul, un trecător citeşte o scrisoare sub un felinar, un poliţist îl priveşte bănuitor. Trec camionete cu trufandale, un camion de mărfuri, distribuitori de ziare. În staţia metropolitanului sosesc primii călători, încă înnegurați de somn ; şi cîteva femei, nu prea multe.

Taxiul se opreşte în faţa hotelului *Am Zoo*.

Bellamy coboară :

— Aşteaptă-mă aici.

Împinge uşa. În hol, paznicul de noapte care moţăie într-un fotoliu, cu picioarele întinse pe un scaun şi cu o gustare pe o tavă pusă lîngă el, se ridică brusc.

— Care-i camera domnului Sirnet ? întreabă americanul.

Portarul se duce în birou şi cercetează registrul călătorilor. Bellamy priveşte pendula din perete ;

abia îşi stăpîneşte nerăbdarea. Minutarele ceasului aleargă. Şi idiotul ăsta care nu-i în stare să găsească un nume într-un registru...

În sfîrşit paznicul a găsit:

— Domnul Sirnet ocupă apartamentul 87/89.

— La ce etaj?

— Al doilea.

Bellamy se repede spre ascensor. Băiatul de la lift lipseşte. Cu un pas hotărît, americanul se îndreaptă spre scara. Sare mai multe trepte deodată. Neamţul îl strigă din urmă: ar vrea să-l oprească pentru a-l înştiinţa pe Sirnet de vizită. Bellamy ridică din umeri şi, fără a binevoi să răspundă, continuă să urce. Paznicul nu stăruie şi se întoarce la jilţul său oftînd: numai de nu i-ar crea neplăceri! Dar poftеşte să ţii piept unui ofiţer aliat în uniformă!

Bellamy bate cu violenţă în uşa apartamentului 87/89. Puţin după aceea vine să deschidă un tînăr în pijama: e Carmont, tovarăşul lui Sirnet.

Americanul începe să-i explice despre ce-i vorba, dar Carmont nu pricepe nimic. Ascultînd sfatul lui Bellamy, Carmont se duce în camera de baie şi-şi udă faţa cu apă rece. Cînd se reîntoarce, e în măsură să răspundă la întrebările lui Bellamy. Din nenorocire Sirnet a luat fiolele de ser cu el. Acum e la amanta lui care a venit să-l ia de la aerodrom.

— Ai numele şi adresa acestei doamne?

— O cheamă Dora Kern şi locuieşte în Leipzigerstrasse, 126.

— Mulţumesc.

Bellamy coboară scara în fuga mare, străbate holul ca un ciclon şi regăseşte taxiul care aşteaptă în faţa intrării. Strigă şoferului adresa. Acesta îl priveşte uimit.

— Ce mai stai? Dă-i drumul!

— Ştiţi unde e Leipzigerstrasse? În sectorul de Est.

Bellamy are o ușoară șovăială. Apoi poruncește:

— Dă-i totuși drumul.

— Vreți să vă duceți acolo în uniformă? întreabă șoferul uluit.

Bellamy nu se gîndise la asta. Un ofițer american surprins în uniformă, noaptea, în sectorul de Est, are toți sorții să se trezească la poliție și nu e momentul să riște o asemenea întîrziere.

Automat își consultă ceasul de mînă: cît timp pierdut!

— Așteaptă-mă o clipă.

In hol, portarul își termină tocmai gustarea. Își ridică sprîncenele văzîndu-l pe american cum trece din nou valvîrtej prin fața lui. Bellamy urcă încă o dată scara, ajunge în fața ușii lui Carmont și bate. Francezul deschide numaidecît: încă nu adormise. Citea.

— Dă-mi niște haine civile. Repede. Leipzigerstrasse e în sectorul de Est.

Carmont a avut tot timpul să se gîndească. Îi pare rău că și-a bătut mai înainte joc de Sirnet. Dacă ar putea să ajute acum la trimiterea serului, ar face-o cu dragă inimă.

Americanul devine nerăbdător:

— Iute! nu-i nici un minut de pierdut.

Hainele lui Carmont nu se potrivesc lui Bellamy. Din fericire există și bagajele lu Sirnet. Un pantalon cenușiu, o jachetă sport. În timp ce americanul se îmbracă, Carmont anunță:

— Vă însoțesc și eu. Aș putea să vă fiu de folos.

— Cum doriți, dar grăbiți-vă! Nu pot aștepta.

Tonul acesta repezit îl întărîtă pe francez; dar nu răspunde. În cîteva secunde e gata. Cei doi oameni coboară împreună și se aruncă în taxi.

Înăuntrul mașinii se privesc pentru prima oară. Carmont scoate din buzunar un pachet de țigări și-l întinde lui Bellamy:

— Nu, mulțumesc.

— Nu fumați ?

Carmont își aprinde țigara.

— Credeți că veți putea trimite numaidecît serul la Oslo ?

— Habar n-am.

— E totuși destul de rău că n-am fost preveniți din timp. Sirnet vă așteptă la aerodrom.

Bellamy se uită pe fereastră. Nu cunoaște Berlinul. De cînd se află la Brunschweig a avut de mai multe ori prilejul să-l viziteze, însă nu-i plac călătoriile. Călătoriile înseamnă pentru el lucru. A fost nevoie de-o împrejurare de felul acesta ca să se urnească din loc. Și de altfel ce e atît de atrăgător la Berlin ? În privința monotoniei toate orașele lumii seamănă între ele. Aici poate că sînt mai multe ruine dar în afară de astea se pot vedea, ca pretutindeni, străzi mărginite de fațade cenușii pe care circulă o gloată cenușie și anonimă.

Taxiul a apucat pe o arteră principală ale cărei clădiri au fost rase de pe fața pămîntului. Bombardamentele au dat o amploare neașteptată centrului orașului scoțînd la iveală piețe imense cu forme ciudate, lărgind parcurile. Deodată, afișele de publicitate dispar de pe ziduri, iar în locul lor se văd lozinci în limba germană.

— Sectorul de Est, spune zîmbind Carmont.

Acesta cunoaște bine sectorul de Est. Se duce să cineze destul de des acolo împreună cu camarazii săi sau să cumpere daruri pentru prietenele sale pariziene. În mărci răsăritene, lucrurile costă mai ieftin. Și apoi, un obiect venit de dincolo dobîndește alt farmec în ochii persoanei care primește darul, pe lîngă că atribuie dăruitorului un prestigiu indiscutabil. E ceva care iese din comun. În Franța, Carmont se bucură de un mare succes pe lîngă prietenii lui vorbindu-le despre zona de Est cu autoritatea unui cunoscător lipsit de prejudecăți. În realitate observațiile lui sînt foarte super-

ficiale, înfrumusețate însă cu două sau trei anecdote hazlii, ceea ce justifică faima lui de strălucit povestitor.

Taxiul se oprește în fața unei case masive și scunde care datează dinaintea războiului din 1914. Ușa de la intrare se deschide cu ajutorul unui buton electric, dar mecanismul nu funcționează.

— Aveți un chibrit? întreabă Bellamy.

În timp ce-i întinde cutia de chibrituri, Carmont se gîndește c-ar fi putut spune cel puțin „vă rog". Dar nu-i clipa potrivită pentru amabilități. Și-și bate imediat joc de propriul lui formalism. Americanul aprinde un chibrit. Găsește lista locatarilor: Dora Kern... etajul cinci.

Cîteva clipe mai tîrziu, tînăra femeie care doarme alături de amantul ei se trezește brusc la auzul bătăilor din ușă. E tînără și chiar cînd se deșteaptă din somn frumusețea ei rămîne desăvîrșită: mai mult chiar, tulburarea îi sporește farmecul. Dar Sirnet nu bagă de seamă. Se gîndește la alte lucruri acum. Ceasul arată șase și un sfert. Nu poate fi lăptarul, prin urmare e poliția. Francezul sare din pat: n-are actele în regulă pentru zona de Est și la ora asta aventura lui cu o femeie e o explicație care nu valorează nimic în ochii acestor Volkpolizieren: voinicii aceștia din poliția populară nu-s prea romanțioși. Pe jumătate îmbrăcat, trece în odaia din fund. Întrezăriseră din timp posibilitatea unei descinderi și întocmiseră un plan de fugă.

— Grăbește-te, șoptește Dora.

Bătăile din ușă devin din ce în ce mai puternice.

— Trebuie să mă fi denunțat vecina. Sînt singură.

Sirnet deschide balconul încăperii din fund: își termină îmbrăcatul în frig, dar nu-și dă seama de temperatură. A studiat îndelung pe unde trebuie să fugă în caz de pericol: dintr-o singură săritură poate ajunge pe acoperișul casei vecine, iar de acolo e un joc de copil să alunece pînă-n curte. Deocam-

dată se lipește de perete în timp ce Dora închide ușa balconului. Femeia ia apoi un capot din sala de baie, îl aruncă în grabă pe umeri și se îndreaptă cu pași înceți spre ușă:

— Cine-i?

— Deschideți, răspund două voci poruncitoare.

— Ce doriți?

Cei de afară reîncep să bată în ușă. Temîndu-se ca gălăgia să nu alarmeze întregul imobil, Dora se hotărăște să deschidă. Bellamy și Carmont năvălesc în apartament.

— Domnul Sirnet?

Dora face cît mai firesc pe mirata.

— Nu-l cunosc, ați greșit adresa.

— Dumneavoastră sînteți Dora Kern? întreabă Carmont.

— Da. Dar de ce?

— Nu trebuie să vă fie teamă de noi. Chiar Sirnet mi-a spus că e aici.

Dora se ferește de metodele poliției. Și stăruie:

— Nu înțeleg nimic din ceea ce spuneți. Vă repet, sînt singură!

La rîndul său, Bellamy intervine într-o engleză în care amestecă și cîteva cuvinte germane, spre a se face înțeles mai bine:

— Vă rog, domnișoară. Noi știm că Sirnet e aici. Trebuie să-l vedem numaidecît.

O apucă de braț sperînd s-o convingă mai ușor. Dora se desprinde brusc. A sosit momentul să se supere, socotește ea, și ridică glasul:

— Vă rog să mă lăsați în pace, spune ea sec. Cu ce drept ați intrat în casa mea? Nu știu cine e acest domn Sirnet de care vorbiți.

Pierzîndu-și răbdarea, Carmont o întrerupe cu mojicie:

— Ba știți foarte bine. Astă-seară v-am văzut cu el la aerodrom.

A vorbit destul de tare așa că-l aude și Sirnet.

Recunoscînd vocea camaradului său, Sirnet bate în geamurile uşii balconului. Călăuziţi de zgomot cei doi oameni intră în camera din fund. Dora îi urmează. Dincolo de ochiurile ferestrei, Sirnet face semn că vrea să intre. Ea îi deschide. De-abia întors în cameră, aviatorul începe să strănute. În zadar încearcă el să deschidă gura ca să vorbească. De fiecare dată e întrerupt de un nou strănut. Carmont izbucneşte în rîs, dar Bellamy nu vede comicul situaţiei. Uşurinţa lui Carmont îl scoate din fire. Dora a înţeles în sfîrşit că nu are de a face cu poliţia şi că s-a speriat fără nici o pricină. Uşurată, începe şi ea să rîdă. În cele din urmă Sirnet poate vorbi. Şi totul se lămureşte. Da, are fiolele ce i s-au încredinţat la Paris. E foarte fericit să le predea americanului dacă acesta cunoaşte vreun mijloc de a le face să ajungă cît mai repede la destinaţie. Cei doi oameni pleacă luînd pachetul cu ei, iar perechea se culcă din nou.

— Afurisit noroc mai are şi Sirnet ăsta, comentează Carmont coborînd scara.

Bellamy nu răspunde.

Taxiul îi aşteaptă în faţa casei. Şoferul, care îi vede venind cu un pachet, se întreabă neliniştit ce s-o fi dus să caute un ofiţer american în sectorul de Est. E convins că are în maşină nişte spioni.

— La Tempelhof.

Automobilul porneşte. Dar şoferul tot mai are îndoieli. Ce-o să declare el poliţiei din Est dacă-i arestează? Cum să facă dovada că n-are nici un amestec în această afacere? Un biet şofer nu poate pune întrebări clienţilor asupra intenţiilor lor înainte de a-i primi în maşină. Deodată îi dă prin gînd că s-ar putea întîmpla să fie întrebat dacă avea cunoştinţă că transporta un ofiţer american. Cum să tăgăduiască, dat fiind că la Tempelhof, de unde şi-a luat clientul, acesta era în uniformă? De asemenea, l-a văzut şi cînd s-a dus să se schimbe într-un ho-

tel din sectorul de Vest. „Și cu toate astea — îl vor întreba — l-ai condus în sectorul de Est, nu? Și mai pretinzi că nu ești complicele lui?"

Șoferul e aproape hotărît să oprească mașina. Le va explica în mod cuviincios: domnii n-au decît să ia un alt taxi, tovarășul lui nu va putea fi bănuit că știe că e vorba de americani. Un alt gînd îi trece însă prin cap. El locuiește în sectorul de Vest. Dacă ofițerul se supără, s-ar putea să ia numărul și bietul Michel Lorben s-ar găsi din nou la strîmtoare, de data asta însă dincolo: spion sovietic, ar zice americanii, coloana a cincea. Mai mult încă, dacă americanul ar fi arestat după ce el l-ar fi dat jos din mașină, cine ar putea să-i scoată din cap că nu l-a denunțat Michel Lorben? Ah, ce greu e să fii german în ziua de azi și să trăiești liniștit!

Și iată că, asemenea unui coșmar, cele mai grozave temeri ale șoferului se îndeplinesc.

Se aude un șuierat. Nici măcar nu băgase de seamă că ajunsese la linia de demarcație dintre cele două zone.

Oprește mașina. Doi Volkpolizieren se apropie și se uită în mașină. Taxiul n-a fost oprit cînd a intrat în sectorul de Est, ci a trebuit să se întîmple asta acum cînd au acest blestemat pachet în mașină!

— Ce conține cutia aceasta?

— Un medicament pe care trebuie să-l expediem numaidecît.

— Unde vă duceți?

— La Tempelhof.

— Actele dumneavoastră!

Aici e aici. Ce caută aviatorul francez și ofițerul american în zona de Est? Explicațiile lor sînt cam confuze. Engleza amestecată cu germana a lui Bellamy face mai curînd o impresie proastă. În ceea ce-l privește pe Carmont, el știe numai franțuzește.

Cei doi Volkpolizieren se urcă în automobil.

— Du-ne la comisariat.

Şoferul ar vrea să se justifice. Pînă acum însă poliţiştii nu l-au întrebat nimic şi un instinct de prudenţă îl opreşte să deschidă gura. Cel mai bun lucru e să stea liniştit. Automobilul se opreşte în faţa comisariatului. Agenţii îi poftesc să coboare. Bellamy e tot cu pachetul în mînă.

— Tu poţi pleca, spune unul din agenţi şoferului.

Michel Lorben, care n-a înţeles imediat, nici nu se mişcă.

— Şterge-o! urlă poliţistul.

Şoferul nu aşteaptă să i se spună asta de două ori şi automobilul porneşte în viteză.

La post, oamenii care i-au adus pe Bellamy şi Carmont raportează şefului. Acesta ia personal interogatoriul celor doi prizonieri. Le porunceşte să desfacă pachetul. Ei se supun. La vederea fiolelor, poliţiştii rămîn nedumeriţi.

Americanul se supără:

— Chemaţi pe comandant, pe şef, patronul... Noi, explicaţii... Aduceţi translator... El înţelege... Foarte important... Foarte grabnic!..

Aruncă o privire deznădăjduită spre pendula comisariatului care arată ora şapte.

Poliţistul îl linişteşte. Autorităţile militare au şi fost înştiinţate. O să vină un ofiţer rus. Şi, obosit de stăruinţa lor, îi trimite să aştepte pe-o bancă la intrare.

Ei se aşază, melancolici, unul lîngă altul.

— Doriţi o cafea? le propune un agent.

— De ce nu?

Timpul trece. Dacă mîinile lui Bellamy s-ar potoli, ar putea aţipi un pic. Şi atunci ar putea uita şi de ser şi de *Maria Sorensen*. Dar a doua zi, la trezire, s-ar găsi într-o încurcătură grozavă. Ce s-ar întîmpla cu datoria lui? Datorie de joc, datorie de onoare, cum se spune. În orice caz Bellamy n-are de gînd să se omoare. Dacă nu poate să plătească

nu va plăti şi gata. Va fi dat afară din club. Ei şi? Nu-i cine ştie ce nenorocire. Nu va mai voi nimeni să joace cărţi cu el. Ei, asta nu-i nici chiar aşa de sigur. Jucătorul e jucător. Dacă se iveşte prilejul nici un adevărat jucător nu-l va respinge ca partener. Se va spune că nu-şi plăteşte datoriile? Ei bine, să se spună.

Nu, nu în asta constă vulnerabilitatea lui Bellamy; ceea ce îl frămîntă e posibilitatea unei înfrîngeri, posibilitatea de-a fi strivit în această veşnică prinsoare pe care a făcut-o cu viaţa. Pînă acum s-a descurcat destul de mulţumitor. De bine de rău şi-a orînduit întotdeauna afacerile. Dacă de data asta ar pierde, i s-ar părea că l-a părăsit norocul. Iar dacă n-ar mai avea încredere în norocul său, n-ar mai avea nici în el însuşi... Şi fără încredere în el însuşi... dar mai bine să nu se gîndească la asta. Trebuie să cîştige, asta-i! Şi de aceea nici nu va atinge măcar.

Carmont, la rîndul lui, se întreabă ce caută el în acest viespar. La hotel nici nu-l durea capul şi nimeni nu i-a cerut să-l însoţească pe Bellamy. Pentru ce s-a luat după el? Dintr-un simţ al datoriei, din solidaritate umană? Carmont e sincer cu el însuşi: s-a luat după american din diletantism. Ca să se laude mîine cu o aventură pe care ar fi ticluit-o potrivit fanteziei sale. De data aceasta ar fi avut de povestit o istorioară pasionantă dacă s-ar fi terminat totul cu bine: „Cînd am fost arestat de sovietici...“ Ceea ce nu l-ar împiedeca să rămînă obiectiv. „Am fost arestat de Volkpolizieren, ar putea spune, şi totuşi recunosc...“ Toate povestirile lui au întotdeauna o notă erotică. Ceea ce le face şi mai atrăgătoare. Nici de aici n-ar lipsi. Nota erotică ar fi Dora. Ce-ar fi putut el să brodeze în legătură cu asta? Că, pentru a nu fi arestată, se oferise lui Bellamy şi mie, luîndu-ne drept poliţişti. Ar fi prea melodramatic, n-ar crede nimeni. Totuşi,

cînd agenții se duc să facă descinderi și le găsesc pe femei în pat, e imposibil să nu li se facă uneori și propuneri rușinoase. Carmont se uită la polițiști și pentru o clipă îi invidiază. Dacă s-ar putea împrieteni cu ei și i-ar putea însoți... Trebuie găsită altă versiune pentru Dora Kern. A, am găsit. Își amintește că încăperea era scufundată în beznă și că atunci cînd le-a dat drumul să intre, femeia ridicase o perdea prin care se strecura o rază de lună. Ea a trecut prin jerba de lumină și el i-a zărit prin transparența țesăturii subțiri linia corpului. Fără să-i dea atunci prea multă atenție, fiindcă ceea ce-l interesa era să-l găsească pe Sirnet. Acum avea ce să brodeze pe această temă. Dora, ar istorisi el, se așezase chiar în dreptul ferestrei ca să discute cu ei. În timp ce vorbea, am putut-o privi în voie. Dar dînsa știa că e privită? Femeile cărora le-ar povesti (el își păstra istorioarele piperate pentru femei) ar spune că Dora era perfect conștientă și că spera să-i convingă pe calea asta pe Bellamy și pe el să renunțe la cercetări. „Credeți?" ar întreba Carmont. „Ești naiv", ar fi răspuns ele întărîtate de gîndul că altă femeie făcea ceea ce ele însile rîvneau să facă și nu îndrăzneau. Pentru ce s-ar fi lăsat atunci convinse cu atîta ușurință că altă femeie e gata să se ofere primului venit dacă n-ar avea și ele, în mod inconștient, aceeași dorință?

Un impunător automobil negru se oprește în fața intrării. Un căpitan în uniforma Armatei Sovietice coboară din el. Blond, ras pe cap, umeri pătrați, ochelari, picioare scurte în cizme bine lustruite.

Bellamy începe să dea explicațiile necesare prin mijlocirea translatorului. Rusul îl întrerupe:

— Știu despre ce e vorba: despre un ser destinat vasului de pescari *Maria Sorensen*.

Bellamy și Carmont rămîn cu gura căscată. Ofițerul, plin de gravitate, explică:

— Am fost înştiinţaţi prin centrul nostru de ascultare.

Carmont intervine:

— Fiindcă ştiţi despre ce este vorba, fiţi atît de bun şi daţi ordin să ni se înapoieze pachetul. Îl vom expedia la Oslo de unde îl va lua un avion sanitar care-l va paraşuta apoi deasupra vasului.

— Nu, domnule.

A spus aceasta cu o linişte deplină. Bellamy şi francezul protestează:

— Refuzaţi să înapoiaţi serul?

— Refuz.

— Pentru ce?

— A fost confiscat.

— Bine, dar... există oameni în primejdie care aşteaptă medicamentul.

— Ştiu.

— Şi vă opuneţi să le fie trimis?

— N-am spus asta.

Bellamy izbucneşte:

— Vă bateţi joc de noi?

Ofiţerul nu răspunde. Se adresează unui poliţist:

— Duceţi pachetul în maşina mea.

Omul se execută.

Bellamy şi-a ieşit cu totul din sărite. Cele ce i s-au spus despre ruşi sînt cu mult depăşite de fapte! Ruşii ăştia sînt nişte bandiţi, nişte duşmani ai civilizaţiei, nişte brute. Ar avea chef să urle, să lovească. Sîngele i se urcă la cap. E cetăţean american, strigă el. Şi nu va permite aşa ceva. Lui nu-i e frică de nimeni. Dar ofiţerul sovietic surîde:

— Avem şi noi avioane. Chiar mai iuţi ca ale voastre.

Bellamy nu se aştepta la asta. Înghite cu noduri insultele care-i stăteau pe limbă, dar de răspuns nu găseşte nimic. Se uită la Carmont care se mulţumeşte să zîmbească. S-ar zice că zevzecul ăsta se distrează. Americanul strînge pumnii. Ar pălmui

cu plăcere obrazul acesta înveselit. Bellamy n-a făcut niciodată politică dar își amintește de discuțiile auzite în cafenele și restaurante în timpul peregrinărilor lui prin provincia americană: se vorbea adesea de falșii aliați europeni care sînt întreținuți de contribuabilul iancheu și de care ar fi mai bine să se descotorosească.

Automobilul pornește, dar Bellamy n-a scos încă nici un cuvînt.

Polițistul îl bate pe umăr:

— Sînteți liber.

Încă unul care-și bate parcă joc de el. Americanului nu i-a părut niciodată atît de rău ca în noaptea asta că nu are darul spontaneității răspunsului. Cu ce plăcere i-ar fi trimis polițistului o replică usturătoare în fălci, o replică dintr-acelea care să-l lipească de perete. Oamenii mari, în astfel de împrejurări, rostesc cuvinte istorice. În orice caz, așa se povestește.

Ies și pornesc de-a lungul unei vaste artere mărginite de arbori. Orașul începe să se trezească. Cei dintîi trecători se îndreaptă spre stațiile metropolitanului și spre cele de autobuz.

Din cînd în cînd cîte o față tinerească, proaspătă, trufașă, se desprinde din mulțimea trecătorilor. Tineri cu înfățișare cutezătoare, cu șapca potrivită semeț pe creștet, cu țigara în colțul buzelor înaintează fluierînd. Fete cu fața aspră, cu privirea sfidătoare, în haine de piele cu croială bărbătească în urma cărora Carmont își întoarce capul. Într-o bună zi va trebui să intre în vorbă cu una din aceste tovarășe, își spune el. Ar fi o experiență nostimă. De altfel femeile acestea trebuie să fie destul de ușor de cucerit: amorul liber e în vederile partidului, nu? Și ce istorioară pasionantă pentru prietenele lui de la Paris! „Trăiam pe atunci cu o mică bolșevică, o fată fioroasă și sălbatică ce purta la ea întotdeauna un revolver; nu se gîndea decît la revo-

luție, ceea ce n-o împiedica să fie vicioasă ca o burghează..." Trebuie să fi fost într-adevăr niște stricate fetișcanele astea ! Totuși Carmont nu ține de loc ca ele să fie vicioase. Nu-i plac desfătările perverse decît în lumina cernută prin închipuirea sa ; în realitate aceste plăceri i se par grosolane și puțin înfricoșătoare.

Violenta lovitură de picior pe care o dă Bellamy unei cutii de conserve îl face pe francez să tresară și-l smulge din lumea visurilor. Cutia se rostogolește cu zgomot pe asfalt. Dintr-o nouă lovitură de picior Bellamy o trimite mai departe. Dar i-ar trebui mult mai mult decît atîta ca să se răcorească.

— Și-au bătut joc de noi, bombăne el. Bandă de ticăloși... Ticăloși... Ticăloși...

Repetă într-una același cuvînt fără a găsi altceva. E atît de comic în furia lui, încît Carmont se stăpînește cu greu să nu-i rîdă în nas.

Orele 7 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Zorile s-au ridicat peste Oceanul Înghețat de Nord.

Pescarii forfotesc în jurul șalupei. Hotărîrea e luată. Pleacă. Barca, încărcată cu merinde, a fost coborîtă pe apă. Oamenii n-au însă cugetul curat. Ei știu că dezertează, că-și părăsesc tovarășii. Timpul frumos a risipit puțin suflul de groază : se tem mai puțin de molimă. În ultimele ceasuri doar unul singur dintre ei a fost molipsit de boală. Și s-a dus lîngă ceilalți bolnavi în baracă. Dacă hotărîrea de-a dezerta ar fi trebuit luată acum, mulți dintre ei, cu siguranță, ar șovăi. E prea tîrziu însă ca să mai dea îndărăt. Frank și Michel conduc operațiile. Ultimele bagaje sînt trecute peste bord.

Bătrînul Peter umblă pe punte fără rost pradă unei adevărate drame de conştiinţă. N-ar vrea să plece, dar se teme să rămînă. Larsen, căruia se pare că nu-i pasă de ce se petrece pe vas, s-a încuiat în cabina lui.

Peter aruncă tovarăşilor săi priviri de cîine bătut. Ei se prefac că nu-l văd. În cele din urmă bătrînul se adresează lui Michel: au fost întotdeauna prieteni. A avut şi el o clipă de slăbiciune, de zăpăceală, dar pentru asta nu merită să fie părăsit. Michel face pe surdul şi nu răspunde. Peter îşi dă seama că se apropie clipa în care va fi prea tîrziu, iar ei vor pleca fără el. Îi vine să înnebunească: geme, se roagă, scînceşte, se adresează pe rînd fiecăruia dintre pescari. Stingheriţi, aceştia nu îndrăznesc totuşi să pună un cuvînt bun pentru el. Pînă la urmă Frank îl îmbrînceşte pe Peter cu brutalitate spre şalupă:

— Urcă! Şi nu ne mai plictisi.

— Mulţumesc. Oh, mulţumesc. Eşti un om bun.

— Urcă-ţi spun, şi nu mai cîrîi ca un papagal.

Peter ar vrea să ceară voie să se ducă să-şi ia lădiţa, dar i-e teamă ca Frank să nu se răzgîndească şi nu îndrăzneşte să se depărteze. Se aşază în şalupa care alunecă pe apele cenuşii. Căpitanul iese din cabină, priveşte o clipă barca, apoi coboară scara îngustă şi se îndreaptă spre baraca bolnavilor.

Orele 7,20 (GMT) — Paris.

Bellamy a telefonat lui Hollendorf. Acesta a chemat Parisul. Un avion sovietic care duce serul şi-a luat zborul din Berlin în direcţia Oslo. Acum trebuiesc înştiinţate autorităţile norvegiene ca un avion

sanitar să fie gata pregătit pentru transportarea medicamentelor pînă la vapor.

— Vrei să telefonăm de aici? propune Corbier.

Doctorul refuză. Apelul trebuie să plece de la Institutul Pasteur. De la spital la spital. Rolul radio-amatorilor a luat sfîrşit. Începe acela al autorităţilor.

Mercier îşi ia rămas bun. Cînd s-a ridicat, toţi trei s-au simţit încurcaţi. Între ei se stabilise un fel de echilibru care acuma se va rupe; dar stinghereala n-a durat mult. Orbul a strîns mîna doctorului cu căldură aproape. Ca şi cum sosirea dimineţii, punînd capăt aventurii, frîngea pentru totdeauna noile legături pe care noaptea le ţesuse între ei trei. Totul redevenea straniu de normal. Mercier strînse mîna Laurettei:

— La revedere, doamnă!

Aceste cuvinte reci, acest ton indiferent l-au uimit în primul rînd pe el însuşi. Laurette i-a răspuns în acelaşi fel:

— La revedere, doctore! Mi-a părut bine că te-am regăsit.

El răspunse:

— Voi mai telefona.

Ochii femeii scînteiază. Cel puţin aşa i s-a părut lui. Ea şopti:

— Perfect, telefonează-mi. O să-mi facă plăcere.

El crezu că desluşeşte o oarecare complicitate în glasul ei. În drum spre Institutul Pasteur şi-a repetat lucrul acesta tot timpul. Dar la mijloc era şi o părere de rău. Părere de rău pentru ceea ce putuse să fie şi nu fusese. Căci trecuseră amîndoi pe lîngă ceva foarte îmbătător şi foarte tulburător, pe lîngă o experienţă extraordinară dacă acel ceva ar fi fost dus pînă la capăt, dar care acum era pierdut pentru totdeauna. Se vor revedea probabil, era chiar sigur de asta. Vor ajunge să se şi culce împreună. Dar legătura dintre ei se va statornici pe un plan mult

inferior aceluia pe care erau gata-gata să-l atingă. Ei n-ar face decît să alerge după o nălucă, să încerce învierea unei înţelegeri aproape desăvîrşite, a neobişnuitei atracţii care, pentru o clipă, îi împinsese unul spre altul şi căreia, dacă i-ar fi cedat, le-ar fi dăruit un belşug de fericire din cele pe care viaţa nu le oferă de două ori. Au fost amîndoi prea înfricoşaţi, prea laşi. Mercier îşi spune că ar fi mai bine să uite totul, să renunţe de-a o mai revedea pe Laurette pentru a nu nimici o amintire pe care întîlnirile ulterioare ar banaliza-o. Dar asta înseamnă romantism, ştie prea bine, după cum are şi siguranţa că peste cîteva ore nu-şi va putea stăpîni dorinţa de a telefona soţilor Corbier. Decorul obişnuit al biroului, şters şi banal, sfîrşeşte prin a destrăma visurile nopţii.

El cheamă Oslo la telefon şi, în aşteptarea răspunsului de la spital, cere băiatului să-i aducă o cafea. Acesta revine după cîteva clipe cu o tavă. Mercier se pregăteşte să înmoaie tocmai un corn în cafea, cercetîndu-şi ziarul, cînd sună telefonul.

Ruşii au lucrat bine: prin grija lor spitalul din Oslo a şi fost înştiinţat. Un avion sanitar aşteaptă la aeroport sosirea serului. În toată Europa nordică, de la Dunkerque la Copenhaga, de la Glasgow la Oslo, staţiunile de radio fac eforturi să intre în legătură cu vasul *Maria Sorensen*.

Orele 7,30 (GMT) — Brunschweig.

Ofiţerii s-au trezit.

Încă de la sosirea lui pe aeroport locotenentul Bellamy a fost chemat de căpitan. Înţepenit în poziţie de drepţi, ascultă mustrările superiorului:

— Cincisprezece zile de arest pentru întîrziere la apel.

Ce tot aiurează căpitanul? Şi ce înseamnă povestea asta cu apelul? Bellamy nu mai pricepe nimic. Greşeala lui e cu mult mai gravă. Şi ţine să restabilească în mod cinstit adevărul:

— Am fost la Berlin, domnule căpitan.

Şi ar fi adăugat că a pus mîna, fără nici un drept, pe un avion militar şi că a aterizat cu un ordin de serviciu fabricat de el însuşi dacă, scos din fire, căpitanul Higgins n-ar fi izbucnit:

— Te-am întrebat eu ceva? Cu ce drept mă întrerupi cînd vorbesc?

Căpitanul continuă pe acelaşi ton, dar Bellamy parcă nici nu aude. Şi priveşte cu nespusă duioşie urechile stacojii ale ofiţerului, obrajii lui plinuţi, mustaţa lui ţepoasă, părul crescut din belşug, ochii înfundaţi în orbite, nasu-i rumen. Aşadar Higgins, acest poloboc de... ciorbă, acest bătrîn ramolit de care îşi bat joc pînă şi recruţii, de ale cărui prostii s-a dus vestea şi pe seama căruia se fac cele mai usturătoare glume, dă dovadă, pentru prima oară în viaţă, de spirit. Rotindu-şi ochii furioşi şi gîfîind ca o focă, ofiţerul răcneşte cu o voce pe care şi-o închipuie abia şoptită:

— Afurisită treabă! Te-ai lăsat tras pe sfoară de ruşi!

Lui Bellamy îi vine să se pălmuiască.

— N-o să mi-o iert niciodată, domnule căpitan.

Orele 8 (GMT) — Oslo.

Un tehnician anonim, funţionar la staţia de Supraveghere Maritimă din Oslo restabileşte cel dintîi legătura cu *Maria Sorensen.*

La fiecare cinci minute repetă după cum i s-a ordonat :

— Allo, KTX...KTX... mă auziți ?

Deodată un glas rupe tăcerea :

— Aici KTX...KTX... vă ascult.

Tonul radio-telegrafistului e sec, oficial. Dar mlădierile vocii captate de el sînt alterate de spaimă.

— Am o comunicare pentru dumneavoastră, spune funcționarul. Serul e pe drum.

Celălalt nu răspunde. Vocea de la radio continuă :

— Rămîneți pe ascultare. Păstrați legătura cu mine. Vă voi semnala plecarea avionului sanitar care vă va aduce medicamentul.

Orele 8,5 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Prin fereastra postului de comandă, Larsen privește șalupa care se îndepărtează. Acum nu se mai vede decît un punct negru în zare. Pune mîna pe un megafon și se urcă pe punte. Urlă cît îl ține gura :

— Legătura s-a restabilit. Serul e pe drum. Veniți înapoi ! Veniți înapoi !

Dar ei nu-l aud ; sînt prea departe. Privind cu binoclul, căpitanul îi vede vîslind din răsputeri.

Larsen coboară în fugă la magazie. Scotocește într-un dulap. Găsește în cele din urmă două fanioane cu care revine pe punte. Începe să le agite cu însuflețire în direcția fugarilor ; osteneală zadarnică : ei nu-l văd. Deodată, căpitanului îi dă în gînd altceva : sirena.

Sunetul ei ascuțit sfîșie văzduhul.

De data asta pescarii au auzit. Se opresc. Privesc

şi ei cu binoclul. Căpitanul stă în picioare pe punte şi flutură din nou fanioanele.

— Poate că-şi bate joc de noi, bombăne Frank. Dar oamenii care au navigat timp îndelungat cu Larsen ştiu că el nu şi-ar bate capul cu aşa ceva.

— De ce-o fi pus în funcţiune sirena?

— Pesemne că s-o fi întîmplat ceva.

— Ceva grav.

Peter îndrăzneşte:

— Dacă ne-am întoarce?

Michel îl fulgeră cu privirea. Bătrînul lasă nasul în jos. Dar gîndul a fost rostit şi-şi face drum şi în mintea celorlalţi.

— Ce avem de pierdut? Am putea vedea ce are de gînd să ne spună.

— Nu e în puterea lui să ne silească să ne urcăm din nou pe vas, dacă noi nu vrem.

Michel protestează, arţăgos:

— Tremură de grija vaporului, asta-i! Dacă vrea să facă vreo manevră, singur n-o poate face, şi nici cu ajutorul bolnavilor.

— Doar dacă n-o fi vrînd să plece şi el cu noi.

E o speranţă iscată din conştiinţa nu prea curată a unuia din ei. Dar nimeni nu-l crede pe Larsen în stare de asemenea lucru. Discuţia urmează încă vreo cîteva momente, dar din clipa în care capii au admis putinţa reîntoarcerii, nimeni nu-i mai poate împiedica pe pescarii mai cumpătaţi să hotărască. Împotriva tuturor aşteptărilor, Frank însuşi se alătură în cele din urmă părerii majorităţii, iar şalupa începe să spintece marea către vas.

Căpitanul i-a văzut. Străbate puntea şi intră în baracă. Auzind şuieratul sirenei, bolnavii au înţeles şi ei că se petrece ceva neobişnuit. De cînd tovarăşii lor au părăsit vaporul, ei căzuseră pradă deznădejdii şi nici măcar nu se mai plîngeau. Aşteptau moartea. Larsen se apropie de fiul său:

— Comunicaţia a fost restabilită. Un avion e pe drum. Aduce serul...

Olaf schiţează un surîs obosit :

— Va fi prea tîrziu.

— Ba nu. Nu-i prea tîrziu. O să te faci sănătos. O să vă vindecaţi cu toţii. Sînteţi salvaţi. Peste o oră o să vă puteţi scula din pat.

Bolnavii s-au ridicat în capul oaselor. Le-a trebuit însă cîtva timp ca să înţeleagă despre ce e vorba, pentru a se agăţa de această nouă speranţă.

— Ceilalţi de ce-au plecat ?

— Pentru că sînt nişte idioţi. Dar se întorc. Au auzit sirena.

Olaf n-are putere să-şi ţină capul sus. Se lasă moale pe pat, cu privirea în gol, cu mîinile tremurătoare. Tatăl îşi întoarce privirea de la el şi iese. Criza a trecut. Olaf e în afară de primejdie. Şi-a revenit şi Larsen. Abia pe punte îşi dă seama că nu ştie exact ce trebuie să facă. Să aştepte. Se uită la cer. E prea curînd ca să aştepte venirea avionului. În timpul acesta şalupa înaintează pe apa cenuşie. Răzvrătiţii vin spre vapor. Totul reintră în ordine. Larsen e din nou căpitanul, singurul stăpîn al vaporului după Dumnezeu. În cursul nopţii s-a produs o ruptură în echilibrul dintre el şi oamenii lui. I-au scăpat din mînă. Larsen nu le poate purta pică. N-a avut destulă autoritate. Se temea de soarta fiului său şi asta l-a făcut să fie slab.

Acuma e ziuă. Lumina risipeşte îndoielile nopţii. Pentru a pune din nou stăpînire pe vas, căpitanul îl cercetează de la un capăt la altul. Coboară în dormitorul pe care fugarii l-au părăsit într-o dezordine care mărturiseşte graba lor nebună. O singură lăduţă a rămas neatinsă pe un pat : aceea a lui Peter, care n-a mai avut timp s-o ia. Priciurile bolnavilor, fără saltele, întregesc impresia de catastrofă. Larsen împinge cu piciorul hîrtiile, lucrurile personale, hainele zvîrlite pe podea, apoi străbate săliţa de trecere,

cercetează magaziile și mașinile. Găsește și acolo urmele nebuniei care a pus stăpînire pe oamenii lui ; depozitele jefuite, merindele vămuite, dulapurile prădate.

Cînd șalupa ajunge lîngă vas, căpitanul se află în cală. Mirați că nu-l văd, primii pescari se urcă pe vapor. Oamenii ajung pe punte în clipa în care căpitanul se ivește în capul scării. El îi privește fără să scoată un cuvînt. Într-o tăcere de gheață, se cațără unii după alții pe scara de funie, înaintînd încet. Știu că sînt vinovați și nu încearcă să se apere. Au dezertat : asta nu se iartă. Căpitanul se apropie. Ceata se desface făcîndu-i loc de trecere. El se duce drept la Michel și Frank, capii răscoalei, de care ceilalți se leapădă acum ca de niște ciumați.

Larsen îl privește pe bucătar în ochi :

— Din cauza pisicii ai făcut tu una ca asta ?

Omul face un semn abia schițat că da.

Căpitanul ridică brațul. Palma lui cade, grea, pe obrazul lui Michel, care nici nu mișcă. Brațul se ridică și lovește din nou. Vine apoi rîndul lui Frank. Vinovații își primesc pedeapsa cu o pasivitate de obiecte neînsufletite. Au greșit, știu asta și ei, n-au nici un temei să se supere. Ceea ce li se întîmplă acum o merită din plin. Dac-ar trebui să dea socoteală, ar mărturisi că nici nu știu cum de-au îndrăznit să se poarte în felul acesta. Loviturile li se par bine venite : e semnul unei întoarceri la normal, criza de nebunie a trecut. Și apoi au trăit prea mult cu Larsen pentru a nu-l cunoaște, și presimt că pînă la urmă îi va ierta. Adevărul e că, dacă Larsen s-ar învoi să tragă cu buretele peste purtarea lor, n-ar face asta din îngăduință, ci pentru că în sinea lui se simte vinovat și el : prima îndatorire a unui căpitan e să-și păstreze sîngele rece și să știe să-și stăpînească oamenii.

— Duceți-i în magazie !

Zece mîini împing pe Michel şi Frank spre scară. Ei nu opun nici o rezistenţă. Ordînea domneşte din nou pe vas.

Orele 8,20 (GMT) — Oslo.

Pe aeroportul din Oslo se joacă unul din ultimele episoade ale aventurii începute cu apelul lansat de aparatul de radio al vasului *Maria Sorensen* şi interceptat în Africa. E un episod trăit de nişte personaje indiferente.

Un pilot din Armata Sovietică : se numeşte Ivan, nume de loc original. De altfel ce interesează numele lui ? E un militar anonim căruia i s-a dat un ordin şi care îl execută. Transportă un pachet în Norvegia ; acest pachet conţine un medicament. Trebuie să-l predea unui avion sanitar. Sosirea lui a fost semnalată. E aşteptat. Tot timpul drumului a cîntat într-una. O arie pe care a auzit-o în ajun într-o cafenea berlineză şi care i-a rămas în minte fără să se poată dezbăra de ea. De o sută, de două sute, de cinci sute de ori a repetat el aceste cîteva note. Nu cunoaşte cuvintele cîntecului. Şi de aceea a născocit altele, în ruseşte. N-au cine ştie ce înţeles, dar se potrivesc destul de bine cu melodia. Iar Ivan nu-i pretenţios. E un băiat fericit care nu iubeşte decît două lucruri pe lume : muzica şi mecanica. De cînd e pilot nu cere nimic mai mult de la viaţă. Distanţa Berlin-Oslo nu-i mare. În curînd, sub avionul sovietic se desenează dreptunghiul vast al terenului de aterizare.

Ivan predă funcţionarului Crucii Roşii preţiosul pachet. Acesta, un omuleţ mustăcios şi gutunăriţ pe care aşteptarea în aer liber l-a făcut să tuşească de mai multe ori, îl duce pilotului de pe avionul sanitar.

In timp ce pilotul aşază coletul într-o cutie bine închisă şi pune în mişcare elicele, funcţionarul Crucii Roşii se repede la bar şi comandă un grog fierbinte. Işi freacă mîinile şi se lipeşte de sobă ca să se încălzească. Un coleg îi întinde o ţigară. Mai întîi o refuză, apoi se răzgîndeşte şi fumează cu speranţa că şi asta o să-l încălzească. In realitate ţigara nu face decît să-i stîrnească tusea. O aşteptare îndelungată pe un aerodrom măturat de vînt, un grog prea tare care face să-i dea lacrimile, un guturai care-l îndobitoceşte, iată amintirea pe care o va păstra din participarea lui la salvarea marinarilor de pe *Maria Sorensen.*

Pilotul avionului sanitar e aproape de aceeaşi vîrstă cu Ivan : 27 de ani. Şi e tot atît de bălan ca şi el. Au aproape aceleaşi gusturi : mecanica, muzica şi dansul. Dar lui Sven, norvegianul, îi plac tot atît de mult schiul şi politica. E un organizator sindical apreciat ; e social-democrat. S-a uitat cu o curiozitate bănuitoare la MIG-ul rusului. E însă pacifist. De aceea duşmănia lui nu trece dincolo de marginile neîncrederii. I-ar fi plăcut să intre în vorbă cu Ivan, dar n-au avut timp pentru asta. A trebuit să plece imediat ca să paraşuteze serul pe vapor. O treabă dificilă pe care a dus-o însă la bun sfîrşit de nenumărate ori.

Orele 8,30 (GMT) — Neapole.

Restabilirea legăturilor normale de radio a făcut ca lanţul staţiunilor intermediare să nu mai fie necesar.

Se trece la demontarea postului lui Domenico. Comisarul Ippolito se pregăteşte să plece împreună cu prizonierul său.

— Unde-l duceți? protestează Carmela.

— Acolo unde-i e locul, la închisoare.

Fata se așază în fața ușii, hotărîtă să le împiedice trecerea.

— Nu puteți face asta!

— Am să-ți cer atunci voie! mîrîie comisarul încercînd s-o dea la o parte.

— Mulțumită lui ai putut salva oamenii de pe vapor.

— O să-i citeze ca martori ai apărării, la proces.

Tatăl privește netulburat această scenă penibilă. Așa face el întotdeauna. Cînd nu-și înecă potrivnicul sub valurile elocvenței se învește în demnitate. Măsoară cu dispreț pe polițiști: aceștia se căznesc s-o dea la o parte pe Carmela care dă din picioare, se agață de tăblia ușii, îi zgîrie și îi insultă.

De fapt bărbaților nu le pare rău că pot pune în sfîrșit mîna pe această fată frumoasă care i-a provocat o noapte întreagă. Și o fac din toată inima: o strîng, trag de ea și o pipăie fericiți că ea se zbate ca s-o poată scutura puțin. Lupta seamănă mai mult cu o veselă încăierare între prieteni decît cu o ciocnire adevărată. In cele din urmă reușesc s-o dea la o parte. D'Angelantonio coboară scara în urma comisarului. Dar nu se scapă așa ușor de Carmela. Despletită, gîfîind, ea se ia după ei continuînd să-i ocărească și luînd drept martori vecinii care, din ce în ce mai numeroși, ies din apartamente ticsind tinda scărilor și curtea.

— Îl ridică pe tata. E nevinovat. A răspuns la chemarea unui vapor aflat în primejdie. Pescarii au fost salvați datorită lui și acuma îl arestează.

Polițiștii, obisnuiți cu protestările, n-o ascultă. Împing pe arestat în automobil. Dar cîrdul de halate, papuci și bigudiuri se agită:

— Ce-o să mă fac? geme Carmela frîngîndu-și mîinile cum a văzut că fac stelele de cinematograf.

— Într-adevăr, ce-o să se facă mititica? se întreabă o cumătră miloasă.

Se aud apoi și alte voci:

— Don Domenico e un om cinstit.

— Îl cunoaștem cu toții.

— Nu-l puteți aresta pe doctor.

— N-a făcut nimic.

— Lasă gura, tună comisarul. V-am întrebat ceva?

Această izbucnire brutală impune tăcere. Carmela schimbă tactica. Se aruncă la picioarele lui Ippolito:

— Iertați-l, domnule comisar! N-o să mai facă, vă făgăduiesc.

Corul vecinilor repetă:

— Iertați-l!

Ippolito încearcă s-o ridice pe fată. Ea nu vrea să se miște din loc: polițistul începe să se simtă încurcat.

— Nu pot.

— Dacă vreți, puteți. Doar dumneavoastră sînteți șeful.

Corul se amestecă din nou:

— Dacă vreți, puteți. Dați-i drumul.

— Ce vă privește asta pe voi? urlă comisarul.

Dar agenții, care tocmai îl urcau pe d'Angelantonio în mașină, șovăiesc. Iar Domenico, deși pînă atunci n-a scos o singură vorbă, socotește c-a sosit clipa să intre și el în scenă.

Și-și face intrarea cu o voce gravă, sinceră, ca un desăvîrșit actor ce este:

— Vă dau cuvîntul meu, domnule comisar, că n-am să mă mai servesc niciodată de aparat.

— Cum să te mai servești de el? îl ia în rîs polițistul. Îți închipui c-am să ți-l las?

Dar asta nu-l descurajează pe „doctor". El continuă netulburat:

— Era pentru mine o plăcere și o alinare în mi-

zeria în care mă aflu. Dar dacă un aparat de radioemisiune vă dă de bănuit şi vi se pare că poate sluji unor scopuri oprite de lege, mai bine pun capăt neîncrederii dumneavoastră...

— Bine, bine, i-o taie Ippolito. Intîi de toate, ai vreo autorizaţie?

— Nu.

— Foarte bine. Confisc aparatul şi-ţi ard şi-o amendă.

Don Domenico n-a înţeles încă. Ar vrea să-şi continue apărarea însă e puţin buimăcit de înfăţişarea comisarului, mînioasă şi batjocoritoare în acelaşi timp. Carmela a priceput mai repede decît tatăl său şi strigă:

— Mulţumesc, domnule Ippolito!

Şi îi sărută mîna. De data asta fata se lasă ridicată. Poliţistul o bate uşor peste obraz: o mîngîiere părintească ai zice. Dar pe Carmela n-o poţi înşela cu una, cu două, şi-i surîde înţelegătoare.

— Frumos din partea lui, comentează vecinii.

Ippolito, furios că n-a ştiut să-şi ascundă mai bine sentimentele, se întoarce cu spatele la Carmela:

— O să vedeţi voi dacă ştiu sau nu să mă port frumos, bombăne el suindu-se în maşină. Încercaţi să-mi căderi în labă... într-o zi cînd nu va fi nici un vapor de salvat.

La rîndul lor, ceilalţi poliţişti s-au urcat şi ei în automobilul care porneşte.

Domenico se uită după el cum iese din curte făcîndu-şi drum prin mulţime şi dispărînd apoi în stradă. După aceea porunceşte fiicei sale cu noblete:

— Şi acum... acasă... hai!

Ea se supune după ce schimbă cu Gennaro o privire complice. Vecinii se apropie şi strîng în tăcere mîna „doctorului" care le mulţumeşte cu o caldă demnitate.

Gennaro a stat oarecum deoparte. Don Domenico îi face semn să se apropie. Îi pune mîna pe umăr:

— Treci mîine pe la mine.

Iar vecinilor:

— Vă prezint pe logodnicul Carmelei.

Orele 8,35 (GMT) — Zobra.

Jeep-ul lui Dorzit se oprește în fața colibei lui Loiseau. De cînd a intrat în sat, automobilul înaintează la pas, înconjurat de o gloată din ce în ce mai numeroasă; jandarmul merge în fața mașinii și face ce poate ca să-i alunge pe toți acești gură-cască. Etienne coboară. Și începe numaidecît învălmășeala. Rude, prieteni și vecini se îmbulzesc în jurul lui. Îl îmbrățișează cu toții. Îi strîng mîna. Îl felicită. În pragul casei mamă-sa, soacră-sa și o jumătate de duzină de babe știrbe și vesele îi înfățișează pruncul. Înăuntru lăuza îi surîde din pat. Lîngă ea rînjește vraciul. Rîsete, șuierături ascuțite, țipete și glume izbucnesc de pretutindeni. O zarvă voioasă care învie toate vechile obiceiuri africane.

— E fată, spune mama. Ce nume-i dai?

— Maria Sorensen.

Bătrînele protestează: vorbesc toate deodată.

— Maria e, într-adevăr un nume. Sorensen însă nu înseamnă nimic.

Dar Etienne nu se dă bătut:

— O să aibă două nume, Maria Sorensen.

Dorzit s-a întors și el acasă. Dar iese afară numaidecît. Își face drum printre băștinași și-l apucă pe Etienne de braț...

— Vino cu mine, maimuțoiule...

Şi-l trage spre locuinţa lui. Etienne îl urmează nedumerit.

Ajunşi în camera de culcare, plantatorul îi arată lui Etienne aparatul de radio:

— Se vorbeşte de noi, la postul oficial. Ascultă!

Un crainic anunţă:

„Noaptea asta, un vas de pescuit care naviga în Oceanul Inghetat de Nord, MARIA SORENSEN...

Orele 8,36 (GMT) — Brunschweig.

O încăpere confortabilă, mobilată greoi. Fotolii acoperite de catifea întunecată, tapete groase, pereţi căptuşiţi cu lemnărie neagră, felurite bibelouri; şi toate la fel de urîte. Bellamy e în prijama. La ce bun să te mai scoli cînd eşti pus la popreală? Mucuri de ţigară în toate scrumierele, ziare ilustrate aruncate peste tot. Pe masa de noapte un roman poliţist deschis la pagina douăzeci. Bellamy nu e un cititor pătimaş. Pe birou, o tavă cu o gustare îmbelşugată. Ochiuri, şuncă, pîine, unt, lapte şi cafea. Bellamy îşi umple ceaşca: pe deget îi picură puţină apă fiartă. Se strîmbă. Bate cineva la uşă.

— Intră, spune ofiţerul cu o voce tunătoare.

Apare o ordonanţă, cu aerul şiret al ştrengarilor din New York. Salută şi-i întinde un plic. Bellamy îl ia şi porunceşte, răguşit:

— Poţi pleca!

Bellamy rupe plicul. Scrisoarea conţine un singur cuvînt scris cu litere mari: „ACHITAT", şi patru semnături.

Bellamy ridică din umeri. A cîştigat într-adevăr prinsoarea? Puţin îi pasă. El ştia că prietenii lui vor accepta să se lipsească de ceea ce li se cuvine.

Şi cum se aştepta la asta, ştirea nu-i face nici o plăcere. Ea nu-l uşurează nici măcar de grijile lui, pentru că de mult nu se mai frămîntă din pricina lor. Ce poţi face cînd eşti silit să stai cincisprezece zile în casă? Se apropie de fereastră şi aruncă o privire în stradă. Figurile trecătorilor nu au însă nimic care să te dispună sau să te atragă. Nu-i ajunge acest spectacol pentru a se distra.

Bellamy se întoarce spre pat. Să doarmă; de fapt aceasta e singura soluţie. Cincisprezece zile şi cincisprezece nopţi de somn. Şi să bea. Deschide dulapul; mai sînt patru sticle de *whisky*. Nu-i mult. Va fi nevoie să-şi împrospăteze provizia.

Deschide aparatul de radio: crainicul continuă reportajul pe care Dorzit îl ascultă, în aceeaşi clipă, în fundul Congo-ului:

...aceştia aveau nevoie de un ajutor medical urgent. Din nenorocire, nici unul din posturile receptoare învecinate nu-i auzea. Căpitanul Larsen a trăit ceasuri de groază înainte de...

Orele 8,37 (GMT) — Brunschweig.

— Gata, Hanzi? strigă tatăl.

Cînd vorbeşte copilului, Hollendorf întrebuinţează un ton deosebit, puţin doctoral şi plin de dojană fără cuvinte: tonul părinţilor.

— Sînt gata, răspunde micuţul, apărînd în prag pe jumătate îmbrăcat.

— Unde ţi-e ghiozdanul?

— Iată-l!

Tatăl controlează rînduiala cărţilor şi a caietelor. În timp ce Hanzi îşi leagă şireturile, tatăl întreabă:

— Nu ţi-e somn?

— Puțin.

— Sper că n-o să te asculte chiar azi. Ai putea să-i spui profesorului că ai avut de făcut ceva foarte însemnat în noaptea asta...

— N-ai nici o grijă. Mi-am învățat lecțiile, mă descurc eu.

— Atunci, du-te. Să nu întîrzii.

Hanzi își îmbracă mantaua și-și ia ghiozdanul sub braț:

— N-am timp să mănînc.

— Ia totuși o felie de pîine cu unt.

Felia de pîine cu unt e pe farfurioară. Hanzi o ia, își îmbrățișează tatăl și iese.

— Fii atent cînd treci strada, îl sfătuiește Hollendorf.

Hanzi nu răspunde. Tatăl său îl plictisește. Îi repetă în fiecare dimineață același lucru.

Dar nici tatăl nici fiul, absorbiți amîndoi de mica ceremonie zilnică a plecării la școală, n-au auzit cele spuse la aparatul de radio care rămăsese deschis.

Crainicul povestea tocmai isprăvile lor:

...radio-amatori, făcînd legătura din Africa cu Franța, din Germania cu Norvegia, într-un admirabil lanț de solidaritate umană...

Orele 8,38 (GMT) — Paris.

În apartamentul soților Corbier aparatul de radio e deschis. Orbul și soția lui nu s-au culcat încă. Cufundați în fotolii, ascultă:

A fost nevoie să se ia legătura cu Institutul Pasteur. Un medic, doctorul Mercier, a venit la microfon...

Soțul întoarce capul cu greutate. De cînd a plecat

doctorul n-au schimbat între ei nici zece cuvinte. Dar şi-au regăsit climatul cu care sînt obişnuiţi, singurătatea în doi tulburată pentru o clipă de al treilea. Întîmplarea din noaptea aceea va lăsa oare urme adînci, va distruge oare şubredul echilibru al căsniciei lor? Că va lăsa urme, e sigur; dar faptul acesta nou, o dată învechit, va putea fi oare pînă la urmă absorbit de mersul cotidian al vieţii? Pentru asta ar trebui să se ştie cum va evolua noua situaţie. Doctorul Mercier, care s-a aşezat între ei ca o fantomă, poate deveni pentru soţ un izvor de gelozie, o armă care-i va folosi să-şi chinuiască soţia, să coloreze puţin relaţiile lor de fiecare zi. În imaginaţia Laurettei, însă, el poate deveni un amant delicat, rafinat şi cutezător în acelaşi timp, eroul visurilor ei cele mai îndrăzneţe.

În clipa aceasta totul e încă posibil, eventaiul soluţiilor e încă larg deschis. Unde se va opri destinul? Va fi văzut oare soţul, nebun de gelozie, silindu-şi soţia să se despartă de amant, îl va ucide pe doctor sau, dimpotrivă, se va dovedi un soţ îngăduitor? Se prea poate, de asemenea, ca Laurette să cedeze dar să-i pară imediat rău de slăbiciunea ei şi să cerşească iertarea soţului sau, îndrăgostită nebuneşte, să fugă cu amantul sau să se împartă între aceşti doi bărbaţi netăinuind absolut nimic.

Nici unul din ei, bineînţeles, nu poate privi situaţia cu o luciditate atît de necruţătoare. Ei se gîndesc la asta, dar lucrurile acestea neîngăduite îi opresc la jumătatea drumului, împiedicîndu-i să li se precizeze intenţiile.

— Laurette, întreabă deodată soţul, cînd erai cu Mercier la Cannes, ce s-a petrecut în fond între voi?

— Absolut nimic.

— N-a existat nici un fel de apropiere între voi?

— Cred că-mi făcea curte. Era poate puțin îndrăgostit de mine.

— Atîta tot ?

— Absolut tot. Pe atunci nu mă interesa nici un bărbat.

Se simte fericită că poate fi atît de sinceră. Ar fi, desigur, mai puțin sinceră dacă ar întreba-o asupra celor ce simte în clipa aceea. Dar n-o întreabă. Pesemne fiindcă i-e frică de ceea ce ar putea răspunde. În tulburarea ei, Laurette, printr-o mișcare stîngace, a atins firul aparatului de radio ; se aude un pîrîit și Paul spune cu asprime :

— Nu atinge aparatul, înțelegi ?

Urmează un răstimp de tăcere pe care îl întrerupe vocea crainicului :

La ora cînd transmitem, autoritățile au luat în mîna lor operațiunile și ajutoarele se îndreaptă către nava primejduită.

Orele 8,39 (GMT) — Paris.

Autoritățile au luat conducerea acestei afaceri și la Institutul Pasteur. Rolul lui Mercier s-a sfîrșit. Nu-i mai rămîne decît să se ducă acasă și să se culce după o noapte albă. În trecere, administratorul îl oprește :

— Aș vrea să-ți spun ceva, doctore.

Mercier îl urmează în birou. Nu are prea des de-a face cu acest tînăr cu fața boțită, cu umerii înguști, cu hainele întotdeauna prea lungi sau prea scurte, despre care se spune că activează într-un partid de extremă dreaptă. Cîteodată primește chiar și vizite la institut și unii infirmieri, care au păreri politice cu totul deosebite de ale lui, îl dușmănesc pe față. Administratorul pare foarte stingherit :

— Îți cer iertare, doctore. E vorba de o formalitate pur administrativă. Astă-noapte dumneata ai scos din institut cîteva fiole cu ser. Cum să le trec în registru?

Mercier, indignat, e gata să răspundă, dar administratorul i-o ia înainte:

— Sînt la curent, doctore. Toată lumea vorbește despre asta. Reacțiunea dumitale e cu totul justificată. Dar, înțelege-mă, nu e vina mea; așa e regulamentul. Nu l-am făcut eu; nici dumneata, bineînțeles. Dar sînt silit să-l respect așa cum e. Și mai ales să-l fac respectat.

— Regulamentul mă oprește să trimit cîteva fiole de ser unor oameni bolnavi?

— N-am vrut să spun asta. Numai că această operație n-a fost făcută pe calea obișnuită, reglementară. Înțeleg, dumneata nu puteai proceda altfel, pentru că atunci medicamentul ar fi sosit prea tîrziu. Numai că ai fost obligat să-l predai unei persoane oarecum particulare, fără caracter oficial. Înțelegi ce vreau să spun?

— Și n-aveam dreptul?

— Ba da, aveai tot dreptul. Dar persoana de care vorbim ar fi trebuit să-l plătească...

— Nu, pentru că nu era destinat ei.

— De acord. Nu spun că n-ai dreptate. I s-ar fi dat însă o chitanță și i s-ar fi restituit banii mai tîrziu. Atît doar că pentru administrație aș fi avut actele necesare. Ar fi fost mai normal. Bineînțeles, dacă nu vrei...

— Cine ți-a spus că nu vreau?

Mercier scoate punga din buzunar.

Puțin mai tîrziu, ieșind de acolo și căutînd în buzunarul paltonului, găsește un bilet pe care i l-a pus Laurette. Și citește: „Mulțumesc". Mototolește hîrtia, o face cocoloș și o lasă să cadă în noroiul străzii. Și brusc, are impresia că stupida formalitate a administratorului a desăvîrșit spulberarea

romanului său cu Laurette. Îi va telefona cu siguranţă mîine, poate chiar astăzi, dar pentru a luă-o de la capăt. Tot ceea ce rămăsese din visul de noaptea trecută s-a dus cu peticul acela de hîrtie.

Orele 8,45 (GMT) — Pe vasul MARIA SORENSEN.

Pilotul avionului sanitar norvegian avea în buzunar gumă de mestecat. Şi tot timpul călătoriei lui deasupra acestei mări cenuşii şi monotone peste care se tîrăsc zdrenţe de neguri, a mestecat într-una. Zboară acum deasupra *Mariei Sorensen,* vasul de pescari despre care vorbesc în clipa de faţă toate posturile de radio ale lumii.

Pe punte, un bărbat în vîrstă, cu privirea ageră, zăreşte cel dintîi aparatul. L-a semnalat şi tovarăşilor săi care s-au adunat lîngă el şi fac semne.

Pilotul avionului cheamă :

— Căpitane Larsen, voi arunca imediat serul. Sînteţi gata ?

— Gata.

— Atenţiune.

Avionul coboară, descriind în văzduh rotocoale din ce în ce mai mici. Se pregăteşte să treacă deasupra punţii. Nu mai rămîne decît să arunce paraşuta. Pilotul verifică din nou curelele cu care e legată cutia cu ser.

De pe punte oamenii urmăresc cu neliniştе tîrcoalele aparatului. Îl văd coborînd din ce în ce mai jos. Nu mai e decît la trei sute de metri deasupra lor, la două sute, la o sută, la cincizeci de metri. Şi deodată paraşuta se desprinde de avion, se desface şi începe să plutească împreună cu preţioasa

ei încărcătură: fiole cu ser. Ușa barăcii s-a deschis. Bolnavii s-au tîrît pînă-n prag ca să vadă sosind coletul care va pune capăt prea îndelungatei lor spaime.

— Căpitane, strigă pilotul, mă înapoiez. Aveți vreo comunicare pentru bază?

— Spune-le că le mulțumesc. Ca și tuturor acelora care ne-au ajutat.

T. 3. 176

Responsabil de carte : Constanța Frunsetti
Tehnoredactor : Sorina Malcaș
Corector : Mada Șufurau

Dat la cules 12.12.56. Bun de tipar 31.01.57. Tiraj 8110 ex. Hîrtie semi vel sat. de 65 gr. m.p. Ft. 540×840/16. Coli ed. 8,63 Coli de tipar 12. Editia I. Comanda 3155. A. nr. 05828. pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 84 — 32 = R.

Tiparul executat sub com. Nr. 6396 la Intreprinderea Poligrafică Nr. 1, Str. Grigore Alexandrescu 93—95, București — R.P.R

Jacques Rémy

DACĂ TOȚI OAMENII DIN LUME...

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ